

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย
ศูนย์กลางและ
ภาคตะวันออก

ประจวบคีรีขันธ์

Prachuap Khiri Khan

ท ร ั พ ย า ก ร
การท่องเที่ยวไทย
ชุดภาคกลางและ
ภาคตะวันออก
ประจวบคีรีขันธ์

ดวงตราประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์:

รูปศาลาามณฑป และมีภาพเกาะอยู่เบื้องหลัง

ศาลาามณฑป หมายถึง พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์
ในถ้ำพระยานคร ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างไว้เมื่อ
พ.ศ. 2433 และเคยเสด็จไปประทับที่ถ้ำนี้ ๒ ครั้ง
ต่อมา พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖ ก็เคยเสด็จประทับที่ถ้ำนี้อีก

เกาะเบื้องหลัง หมายถึงเกาะหลัก เป็นสถานที่
สำคัญแห่งหนึ่ง ซึ่งมีมาแต่โบราณ จึงได้นำมาเป็น
สัญลักษณ์ของจังหวัด

ดอกไม้ประจำจังหวัด :

ดอกเกด

ชื่อสามัญ: Milkey tree

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Manilkara hexandra* Dubard

พันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด :

เกด

ชื่อสามัญ: Milkey tree

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Manilkara hexandra*

คำขวัญประจำจังหวัด :

เมืองทองเนื้อเก้า มะพร้าว สับปะรด สวยสด
หาดเขาถ้ำ งามล้ำน้ำใจ

คำนำ

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๔ อันเป็นโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เห็นว่าน่าจะจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสอันสำคัญยิ่งนี้

อนึ่งในโอกาส ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๓ นับเป็นช่วงอันดีที่จะมีการรวบรวมสรรพความรู้ที่เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลต่อการพัฒนาศักยภาพการตลาดการท่องเที่ยวไทย การจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเกิดขึ้นจากสองแนวคิดนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยนั้นแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น หาดทราย ชายทะเล เกาะแก่ง ป่า เขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน ทะเลสาบ รวมถึงสิ่งที่มีถิ่นกำเนิดขึ้นร่วมกาลสมัยกับประวัติศาสตร์ธรรมชาติ เช่น ชากดึกดำบรรพ์ เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา รวมถึงพิพิธภัณฑ์สถาน ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เช่น งานเทศกาล ประเพณี ศิลปะการแสดง ศิลปหัตถกรรม หอศิลป์ วิถีชีวิต ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สำรวจรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยมาโดยตลอด นับแต่ก่อตั้งองค์กรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชน ด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ทุกประเภท เช่น นิตยสาร จุลสาร ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว หนังสือ หนังสือภาพ แผ่นพับ สารคดี ภาพยนตร์ ตลอดจนการศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยว และจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในนามของรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ ฯลฯ แต่การนำเสนอข้อมูลโดยรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยเรียงลำดับอักษรจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้า เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโอกาสนี้ องค์ความรู้ดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว นักศึกษา และบุคลากรด้านการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้นำไปใช้พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืนต่อไปได้ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีเป้าหมายให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปยังทุกภูมิภาค

ในช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นดังเช่นทุกวันนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิและหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าในอดีต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความตระหนักดีว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทยังมิได้มีการบริหารจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากขาดฐานข้อมูลที่ถูกต้องรองรับพระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้กำหนดภาระหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย หนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการให้ความรู้

การจัดทำทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย แบ่งเป็น ๔ ชุด เริ่มต้นที่ภาคอีสานใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และจัดทำภาคกลาง-ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคใต้ในเวลาถัดมา แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชุดนี้รวบรวมจากข้อเสนอแนะของท้องถิ่นและฐานข้อมูลส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์สาขาต่าง ๆ ผู้แทนหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน ร่วมเป็นที่ปรึกษา อำนวยการ ดำเนินงาน ทั้งได้มีการประชุมตรวจสอบเนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อความถูกต้อง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้จากหนังสือชุดทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ อันมีผลสืบเนื่องให้เกิดความสำนึกหวงแหนรักษามรดกที่ธรรมชาติและบรรพชนได้สร้างไว้เพื่อให้คนไทยสามารถเป็นเจ้าบ้านผู้มีความรู้ มีศักดิ์ศรี และมีอัธยาศัยไมตรีต่อผู้มาเยือน มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี ทำให้ประเทศไทยสามารถเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแห่งหนึ่งของโลกได้

วิธีใช้

สัญลักษณ์ แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้
รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

สัญลักษณ์ แสดง
ทรัพยากรการท่องเที่ยว
ประเภทต่างๆ ได้แก่

วัฒนธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ
โบราณสถาน และศาสนา

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
และกิจกรรม

ความนำ แสดงภาพรวม
หรือจุดเด่นของคำหลัก

ความหลัก ย่อหน้าที่ ๒
แสดงองค์ความรู้ของ
ทรัพยากรการท่องเที่ยว
นั้นๆ เช่น ความเป็นมา
ภูมิปัญญา

ค่ายธนะรัชต์

ค่ายธนะรัชต์ ๑๑ ธรมช. พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นโครงการพิเศษของกรมการท่องเที่ยว
ที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
เชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม
โดยมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ ไร่ ๑๑๐๐ ตารางวา
ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกรมการท่องเที่ยว
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี
โดยมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ ไร่ ๑๑๐๐ ตารางวา
ตั้งอยู่ในพื้นที่ของกรมการท่องเที่ยว
ที่จังหวัดสุพรรณบุรี

คำหลัก เรียงตาม
ตัวอักษร ก-ช
แยกประเภทตาม
ลักษณะทรัพยากร
การท่องเที่ยว

ความรอง - ล้อมกรอบ
แสดงเกร็ดความรู้ หรือ
ขั้นตอนกระบวนการ

ดูที่ อ่านเพิ่มเติมเพื่อ
โยงความรู้ความคิด

พิกัดภูมิศาสตร์ แสดงตำแหน่งของสถานที่
ประกอบด้วยละติจูด และลองจิจูด

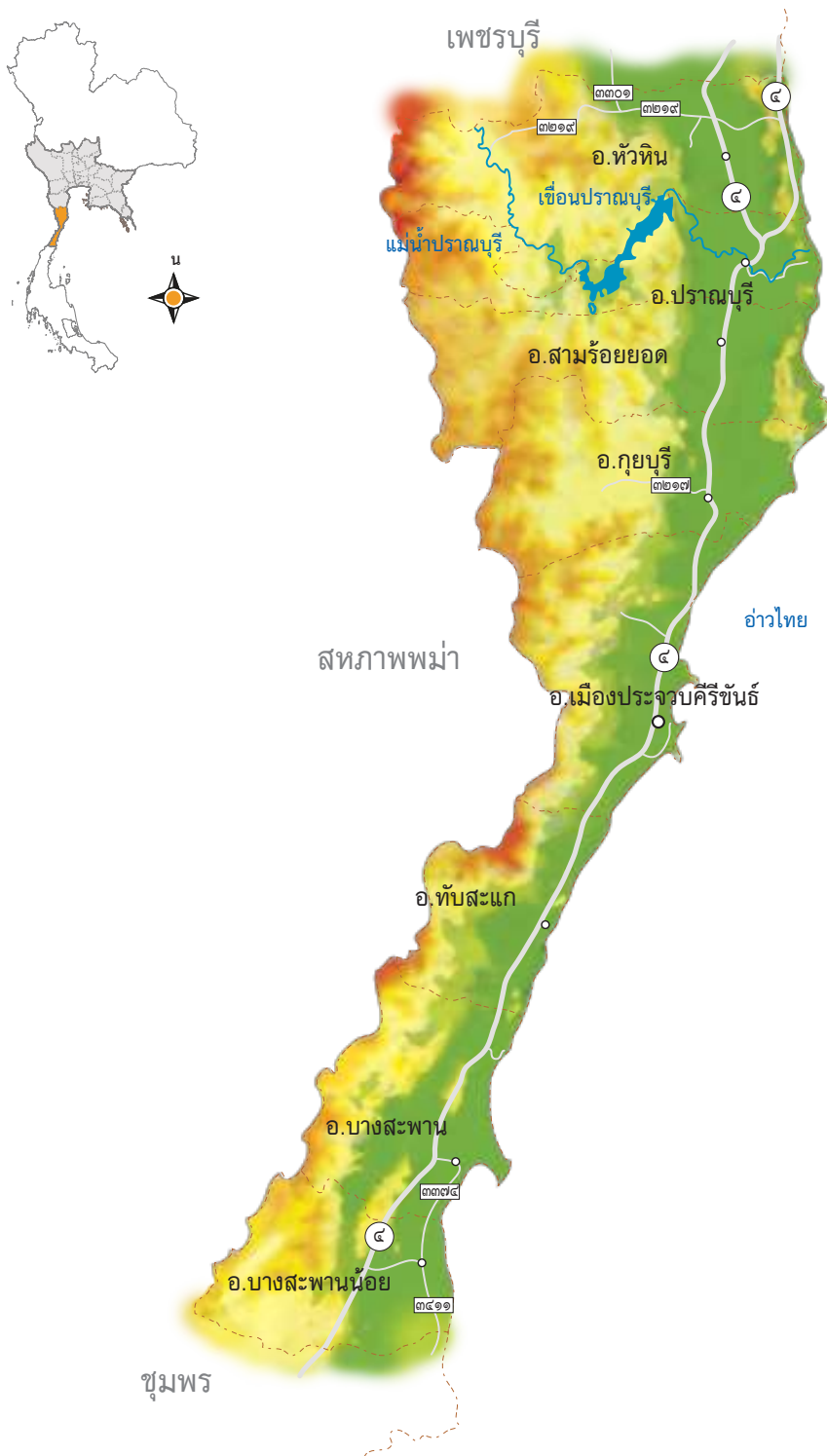
หมวดอักษร และ เลขหน้า

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก ประกอบด้วย **บทนำ** ได้แก่ ภูมิเนเวศ / ยุคดึกดำบรรพ์ ปุ่มบ้านปุ่มเมือง
กลุ่มชาติพันธุ์ / ศิลปวัฒนธรรม **คำหลัก** เรียงลำดับตามอักษร ก-ช แยกประเภทตามลักษณะแหล่งท่องเที่ยว **ดัชนี** อยู่ต่อท้าย ช่วยในการ
สืบค้น **บรรณานุกรม** อยู่ท้ายเล่ม สำหรับผู้ประสงค์ค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบการเขียน เช่น

- หลีกเลี่ยงคำหรือความที่จะก่อความขัดแย้ง
- คำเฉพาะหรือภาษาท้องถิ่น คงไว้โดยวงเล็บภาษากลาง เช่น ฮูปแต้ม (จิตรกรรมฝาผนัง) หอแจก (ศาลาการเปรียญ)
- ยุค ในความหมายที่ใหญ่และกว้าง ยังไม่มีตัวอักษรใช้สื่อสาร/ สมัย ใช้กำหนดค่า เมื่อมีการประดิษฐ์อักษรใช้สื่อสาร กำหนดใช้
คำว่า ยุค ในความหมายที่ใหญ่และกว้างกว่า สมัย
- พันธุ์ไม้ / พรรณไม้ ใช้ตามบริบท เช่น พันธุ์ไม้ ใช้ในกรณีเกี่ยวกับการสืบต่อพันธุ์ (สายพันธุ์) พรรณ หมายถึงชนิด (เน้นรูปร่างภายนอก)
- ภาพเขียนสี ใช้ในกรณีที่ เป็น ภาพเขียนสี โดยแท้จริง นอกนั้นใช้ว่า ศิลปะถ้ำ
- แม่น้ำ / ลำน้ำ ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้คำว่า แม่น้ำ ในกรณีเอ่ยถึงเส้นทางน้ำตลอดสาย เช่น แม่น้ำโขง และใช้ ลำน้ำ ในกรณีเป็น
ส่วนหนึ่งของแม่น้ำ หรือเป็นคำเรียกอย่างท้องถิ่นอีสาน เช่น ลำน้ำมูล ลำน้ำชี
- สร้างบ้านแปงเมือง ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้ แปงเมือง ตามการออกเสียงอย่างท้องถิ่นภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งต่างจาก
ราชบัณฑิตยสถานที่ใช้ว่า แปลงเมือง

สารบัญ

วิธีใช้	๒	งานเทศกาลอาหารหัวหิน	๒๙	พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาท	๕๒	สวนหลวงราชินี หัวหิน	๗๗
ภูมินิเวศ	๔	งานวันพระลัทธิกรรม		สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว		เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ	๗๗
ยุคดึกดำบรรพ์	๖	๘ ธันวาคม ๒๔๘๔	๓๐	รัชกาลที่ ๔		หัวกรังและหินจวง	
ปุมบ้านปุมเมือง	๖	งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสตีวัล	๓๐	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาท	๕๓	ท	
กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชน	๗	(Hua Hin/Cha-am Golf		สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว		หมู่บ้านกะเหรี่ยง ปากะญอ	๗๘
ศิลปวัฒนธรรม	๙	Festival)		(รัชกาลที่ ๗)		(ป่าละอู)	
		จ		พุทธธรรมสถานอุทยาน	๕๔	หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปราณ	๗๘
ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย		จุดชมวิวเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง	๓๑	วัดทางสาย		หมู่บ้านไทยทรงดำ (อ่าวน้อย)	๗๙
ชุดภาคกลางและ ภาคตะวันออก		จุดชมวิวเขาแดง	๓๒	พลับพลา สถานีรถไฟหัวหิน	๕๕	หมู่บ้านป่าร้อน	๗๙
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์		จุดชมวิวเขามหาชัย		พิพิธภัณฑ์ทหารราบ	๕๖	หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า	๘๐
ก		(ศาลพระพรหม)	๓๓	(ค่ายธนระบัด)		บ้านฝั่งท่า	
กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่	๑๒	จุดชมวิวเขาหลวง	๓๓	เพลินวาน	๕๗	หาดเขากะโหลก (หาดนเรศวร)	๘๐
บ้านห้วยเกรียบ		ด		ม		หาดเขาตะเกียบ	๘๑
การแข่งขันจักรยานเสือภูเขา	๑๒	ด่านสิงขร	๓๔	แม่น้ำปราณบุรี	๕๘	หาดดอนสำราญ	๘๑
หัวหินเมาเท่นไบค์ คลาสสิก		ด		ร		หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย	๘๒
การแข่งขันเรือใบหัวหินรีกัตตา	๑๓	ตลาดจึกจั่น	๓๔	โรงเรียนภัทราวดี		หาดทางสาย	๘๓
เกาะโครำ	๑๓	ตลาดฉัตรไชย	๓๕	มัธยมศึกษา หัวหิน	๕๙	หาดบางเบิด	๘๓
เกาะโครำ เกาะระวิง เกาะระวาง	๑๔	ตลาดไต้รุ่งหัวหิน	๓๕	ไร่อุ้งหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ด	๖๐	หาดบ้านกรูด	๘๔
เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์	๑๔	ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์๖		(Hua Hin Hills Vineyard)		หาดปราณบุรี	๘๕
เกาะทะลุ	๑๕	ตำนานตาม่องล่าย อ่าวประจวบ	๓๖	ล		หาดวนกร	๘๕
เกาะนมสาว	๑๕	คำหนักกรมหลวงชุมพร	๓๗	ลานข่อย	๖๐	หาดสามพระยา	๘๖
เกาะระวาง (อุทยานแห่งชาติ	๑๖	เขตรูดมศักดิ์		ว		หาดสามร้อยยอด (หาดนมสาว)	๘๗
เขาสามร้อยยอด)		ถ		วนอุทยานเขาตาม่องล่าย	๖๑	อ	
เกาะระวิง	๑๖	ถนนคนเดิน หัวหิน	๓๘	วนอุทยานท้าวโกษา	๖๒	อนุสรณ์สถานโพน กิ่งเพชร	๘๘
เกาะล่ำร่า	๑๗	ถ้ำแก้ว	๓๘	วนอุทยานปราณบุรี	๖๓	อนุสาวรีย์วีรกรรม	๘๘
เกาะสังข์ เกาะสิงห์ เกาะทะลุ	๑๗	ถ้ำไก่อหล่น	๓๙	วนอุทยานปากกลางอ่าว	๖๔	๘ ธันวาคม ๒๔๘๔	
เกาะสิงโต	๑๘	ถ้ำไทร	๓๙	วัดเขาถ้ำคันกระได (วัดอ่าวน้อย)	๖๕	อ่าวเทียน	๘๙
ข		ถ้ำพระยานคร	๔๐	วัดตาลเจ็ดยอด	๖๖	อ่าวน้อย (หาดอ่าวน้อย)	๘๙
เขากะโหลก	๑๘	ท		วัดถ้ำเขาม้าร้อง	๖๗	อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัวหิน	๙๐
(วนอุทยานท้าวโกษา)		ทุ่งสามร้อยยอด	๔๑	วัดธรรมิการามารวิหาร	๖๘	อ่าวประจวบ (อ่าวเกาะหลัก)	๙๑
เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง	๑๙	น		(วัดเขาช่องกระจก)		อ่าวมะค่า	๙๒
เขาช่องกระจก	๒๐	น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ)	๔๒	วัดห้วยมงคล	๖๙	อ่าวมะนาว	๙๓
เขาตะเกียบ	๒๑	น้ำตกเขาล้าน	๔๒	วัดหัวหิน	๗๐	อ่าวแม่รำพึง	๙๔
เขาเต่า	๒๒	น้ำตกศรีล้อม	๔๓	ศ		อุทยานเขาหินเทียน	๙๕
เขาธงชัย	๒๓	น้ำตกห้วยดงมะไฟ	๔๓	ศาลพระพรหม	๗๐	อุทยานวิทยาศาสตร์	๙๖
เขาหินเหล็กไฟ	๒๔	น้ำตกไทรคู่	๔๓	ศาลหลักเมืองจังหวัด	๗๑	พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ	
เขื่อนปราณบุรี	๒๕	น้ำตกป่าละอู	๔๔	ประจวบคีรีขันธ์		อุทยานแห่งชาติกุยบุรี	๙๗
ค		น้ำตกผาหมาทอน	๔๖	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง	๗๒	อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	๙๘
คลองเขาแดง	๒๖	น้ำตกแพรกตะคร้อ	๔๖	ชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์		อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง	๑๐๐
ค่ายธนระบัด	๒๗	น้ำตกห้วยดินดาษ	๔๖	ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศ	๗๓	อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	๑๐๒
ง		น้ำตกห้วยยาง	๔๗	ป่าชายเลนสิรินาถราชินี			
งานตักบาตรเทโว เขาช่องกระจก	๒๘	ป		ส		ดัชนีค่า	๑๐๔
งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณ	๒๘	ปากน้ำปราณบุรี	๔๘	สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	๗๔	ดัชนีภาพ	๑๐๖
หัวหิน (Hua Hin Vintage		ป่าเขาจ้าว	๔๙	สวนสนประดิพัทธ์	๗๕	แหล่งภาพ	๑๐๘
Car Parade)		ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี	๕๐	สนามโกคาร์ท หัวหิน	๗๕	บรรณานุกรม	๑๑๐
งานเทศกาล หัวหิน แจ๊ส เฟสตีวัล๒๙		พ		(Go Kart Hua Hin)			
(Huahin Jazz Festival)		พระที่นั่งคูหาฤดูทาสน์	๕๑	สวนสาธารณะ โพน กิ่งเพชร	๗๖		

ภูมิเนเวศ

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (Prachuap Khiri Khan) จังหวัดใต้สุดของภาคกลาง เปรียบเสมือนประตูสู่ภาคใต้ และเป็นเส้น

ทางข้ามคาบสมุทรสู่ทะเลอันดามัน ห่างจาก กรุงเทพฯ ระยะทาง ๒๙๓ กิโลเมตร ลักษณะ พื้นที่เรียวยาวจากเหนือลงใต้ และมีส่วนคอด กว้างแคบที่สุดของประเทศไทยอยู่ที่ตำบล คลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ มี พื้นที่ด้านกว้างทั้งจังหวัดจากชายฝั่งทะเลอ่าว ไทยถึงเขตพรมแดนสหภาพพม่าเพียง ๑๒ กิโลเมตร นับเป็นเส้นทางคมนาคมข้าม คาบสมุทรที่มีความสำคัญด้านยุทธศาสตร์ และการค้า มีความยาวจากทิศเหนือจดทิศใต้ ระยะทาง ๒๑๒ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งจังหวัด ๖,๓๖๗.๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๙๗๙,๗๖๒.๕ ไร่

ทิศเหนือ ติดอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ทิศใต้ ติดอำเภอท่าแซะและอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ทิศตะวันออก ติดกับชายฝั่ง ทะเลอ่าวไทย ทิศตะวันตก ติดกับแนวทิวเขา ตะนาวศรีพรมแดนสหภาพพม่า แบ่งเขตการ ปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ได้แก่ อำเภอ เมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปราณบุรี อำเภอ บางสะพาน อำเภอหัวหิน อำเภอทับสะแก อำเภอกุยบุรี อำเภอสามร้อยยอดและอำเภอ บางสะพานน้อย

ลักษณะภูมิประเทศ

เขตทิวเขาและที่ราบสูง มีแนวเขาตะนาวศรีเป็นพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่า ทอดยาวจากเหนือสู่ใต้ ทางตะวันตกของจังหวัด มียอดเขาสูงสุด ๑,๒๕๓ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ทางตอนเหนือของจังหวัดมีแนวเขาทางตะวันออกใกล้พื้นที่ราบชายฝั่งทะเลต่อเนื่องจากจังหวัดเพชรบุรี ผ่านอำเภอหัวหิน ปรามบุรี เป็นทิวเขาหินแปร หินแกรนิต จนถึงอุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด ซึ่งเป็นภูเขาหินปูน เขาเป็นที่ยาบลุ่มลากูนเก่า มีความสูงโดยเฉลี่ย ๗๕๐ เมตร

เขตรากลุ่มชายฝั่งทะเล ด้านตะวันออกของจังหวัดเป็นแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มีลักษณะยกตัวชายฝั่ง และมีการทับถมตะกอนทรายทำให้ชายฝั่งเป็นแนวเรียบ มีเกาะเล็กๆ ปรากฏอยู่ในทุกอำเภอทั่วทั้งจังหวัด มี ๒๑ เกาะในท้องที่ของจังหวัด (กรมแผนที่ทหาร L7018) บางแห่งเป็นเกาะปะการัง และมีเพียง ๒ เกาะที่มีผู้คนอาศัยอยู่ ได้แก่ เกาะจาน และเกาะทะลุ เป็นต้น

แหล่งน้ำ มีต้นน้ำมาจากทิวเขาตะนาวศรี ด้านตะวันตก ไหลผ่านเป็นแม่น้ำ คลองหลายสายลงสู่ฝั่งอ่าวไทยทางตะวันออก แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัด นับเป็นหัวใจของเกษตรกรในฤดูแล้ง ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี แม่น้ำกุยบุรี แม่น้ำบางสะพาน คลองบางนางรม และคลองกรูด

ป่าไม้ ภูมิประเทศเป็นป่าไม้และเขาสลับกัน คิดเป็นเนื้อที่ ๔,๖๓๘.๑๒ ตารางกิโลเมตร (๒,๘๙๘,๘๓๐ ไร่) แบ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๒,๘๑๓.๖๙ ตารางกิโลเมตร (๑,๗๕๘,๕๕๗ ไร่) จำนวน ๒๐ แห่ง อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑,๘๐๓.๗๒ ตารางกิโลเมตร (๑,๑๒๗,๓๒๘ ไร่) จำนวน ๖ แห่ง และวนอุทยานอีก ๖ แห่ง กระจายอยู่ทางตะวันตกของจังหวัด

ภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศ อยู่ในเขตมรสุมร้อนชื้น อากาศก็ร้อนก็เย็น และมีฝนตกชุกในช่วงมรสุม เนื่องจากเป็นจังหวัดอยู่ใกล้ทะเล จึงมีความชื้นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นในทะเลจีนใต้เข้าสู่ฝั่ง เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน ฤดูฝนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนพฤศจิกายน มีฝนตกสูงสุดในเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน และมีโอกาสที่จะเกิดพายุไต้ฝุ่นมากที่สุดในช่วงนี้ ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทของป่าที่พบในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ยุคดึกดำบรรพ์

ธรณีสัณฐาน

พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์รองรับด้วยหินแข็งอายุมากกว่า ๕๗๐ ล้านปี โดยร้อยละ ๔๐ รองรับด้วยหินแข็งจำพวกหินชั้น และหินแปร ร้อยละ ๑๕ เป็นหินอัคนี และร้อยละ ๔๕ เป็นตะกอนปัจจุบัน ลำดับชั้นหินที่พบในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หินยุคเก่าแก่ที่สุดคือ หินยุคพรีแคมเบรียน อายุประมาณ ๕๗๐ ล้านปี พบการกระจายตัวเล็กน้อยทางทิศตะวันออกของอำเภอหัวหิน และอำเภอสามร้อยยอด และพบหินอัคนีที่เกิดขึ้น ๒ ประเภทคือ หินอัคนีแทรกซอน และหินภูเขาไฟ ทั้งสองประเภทมีอายุราว ๓๖๐-๑๔๐ ล้านปี

แหล่งธรณีสัณฐานทางธรรมชาติในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย แหล่งธรณีสัณฐานประเภทน้ำตก ๓ แหล่ง คือ น้ำตกป่าละอู ประกอบด้วยหินโคลน หินทราย ปนกรวด และพบซากดึกดำบรรพ์อายุราว ๓๖๐ ล้านปี น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ) และน้ำตกห้วยยาง ประกอบด้วยหินแกรนิตไบโอไทดัล-มัสโคไวต์ อายุราว ๑๔๔ ล้านปี

แหล่งธรณีสัณฐานประเภทถ้ำ ๖ แหล่ง คือ ถ้ำพระยานคร ถ้ำแก้ว ถ้ำไทร (ในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด) ถ้ำเขาม้าร้อง ถ้ำดาว และถ้ำศรีวิงศ์ เป็นถ้ำหินปูน หินดินดาน และหินทราย อายุเพอร์เมียนช่วงกลางราว ๒๕๓ ล้านปี

แหล่งธรณีสัณฐานประเภทภูเขา ๕ แหล่ง คือ เขาช่องกระจก เป็นภูเขาหินปูน มีอายุเพอร์เมียนช่วงกลางราว ๒๕๓ ล้านปี เขาหินเทิน เป็นเนินเขาหินแกรนิตที่มีหินแกรนิตชนิดเดียวกันตั้งซ้อนทับอยู่ข้างบน มีอายุราวครีเตเชียส ๑๔๔-๖๔ ล้านปี พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ เป็นภูเขาหินทราย อายุช่วงคาร์บอนิโคลัสเพอร์เมียน ราว ๓๖๐ ล้านปี เขาตะเกียบเขาไกรลาส เป็นภูเขาหินแกรนิต อายุราว ๕๙๐ ล้านปี ที่นี่ยังพบดาบหินภูเขาไฟชนิดในสัหลายที่ และเขาหินเหล็กไฟ เป็นภูเขาหินแกรนิตไนส์ อายุราว ๕๙๐ ล้านปีเช่นเดียวกัน

แหล่งธรณีสัณฐานประเภทชายหาด ๕ แหล่งคือ ชายหาดอ่าวประจวบคีรีขันธ์ หาด

ฝั่งแดง หาดบ้านกรูด หาดบางเปิด และหาดวนกร เป็นชายหาดลักษณะทรายขนาดปานกลาง และเป็นแหล่งตะกอนสะสมตัวทางน้ำ กรวด ทราย ดิน อายุราว ๒ ล้านปี

แหล่งธรณีสัณฐานประเภทแหล่งน้ำ ๒ แหล่งคือ เขื่อนปราณบุรี และคลองเขาแดง เป็นทางน้ำจากทิวเขาสามร้อยยอด ลักษณะทางธรณีวิทยาอยู่ในขอบเขตของหินปูน หินดินดาน อายุราว ๒๕๘ ล้านปี

ลักษณะทางธรณีวิทยายังพบว่ามีแหล่งแร่ทองคำบางสะพาน เป็นลานแร่ไหล่เขา (Eluvail) หนาประมาณ ๑-๕ เมตร ประกอบด้วย ดิน ทรายแป้ง ทราย และกรวดผุ คาดว่าแร่ควอตซ์ในชั้นหินแกรนิตผุพังเป็นแหล่งกำเนิดแร่ทองคำ ซึ่งถูกน้ำพัดมารวมกันยังลานแร่ และตามลำห้วย บริเวณที่พบแร่เป็นพื้นหินกรวดมน หินทราย หินดินดาน ในลำห้วยใกล้เชิงเขาของทิวเขาดินและเขาบ่อนอก

ปุมบ้านปุมเมือง

ยุคก่อนประวัติศาสตร์

ดินแดนที่ตั้งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบัน สันนิษฐานว่าเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยหินกลางราว ๑๐,๐๐๐-๕,๐๐๐ ปีมาแล้ว จากการค้นพบเครื่องมือสมัยหินกลาง ที่บริเวณเขื่อนปราณบุรี อำเภอปราณบุรี และพบขวานหิน โครงกระดูก หม้อดินเผา ในถ้ำที่บ้านวลัย อำเภอหนองพลับ และอำเภอหัวหิน ในสมัยหินใหม่ อายุราว ๗,๐๐๐-๕,๐๐๐ ปี สังคมมนุษย์ก่อน

ประวัติศาสตร์ที่เริ่มพัฒนาจากการหาของป่าล่าสัตว์มาเป็น การทำสิกรรม เริ่มรู้จักการเขียนภาพลงบนผนังถ้ำ หรือผาหิน ส่วนใหญ่มีอายุราว ๓,๐๐๐ ปี ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์พบภาพเขียนสีบนเขาสามร้อยยอด ที่อำเภอปราณบุรี

สมัยประวัติศาสตร์

สมัยอยุธยา (พุทธศตวรรษที่ ๑๘)

เมืองประจวบคีรีขันธ์ เป็นเมืองเล็กๆ ของกรุงศรีอยุธยา หัวเมืองเดิมตามเอกสารทางประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา มีเมืองปราณ เมืองกุย เมืองนารัง และเมืองบางตะพาน สำหรับเมืองประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบันมีพื้นที่ติดต่อกับเมืองนารัง ในแผนที่เดินทางขบวนเรือรบจีนในบังคับบัญชาของเซ่งโห สมัยราชวงศ์หมิง (ระหว่าง พ.ศ. ๑๙๗๔-๑๙๗๕) กล่าวถึงสถานที่แห่งหนึ่ง

วังไกลกังวลก่อนบูรณะ

มีชื่อเรียกเป็นสำเนียงจีนว่า พิ-เซียซาน หรือ ซันไปเฟิง ซึ่งแปลว่า เขาสามยอด หรือเขาสามร้อยยอด ปัจจุบัน เป็นที่รู้จักของนักเดินเรือเป็นอย่างดี ในการสงครามกองทัพพม่าจะยกทัพผ่านด่านสิงขร มุ่งหน้าไปตีกรุงศรีอยุธยาเสมอ

ประจวบคีรีขันธ์

สมัยรัตนโกสินทร์

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ โปรดเกล้าฯ ตั้งเมืองบางนางรมที่ปากคลองบางนางรม แต่ที่ดินไม่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก จึงโปรดฯ ให้ย้ายที่ว่าการเมืองไปตั้งที่เมืองกุย

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองบางนางรม กุยบุรีและคลองวาฬ ให้ชื่อว่า เมืองประจวบคีรีขันธ์

ครั้นถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในปี ๒๔๑๑ ทรงจัดการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล เมืองประจวบคีรีขันธ์เป็นเมืองจัตวาขึ้นตรงกับเมืองเพชรบุรี ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองประจวบคีรีขันธ์ เมืองปราณบุรีและเมืองกำเนิดนพคุณตั้งเป็นเมืองปราณบุรีขึ้นกับมณฑลราชบุรี

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองปราณบุรีเป็นเมืองประจวบคีรีขันธ์เหมือนเดิม

กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประกอบด้วยประชากรหลายเชื้อชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ไทย มอญ ไทยทรงดำหรือลาวโซ่ง และชาวกะเหรี่ยงที่อพยพข้ามพรมแดนมาจากสหภาพพม่า

ไททรงดำ มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันว่า ลาวโซ่ง ลาวซ่ง ไทยโซ่ง ลาวทรง (ซง) ดำ ลาวซวงดำ ผู้ไทยดำ ผู้โตซงดำ ไทยดำ ไททรงดำ คำว่า สง โซ่ง ทรง เป็นคำเดียวกัน มีความหมายว่า กางเกง ดังนั้น ทรงดำ จึงหมายความว่า กางเกงดำ ไททรงดำมีถิ่นฐานเดิมอยู่ที่ประเทศจีนตอนกลาง ต่อมาได้อพยพลงมาทางใต้ ตั้งหลักแหล่งที่บริเวณแม่น้ำอู ซึ่งเป็นแม่น้ำที่ไหลบรรจบกับแม่น้ำโขงที่หลวงพระบาง ในแคว้นสิบสองจุไทย มีเมืองแกหรือปัจจุบันคือ เมืองเดียนเบียนฟู ประเทศเวียดนาม ไทยโซ่งอพยพเข้าสู่ประเทศไทยหลายครั้งด้วยกัน เช่น ในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๒ โดยให้ไปตั้งบ้านเรือนที่เมืองเพชรบุรี และในปี ๒๓๓๕ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ ให้แม่ทัพยกกองทัพไปปราบเมืองแก และได้ครอบครัวไททรงดำลงมาไว้ที่เมืองเพชรบุรีอีกครั้งหนึ่ง โดยบรรพบุรุษของกลุ่มไททรงดำเพชรบุรี ภายหลังได้อพยพไปลงหลักปักฐานในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่บ้านตาลเจ็ดยอด ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด ชุมชนร่มไทร ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กะเหรี่ยง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งที่อาศัยหนาแน่นในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทย ชาวกะเหรี่ยงมีพื้นฐานดั้งเดิมอยู่ทางตอนใต้ของจีน ต่อมาได้มีการอพยพย้ายลงมาตั้งถิ่นฐานในเขตสหภาพพม่าและไทย บริเวณที่ราบหุบเขา แนวเขาถนนธงชัย และทิวเขาตะนาวศรี ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ที่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ บ้านแพรกตะคร้อ ตำบลบึงนคร อำเภอหัวหิน บ้านป่าหมาก ตำบลศาลาลาย อำเภอสามร้อยยอด และบ้านเนินแก้ว ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์

ศิลปวัฒนธรรม

ศิลปกรรม

ศิลปวัฒนธรรม

ตามเอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดินแดนที่ตั้งเมืองประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบันเป็นที่รู้จักกันในชื่อเมืองปราณ เมืองกุย เมืองนารัง และเมืองบางตะพาน ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองเหล่านี้เป็นเมืองหน้าด่าน ซึ่งเป็นทางผ่านการเดินทางทั้งไทยและพม่าที่เข้ามาทางด่านสิงขรเพื่อเข้าตีกรุงศรีอยุธยาและหัวเมืองปักษ์ใต้ ทำให้หลักฐานทางศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน หรือถาวรวัตถุต่าง ๆ ที่ปรากฏตามศาสนสถานหรือชุมชนจึงถูกทำลายหมดสิ้น

ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานของชาวเมืองประจวบคีรีขันธ์ ยังมีอยู่ตามตำบล หมู่บ้านต่าง ๆ ในจังหวัด ซึ่งเป็นประเพณีที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาชาวบ้านได้เป็นอย่างดี

วัฒนธรรม

งานประเพณี

ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาไม่น้อยกว่า ๘๐ ปีคือ ประเพณีการเล่นผีฟุ้งใต้ของชุมชนชายทะเล ตำบลหัวหิน โดยเล่นกันในสัปดาห์สงกรานต์ ประเพณีตักบาตรเทโว ช่วงเดือนออกพรรษา เป็นประเพณีที่จัดขึ้นในหลายอำเภอ ประเพณีส่งวัวส่งเกวียน โดยชาวบ้านจะจำลองเกวียนและวัวดินปั้นให้พระสงฆ์ทำพิธีก่อนจะลากเกวียนเทียมนี้เข้าไปส่งในป่า ส่วนตำนานพื้นบ้านที่เป็นที่รู้จักของจังหวัดคือ ตำนานเรื่องตาม่องล่าย ซึ่งเป็นตำนานอธิบายความเป็นมาของเกาะและภูเขาต่าง ๆ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โขลงช้างป่าที่อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่บ้านห้วยเกรียบ

กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่บ้านห้วยเกรียบ บ้านห้วยเกรียบ ตำบลทองมงคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งผลิตหัตถกรรมเครื่องจักสานจากหวาย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ จากการเก็บหวายป่า สานเป็นบุงกีขายในงานก่อสร้างของคุณลุงสว่าง จนกลายเป็นอาชีพเสริมของคนในหมู่บ้านห้วยเกรียบ และได้พัฒนาฝีมือให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายขึ้น ตั้งแต่กระจาด ตะกร้า เก้าอี้หวาย กระเป๋า เป็นต้น ทั้งยังมีบริการโฮมสเตย์ให้สัมผัสบรรยากาศชุมชนห้วยเกรียบอีกด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 11.060 E99° 23.984

การแข่งขันจักรยานเสือภูเขา หัวหินเมาเท่นไบค์ คลาสสิก

งานแข่งขันจักรยานเสือภูเขา (Huahin Mountain Bike Classic) จัดขึ้น ณ กองพลทหารราบที่ ๑๖ ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ช่วง

เดือนมกราคม เป็นการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา หัวหินเมาเท่นไบค์ คลาสสิก (Huahin Mountain Bike Classic) ซึ่งถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคมทศวรรษ

การแข่งขันเรือใบหัวหินรีกัดต้า

งานแข่งขันเรือใบหัวหินรีกัดต้า(Hua Hin Regatta) จัดขึ้น ณ ชายหาดอำเภ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยความร่วมมือของกองทัพเรือและสมาคมแข่งเรือใบแห่ง

ประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ช่วงเดือนสิงหาคม เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ทรงโปรดกีฬาเรือใบและเคยได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันเรือใบจากการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ณ ประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ การแข่งขันจะเป็นการแข่งขันชิงรางวัลพระราชทานของเรือใบหลายประเภท ได้แก่ การแข่งขันเรือใบประเภทหางเสือเรือเวคา การแข่งขันเรือใบซูเปอร์มด การแข่งขันเรือใบ โอเค (OK) การแข่งขันเรือใบ ออฟทิมิสต์ (Optimist) และการแข่งขันเรือใบข้ามอ่าว เป็นต้น

เกาะโครา

เกาะโครา อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชื่อเกาะนั้นสันนิษฐานมาจากคำว่า กุรา โครา หรือเลียงผา สัตว์ป่าที่เคยมีคนพบเห็นยืนอยู่ตามหน้าผาบนเกาะ เกาะโคราเป็นหมู่เกาะหินปูนใกล้ชายฝั่ง มีพื้นที่ ๐.๕๕๙ ตารางกิโลเมตร มีหาดทรายเล็กๆ อยู่ทางด้าน

ตะวันตก สัตว์ป่าที่พบได้แก่ ลิงแสมที่ชอบลงมาหาหอย ปู กินเป็นอาหารบริเวณชายหาด แนวปะการังบริเวณหัวเกาะ สามารถดำน้ำตื้นชมได้ ส่วนด้านหลังเกาะ น้ำจะลึกกว่าด้านหน้า นอกจากเกาะโคราแล้วยังมีเกาะเล็กๆ ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติอีก ๔ เกาะ ได้แก่ เกาะนมสาว เกาะระวาง เกาะระวัง และเกาะสัตกูด เกาะโคราอนุญาต

เลียงผา หรือเยี่ยงผา หรือโครา

ชื่อสามัญ: Serow

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Capricornis sumatraensis*

วงศ์: Bovidae

เลียงผาเป็นสัตว์กีบคู่มีเขา มีรูปร่างคล้ายแพะ มีความสูงถึงไหล่ ๘๕-๙๕ เซนติเมตรหนักประมาณ ๘๕-๑๔๐ กิโลกรัม อาศัยอยู่ตามภูเขาที่มีหน้าผา หรือถ้ำตื้น ว่องไวและปราดเปรียวมาก สามารถว่ายน้ำข้ามระหว่างเกาะ และแผ่นดินได้ มีประสาทตา หู และรับกลิ่นได้ดีมาก เป็นสัตว์เคี้ยวเอื้อง ชอบกินพืชต่างๆ ออกลูกครั้งละ ๑ ตัว ตั้งท้องนาน ๗-๘ เดือนเลียงผาเป็นสัตว์คุ้มครองตามอนุสัญญา CITES

ให้เที่ยวเฉพาะกลางวัน ไม่อนุญาตให้พักค้างแรม

ดูที่ เกาะโครา เกาะระวัง เกาะระวาง/อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 14.540 E100° 00.556

เกาะโคร่า เกาะระวิง เกาะระวาง

เกาะโคร่า เกาะระวิง เกาะระวาง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลเขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเนื้อที่ ๑.๕ ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือของเกาะโคร่าเป็นหาดทราย ริมเกาะเป็นทรายชันหนา ด้านใต้เป็นโคลน บริเวณนี้เคยพบ

นกนางนวลแกลบท้ายทอยดำ ใช้เป็นสถานที่ทำรังและวางไข่ ดังนั้นบริเวณยอดเขาเกาะโคร่า เกาะระวิง เกาะระวาง ซึ่งเป็นที่มีนกหลายชนิดอาศัยทำรังวางไข่ จึงได้กำหนดเป็นเขตหวงห้าม ได้ทะเลเกาะโคร่า เกาะระวิง เกาะระวาง มีจุดดำน้ำตื้นเล็กๆ เพียงจุดเดียว

คือ บริเวณหัวเกาะโคร่า มีระดับความลึก ๒-๓ เมตร พื้นที่ยาว ๕๐ เมตร กว้าง ๕-๗ เมตร พบปะการังและปลาทะเลที่อาศัยตามแนวปะการัง ได้แก่ ปะการังสมอง ปะการังเขากวาง ดอกไม้ทะเล ปลาการ์ตูนอินเดียนแดง ปลาสลิดหิน ปลาสลิดหินลายเสือ และปลากะรังหรือปลาเก๋า ฯลฯ

เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve)

หมายถึง เป็นบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและสังคมพืชชนิดหายาก จึงควรอนุรักษ์ไว้ด้วยความเข้มงวดอย่างที่สุด

ดูที่

อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด/
เกาะโคร่า/ เกาะระวิง/ เกาะระวาง

เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์

เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอบ้านแหลม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกาะเล็กๆ ที่อยู่ติดกันในทะเลอ่าวไทย ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ๗ กิโลเมตร ลักษณะทางธรณีวิทยาของเกาะเป็นหินอัคนี

และหินทราย พื้นที่บนเกาะจะลาดลงจากทิศตะวันตกมาทางทิศตะวันออก เกาะจานมีพื้นที่ ๐.๑๔๔ ตารางกิโลเมตร (๔๐ ไร่) มีแนวหาดทรายสีขาวละเอียด ยาว ๑๐๐ เมตร ตั้งอยู่ทางเหนือ ตัวเกาะยาว ๖๐๐ เมตร ส่วนเกาะท้ายทรีย์มีขนาดเล็กกว่า ตั้งอยู่ทาง

ทิศใต้ มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๒๗ ตารางกิโลเมตร (๑๖ ไร่) เมื่อน้ำลงจะเห็นหาดทรายกว้างเชื่อมระหว่าง ๒ เกาะเข้าด้วยกัน เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์มีแหล่งปะการังน้ำตื้นที่สมบูรณ์ เหมาะสำหรับดำน้ำบนผิวน้ำชมแนวปะการัง ปะการังที่พบได้แก่ ปะการังฟุ่มดอกไม้ ปะการังเขากวาง ปะการังโต๊ะ ปะการังช่องดาว และปะการังโขด เป็นต้น ส่วนปลาที่พบตามแนวปะการัง เช่น ปลากะเบน จูดฟ้า ปลาผีเสื้อปากยาว ปลานกแก้วคางลาย ปลาข้าวเม่าน้ำลึก และปลาสลิดหินบั้ง เป็นต้น เกาะทั้งสองมีถ้ำเป็นที่อยู่ของนกนางแอ่นจำนวนมาก เป็นเกาะที่ได้รับสัมปทานรังนกนางแอ่น จึงไม่อนุญาตให้พักค้างแรม

ดูที่

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 36.783 E99° 45 100

เกาะทะลุ

เกาะทะลุ ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในทะเลฝั่งอ่าวไทย มีเกาะสิงห์และเกาะสังข์เป็นบริวาร สภาพนิเวศเป็นชายหาด ภูเขา สวนมะพร้าว และธรรมชาติที่มีสภาพอุดม-

สมบูรณ์อยู่บนเกาะ มีชายหาดอยู่ด้านเดียว คือทางทิศตะวันตก ประกอบด้วย หาดใหญ่ที่มีความร่มรื่นของทิวต้นมะพร้าว เวลาล่องหาดทรายกว้างขาวสะอาด น้ำทะเลใส อ่าวกรวดมีบรรยากาศที่เงียบสงบ บริเวณหาดมีก้อนกรวดเล็กๆ เต็มพื้นที่ เป็นแหล่งดำน้ำดูปะการังน้ำตื้นที่ดี หาดเทียน เป็นหาดที่ยาวที่สุดบนเกาะทะลุ มีดินเทียนขึ้นอยู่จำนวนมาก เหมาะในการชมทิวทัศน์ ด้านตะวันออกของเกาะ หางเกาะ มีสุสานปะการังที่ถูกน้ำทะเลพัดมาทับถมจนเต็มพื้นที่ ส่วนบริเวณหัวเกาะด้านทิศเหนือเป็นหน้าผาหิน มีช่อง

ขนาดใหญ่ที่เกิดจากกระบวนการทางธรรมชาติของลมและน้ำทะเลที่กัดเซาะ จนมองทะลุผ่านเห็นทะเลอีกด้านหนึ่ง อันเป็นที่มาของชื่อเกาะถ้ำทะลุ มีความกว้าง ๑๘ เมตร ยาว ๑๐ เมตร นอกจากช่องถ้ำใหญ่ ยังมีช่องถ้ำเล็กๆ อีกหนึ่งช่องใกล้ๆ กัน เกาะทะลุเป็นแหล่งดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น กิจกรรมอื่นๆ ที่ได้รับความนิยมบนเกาะ ได้แก่ เดินป่า ปีนผา และพายเรือคายัก เป็นต้น บนเกาะทะลุมีที่พักไว้บริการอีกด้วย

ดูที่ เกาะสิงห์ เกาะสังข์ เกาะทะลุ
พิกัดภูมิศาสตร์ N10° 27.974 E99° 21.572

เกาะนมสาว

เกาะนมสาว อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกาะนมสาวอยู่ติดกับเกาะโครำ มีพื้นที่ ๐.๐๗๗ ตารางกิโลเมตร (๔๘ ไร่) เป็นเกาะขนาดเล็กลักษณะคล้ายกับอกของผู้หญิง เป็นเกาะตามตำนานพื้นบ้านเขาตม่องล่า

มีหาดเล็กๆ ยาว ๕๐ เมตร เป็นที่ตั้งของศาลเจ้าแม่นมสาว บนยอดเขามองเห็นทิวทัศน์ท้องทะเล และหาดทรายชายฝั่งสามร้อยยอด ตั้งแต่บ้านบางปูไปจนสุดทางเหนือของอุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด นอกจากนี้ ท้องทะเลรอบๆ เกาะนมสาวยังเป็นสถานที่ซึ่งเหมาะกับการดำน้ำดูปะการังอีกด้วย

ตำนานเกาะนมสาว

ตามตำนานพื้นบ้านเขาตม่องล่า สืบเนื่องจากเมื่อตม่องล่า และยายรำพึง ลูกสาว คือ นางยม ให้ชายสองคนโดยไม่ปรึกษา กัน ในวันแต่งงานจึงมีขັນหมาก ยกมาสองขบวน คือ เจ้าลาย และเจ้ากรุงจีน ตม่องล่าและยายรำพึงทะเลาะกันใหญ่โต ฝ่ายตม่องล่า ผู้เป็นพ่อโกรธจัดจึงจับลูกสาวฉีกออกเป็นสองซีก ขว้างไปทางทิศเหนือ กลายมาเป็นเกาะนมสาวที่บ้านบางปู ตำบลสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อีกซีกหนึ่งขว้างไปทางทิศตะวันออก กลายเป็นเกาะนมสาวอีกแห่งที่จังหวัดชลบุรี บางตำนานกล่าวว่า เป็นเกาะนมสาวในเขตอุทยานแห่งชาติแหลมสิงห์ อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ดูที่ เกาะโครำ/ เกาะโครำ เกาะระวี
เกาะระวาง/ อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด/วนอุทยานเขาตม่องล่า
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 13.863 E100° 00.281

เกาะระวาง (อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด)

เกาะระวาง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกาะหินปูน ตั้งอยู่ใกล้ๆ กับเกาะระวีง อยู่ทางทิศใต้ของเกาะโคร้า มีพื้นที่ ๓,๕๒๐ ตารางเมตร (๒.๒ ไร่) ไม่มีชายหาด อยู่ห่างจากชายฝั่งประมาณ ๑ กิโลเมตร เหมาะแก่การนั่งเรือชมทิวทัศน์

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด/
เกาะโคร้า เกาะระวีง เกาะระวาง

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 13.587 E100° 00.602

เกาะระวีง

เกาะระวีง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกาะขนาดเล็ก อยู่ทางทิศใต้ของเกาะโคร้า มีพื้นที่ ๑๒,๘๐๐ ตารางเมตร (๘ ไร่) ไม่มีชายหาด อยู่ห่างชายฝั่ง ๑ กิโลเมตร โดยด้านหนึ่งของเกาะเป็นหน้าผาหินปูนมีความชัน ๙๐ องศา จึงเหมาะกับการปีนผา โรยตัว จึงได้รับความนิยมโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศ อีกกิจกรรมคือ การนั่งเรือชมทิวทัศน์โดยรอบเกาะ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด/
เกาะโคร้า เกาะระวีง เกาะระวาง

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 13.489 E100° 00.580

เกาะลำร่า

เกาะลำร่า ตำบลอ่างทอง อำเภอบ้านกรวด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากฝั่งประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็ก ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของหาดบ้านกรวด มีพื้นที่ ๐.๐๔๙ ตารางกิโลเมตร (๓๐ ไร่) บนเกาะลำร่าไม่มี

ชายหาด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและโคดหิน มีพันธุ์ไม้เตี้ยๆ ขึ้นปกคลุม รอบเกาะมีแนวปะการังน้ำตื้นขนาดใหญ่ที่สวยงามอยู่กลางทะเล คือ แนวปะการังหินปูน มีพื้นที่กว้าง ๕๐-๓๐๐ เมตร ยาว ๓๐๐-๕๐๐ เมตร

สามารถดำน้ำชมปะการังได้ กิจกรรมบนเกาะลำร่านอกจากการดำน้ำดูปะการัง และฝูงปลาแล้ว ยังชมทิวทัศน์พระอาทิตย์ตกยามค่ำได้ที่ หาดบ้านกรวด
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 24.185 E99° 36.347

เกาะสังข์ เกาะสิงห์ เกาะทะเล

เกาะสังข์ เกาะสิงห์ เกาะทะเล ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากชายฝั่ง ๗ กิโลเมตร บนเกาะทะเลมีพื้นที่ชายหาดด้านทิศตะวันตก หน้าหาดเหมาะแก่การดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น เกาะสิงห์ มีพื้นที่ ๑๖,๐๐๐ ตารางเมตร (๑๐ ไร่) ส่วนเกาะสังข์ มีพื้นที่ ๑๗,๖๐๐ ตารางเมตร (๑๑ ไร่) บนเกาะสิงห์และเกาะสังข์ไม่มีชายหาด ถัดออกไปในทะเลโดยรอบมีกองหินใต้น้ำ แนวปะการังน้ำตื้น เป็นที่อยู่

อาศัยของสัตว์ทะเลนานาชนิด ทั้งหอย กุ้ง ปลา ปู ชุกชุม จึงเหมาะแก่การดำน้ำชมปะการังและสัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในแนวปะการัง ปัจจุบันเกาะทะเล เกาะสิงห์ และเกาะสังข์เป็นแหล่งดำน้ำดูปะการังน้ำตื้นที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งของทะเลอ่าวไทย มีพื้นที่กว้าง ๑.๖ ตารางกิโลเมตร (๑,๐๐๐ ไร่) ปะการังที่พบมีมากกว่า ๔๐ ชนิด ได้แก่ ปะการังเขากวาง ปะการังสมอง ปะการังดอกไม้ ฯลฯ และกัลปังหา เป็นต้น รวมทั้งฝูงปลาสวยงาม

มากมาย ได้แก่ ปลานกแก้ว ปลาผีเสื้อ ปลาสลิดหิน ปลาโนรี ฯลฯ และสัตว์ทะเลอื่นๆ อีกหลายชนิด กิจกรรมที่เหมาะสมอีกประเภทคือการพายเรือคายัคชมทิวทัศน์รอบๆ เกาะทะเล

ดูที่ เกาะทะเล
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 03.314 E99° 31.509
N11° 01.996 E99° 31.026
N11° 04.438 E99° 33.558

เกาะสิงโต

เกาะสิงโต ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเกาะขนาดเล็ก อยู่ห่างจากฝั่งสวนสนประดิพัทธ์ไปทางทิศ ตะวันออก ๘๐๐ เมตร เมื่อมองดูจากระยะ ไกลในบางมุม จะเห็นรูปพรรณสัณฐานคล้าย สิงโตในลักษณะนอนหมอบหันหน้าไปทาง ทิศเหนือ จึงได้ชื่อว่า เกาะสิงโต เกาะแห่งนี้ เหมาะสำหรับกิจกรรมตกปลา และนั่งเรือชม ทิวทัศน์รอบเกาะ การเดินทางไปเที่ยวสามารถ ติดต่อเช่าเรือไปชมเกาะสิงโตได้ที่หมู่บ้าน เขาตะเกียบและที่หาดสวนสนประดิพัทธ์

ดูที่ เขตตะเกียบ เขาไกรลาส/ หาดเขา ตะเกียบ/ หาดสวนสนประดิพัทธ์

พิกัดภูมิศาสตร์ N 12 28.875 E99° 59.807

เขากะโหลก (วนอุทยานท้าวโกษา)

กะโหลกมาจากรูปสัณฐานของภูเขา มี ลักษณะคล้ายกะโหลกมนุษย์ โดยเฉพาะ เมื่อเดินลงไปในหาดแล้วมองย้อนกลับมา จะเห็นภาพภูเขารูปทรงกะโหลกชัดเจน โดยรอบมีชายหาดสวยงาม มีโขดหินปูนโผล่ ออกมาบริเวณชายหาด บริเวณภูเขาจะพบถ้ำ หินงอก หินย้อยหลายแห่ง บนยอดเขามี จุดชมวิวที่สามารถมองเห็นชายหาดเขา กะโหลกที่ยาว ๓ กิโลเมตรได้ทั้งหมด พันธุ์ไม้ที่พบ เช่น ไทร จันทน์ผา สลัดได และ เสม็ด ฯลฯ พืชสมุนไพรที่พบ ได้แก่ จันทน์ แดง มะเกลือ ข่อย มะค่าไก่ โคคลาน และ กำลังวัวเถลิง เป็นต้น

ดูที่ วนอุทยานท้าวโกษา (เขากะโหลก)/ หาดเขากะโหลก

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 20.201 E100° 00 074

เขากะโหลก อยู่ในเขตวนอุทยานท้าวโกษา บ้านหนองบัว ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอ ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ติดทะเล

ปลายหาดนเรศวรด้านทิศใต้ มีเนื้อที่ ๐.๘ ตารางกิโลเมตร (๕๐๐ ไร่) เป็นภูเขาขนาด เล็ก มีความสูง ๒๕ เมตร ชื่อเรียกเขา

เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง

เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีตำนานเล่าว่า เมื่อ ๒๐๐ ปีมาแล้ว มีชายชราจากเมืองจีนเดินทางโดยเรือสำเภาเข้ามาตามลำน้ำปากน้ำปราณ

เมื่อมาถึงได้ขึ้นไปบนภูเขาตามลำน้ำปราณ พบไหใส่เงินจำนวน ๒ ใบ จึงได้สร้างศาลเจ้าแม่ทับทิมบนเขา ต่อมาได้มีโรคทำ หรือ อหิวาต์ระบาดหนักในตำบลปากน้ำปราณ จึงอัญเชิญเจ้าแม่ลงมาจากเขาเพื่อช่วย

ชาวบ้านจนปลอดภัย จากนั้นจึงอัญเชิญกลับขึ้นบนเขาตามเดิม แต่ปรากฏว่ายกไม่ขึ้น ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันจัดงานเฉลิมฉลองให้ก่อนอัญเชิญขึ้นเขาได้สำเร็จ ทำให้ชาวประมงที่เลื่อมใสศรัทธาในปาฏิหาริย์ของเจ้าแม่ พร้อมใจกันนำสัญลักษณ์ของเจ้าแม่ ซึ่งเป็นธงมีด้ามคันธงเป็นไม้รวก ติดเสากระโดงเรือออกทะเล เพื่อให้เจ้าแม่ช่วยปกปักรักษาให้ปลอดภัย และทำการเจริญรุ่งเรือง ศาลเจ้าแม่เดิมได้ทรุดโทรมตามกาลเวลา บรรดาลูกศิษย์ พ่อค้า ประชาชน และผู้ที่เลื่อมใสได้ร่วมกันจัดสร้างศาลใหม่ เสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.548 E99° 58.622

เขาช่องกระจก ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ริมอ่าวประจวบ บริเวณวัดธรรมิการามวรวิหาร หรือวัดเขาช่องกระจก เป็นภูเขาขนาดเล็ก อยู่กลางโค้งอ่าวประจวบ ทิศเหนือจดเขาตาม่องล่าย ทิศใต้จดเขาล้อมหมวก มีลักษณะเด่นที่มองเห็นได้ในระยะไกล คือ โพรงทะลุ ขนาด ๓ เมตร บนไหล่เขาทางทิศเหนือ อันเป็นที่มาของชื่อเขาช่องกระจก ในด้านธรณีวิทยา ประกอบด้วยหิน ๒ ชุด ชุดแรกอยู่ยุคเพอร์เมียนในช่วง ๒๕๐-๒๗๐ ล้านปี ที่เกิดจากการสะสมของกลุ่มหินปูน ตะกอนเลนทรายในทะเลตื้น ชุดหลังเป็นหินปูนสมัยหินดินดานยุคเพอร์เมียนตอนกลาง อายุ ๒๗๐-๒๖๐ ล้านปี มีความสูง ๒๔๕ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง มีบันได ๓๙๖ ขั้นทอดขึ้นไปบนยอดเขา เพื่อชม

ทิวทัศน์ที่มองเห็นอ่าวประจวบฯ อ่าวมะนาว เขาตาม่องล่าย และหมู่เกาะต่างๆ ในทะเล บริเวณทิศเหนือของภูเขามีช่องทะลุคล้ายกับกรอบของกระจก ทิศตะวันตกมองเห็นบริเวณตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ และทิวเขาตะนาวศรีอันสลับซับซ้อน บนเขาช่องกระจกยังมีสิ่งสำคัญอยู่กว่าสองพันตัว นอกจากพื้นที่ทางธรรมชาติที่แปลกตาอันเป็นจุดเด่นหลักแล้ว บนยอดเขาเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลองที่สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ และพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานและเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๑

ดูที่

วัดเขาช่องกระจก/ งานดักบาตรเทโวเขาช่องกระจก/ อ่าวมะนาว

การเกิดช่องกระจก

สาเหตุการเกิดโพรงทะลุเป็นช่องกระจกทางธรณีวิทยานั้น มีปัจจัยสำคัญ ๓ ประการคือ

๑. เกิดจากรอยแตกหลายทิศทางในชั้นหินปูน ซึ่งคุณสมบัติของหินปูนจะละลายได้ดีในน้ำที่มีฤทธิ์เป็นกรดอ่อน ผสมกับแรงลมที่พัดมาปะทะภูเขาริมทะเลกัดกร่อน

๒. รอยแตกในชั้นหินปูนที่เกิดจากอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก ทำให้แอ่งตะกอนเดิมถูกยกตัวเป็นพื้นที่สูง เมื่อรอยแตกตัดกันจึงทำให้เนื้อหินตรงกลางเป็นอิสระจากหินส่วนใหญ่

๓. ปฏิกริยาเคมีที่เกิดขึ้นกับเนื้อหินทำให้รอยแตกที่มีอยู่ขยายกว้าง เนื้อหินขนาดเล็กที่เป็นอิสระจึงหลุดร่วงลงมา แรงลมเป็นตัวช่วยนำพาหินอิสระให้หลุดออกจนเกิดโพรงทะลุเช่นกัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 48.927 E99° 47.906

เขาตะเกียบ

เขาตะเกียบ ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นภูเขาสูง ๓๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง อยู่ทางตอนใต้ของตัวเมืองหัวหิน มีลักษณะเป็นโขดหินยื่นออกไปในทะเล ภูเขาภูนี้มีสถานที่ที่น่าสนใจอยู่หลายแห่ง เช่น ด้านหน้ามีแนวชายหาด

เขาตะเกียบ วัดเขาตะเกียบ ส่วนบนภูเขา มีทางขึ้นเขาที่สะดวกสบายทั้งทางรถยนต์และบันได เพื่อไปชมวิวทิวทัศน์ทะเลหัวหิน ถัดลงไปทางทิศใต้มีคลองเขาตะเกียบ บริเวณปากคลองเป็นหาดทรายปนเลน มีต้นสนขึ้นอยู่ประปราย เชิงเขามีหมู่บ้าน

ชาวประมงที่ยังดำรงวิถีชีวิตประมงชายฝั่งจากเรือประมงขนาดเล็ก

ดูที่ ทาดเขาตะเกียบ/ วัดเขาตะเกียบ/ เกาะสิงโต

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 30.932 E99° 58.947

เขาเต่า ตำบลหนองแก อำเภอกว๊าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นภูเขาสูงเล็กๆ มีรูปพรรณสัณฐานคล้ายเต่า สามารถเดินขึ้นไปบนยอดเขาเพื่อชมทิวทัศน์ท้องทะเลฝั่งอ่าวไทยได้ มีเกาะลิงโตอยู่ใกล้ๆ เชิงเขามีถ้ำเขาเต่า บนยอดเขามีวัดเขาเต่า ประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิขนาดใหญ่ ชื่อ เจ้าพ่อเขาเต่า หันพระพักตร์ออกสู่ทะเล บริเวณเขาเต่า

มีสถานที่ที่น่าสนใจ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านเขาเต่า และศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีชายหาดอยู่สองแห่งคือ หาดทรายใหญ่ และหาดทรายน้อย เป็นชายหาดที่ต่อเนื่องมาจากหาดเขาตะเกียบและหาดสวนสนประดิพัทธ์ ซึ่งเป็นหาดสุดท้ายที่อยู่ในเขตอำเภอกว๊านมีความยาว ๒ กิโลเมตร

ชายหาดมีความลาดชันน้อย เหมาะแก่การเล่นน้ำ ช่วงน้ำทะเลลดจะเป็นหาดทรายกว้างทอดตัวยาวสวยงาม ด้านใต้ชายทะเลติดเชิงเขาเต่า เป็นหาดทรายเล็กๆ ยาว ๒๐๐ เมตรคือ หาดทรายน้อย

ดูที่ หาดทรายน้อยและหาดทรายใหญ่/สวนสนประดิพัทธ์
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 27.327 E99° 58.739

โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านเขาเต่า

เกิดขึ้นตามโครงการตามพระราชดำริครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในอำเภอกว๊าน ทรงเห็นความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำจัดอุปโภคบริโภค เมื่อราษฎรได้รวมกลุ่มน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๓๐๐ ไร่ จากนั้นทรงพระราชดำริพร้อมพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่าขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ นับเป็นโครงการตามพระราชดำริแห่งแรกในการสร้างอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน

เขาร่องชัย บ้านกรูด ตำบลร่องชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นภูเขาสูงตั้งอยู่ริมชายทะเลที่ขนานด้วยหาดทรายสองแห่ง คือหาดบ้านกรูด และหาดทางสายบนยอดเขาร่องชัยเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่ดีที่สุดของอำเภอบางสะพาน หากมองไปทางทิศใต้สามารถมองเห็นสวนมะพร้าวและแนวต้นสนเป็นทิวแถวตลอดชายหาดบ้านกรูดทั้งเชิงอ่าว ส่วนหาดทางสาย รวมทั้งทิวทัศน์ในทะเลที่สามารถมองเห็นเกาะล่ออยู่ทางด้านทิศเหนือ

ศาสนสถานที่สำคัญบนยอดเขาร่องชัย คือ วัดทางสาย เป็นสถานที่ประดิษฐานพระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ พระตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และพระพุทธรูปกิตติสิริชัย พระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะคันธาระ การขึ้นเขาร่องชัยเดินทางสะดวก มีถนนให้รถยนต์ขึ้นไปถึงยอดเขาได้

ดูที่ หาดบ้านกรูด/ หาดทางสาย/ เกาะล่อ
ร่ำ/ พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 21.631 E99° 34.789

ศิลปะคันธาระ (Gandhara)

ศิลปะอินเดียที่ได้รับอิทธิพลมาจากกรีก-โรมัน ผ่านเข้ามาทางอินเดีย พระพุทธรูปคันธาระได้รับการยอมรับจากทั่วโลกว่ามีพุทธศิลป์งดงามที่สุด มีลักษณะคล้ายมนุษย์ เช่นเดียวกับเทพกรีก มีความสมจริงตามธรรมชาติ ทั้งพระพักตร์ เกศายกศกเป็นลอน หรือแม้กระทั่งจีวรที่เป็นริ้วๆ ดูเป็นธรรมชาติ

เขาคินเหล็กไฟ

เขาคินเหล็กไฟ ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอกว๊าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสูง ๑๗๑ เมตร เป็นจุดชมวิวและชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงาม สามารถมองเห็นตัวเมืองหัวหิน หาดหัวหิน เขาตะเกียบ สถานีรถไฟหัวหิน สนามกอล์ฟหลวงหัวหิน และพื้นที่ใต้โดยรอบทั้ง ๓๖๐ องศา มีจุดชมทิวทัศน์ ๖ จุดกระจายโดยรอบ จุดที่สำคัญ ได้แก่ จุดที่ ๕ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ และจุด

ที่ ๖ เป็นจุดชมวิวที่มุมดีที่สุด เพราะมองเห็นตัวเมืองหัวหินได้ทั้งเมืองและไกลไปถึงชะอำ จังหวัดเพชรบุรี สภาพนิเวศบนยอดเขาเป็นพื้นที่ราบ และผาหินที่ได้พัฒนาเป็นสวนสาธารณะบนพื้นที่ ๐.๕๖ ตารางกิโลเมตร (๓๕๒ ไร่) ที่ประชาชนชาวหัวหินนิยมมาออกกำลังกายในช่วงเย็น พร้อมก็มีศูนย์จำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ร้านอาหารและเครื่องดื่ม พื้นที่อนุเสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ และจุด

การชมทัศนียภาพบนเขาคินเหล็กไฟ คือ เวลาเช้าตรู่และตอนใกล้ค่ำ ยามเช้าจะเห็นพระอาทิตย์ขึ้นริมขอบทะเล และยามเย็นจะเห็นแสงไฟระยิบไปทั่วเมืองหัวหินจนเขาตะเกียบ

ดูที่	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗)
พิกัดภูมิศาสตร์	N12° 33.929 E99° 56.681

เขื่อนปราณบุรี

เขื่อนดินชนิดแบ่งโซน

เขื่อนดินชนิดแบ่งโซน (Zoned Type) ตัวเขื่อนจะแบ่งโครงสร้างเขื่อนเป็นโซน โดยแกนกลางของเขื่อนจะเป็นชั้นดินเหนียวตึบน้ำ มีชั้นกรองเป็นวัสดุประเภทกรวดหรือทราย ชั้นถัดจากแกนเขื่อนจะเป็นดินประเภทกึ่งตึบน้ำและปิดทับด้านเหนือน้ำด้วยหินทิ้งหรือหินเรียง เพื่อป้องกันการกัดเซาะจากคลื่น เช่นเดียวกับเขื่อนดินประเภทเนื้อเดียว

เขื่อนปราณบุรี ตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ รับผิดชอบโดยสำนักชลประทานที่ ๑๔ กรมชลประทาน เป็นเขื่อนดินชนิดแบ่งโซน (Zone Type) สันเขื่อนกว้าง ๘ เมตร สูง ๔๒ เมตร ยาว ๑,๕๐๐ เมตร มีพื้นที่รับน้ำเหนือเขื่อน ๒,๐๒๙ ตารางกิโลเมตร (๑,๒๖๘,๑๒๕ ไร่) สร้างปิดกั้นแม่น้ำปราณบุรีระหว่างเขาดกน้ำกับเขาเตย เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐

แล้วเสร็จ พ.ศ. ๒๕๒๑ เพื่อประโยชน์ทางด้านการชลประทานในการอุปโภคบริโภคของประชาชนทั้งสองฝั่งแม่น้ำปราณบุรี ทั้งยังเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อสนับสนุนการประปาเทศบาลเมืองหัวหิน กักเก็บน้ำไว้ช่วยเหลือเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการชลประทาน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด สถานที่ท่องเที่ยว ทั้งยังช่วยบรรเทาอุทกภัยจากแม่น้ำปราณบุรี ในฤดูน้ำหลากอีกด้วย เขื่อนปราณบุรี เปิดให้เข้าชมเวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา

สภาพนิเวศโดยรอบเป็นหุบเขา มีจุดชมทัศนียภาพจากบริเวณยอดเขาและสันเขื่อนที่มีความสวยงาม โดยเฉพาะช่วงเช้าที่พระอาทิตย์ขึ้นและช่วงเย็นที่พระอาทิตย์กำลังตก บนสันเขื่อนเป็นถนนลาดยางสามารถขับรถชมทิวทัศน์ได้อย่างสะดวก

ดูที่ แม่น้ำปราณบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 27.767 E99° 47.615

คลองเขาแดง

น้ำกร่อย

น้ำกร่อย (Brackish water) คือ น้ำทะเลหรือน้ำเค็มผสมกับน้ำจืด พบได้ในพื้นที่เขตติดตอร์หว่างทะเลและแม่น้ำ หรือบริเวณปากแม่น้ำ ปากอ่าวแม่น้ำออกทะเล ทำให้มีการผสมกันระหว่างน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยทั่วไปน้ำกร่อยหรือน้ำทะเลในสภาพปกติจะมีสภาพเป็นด่างอ่อนๆ มีค่า pH ราว ๗.๓-๘.๕ เหตุที่น้ำทะเลมีสภาพเป็นด่างอ่อนๆ เป็นเพราะในน้ำทะเลมีแร่ธาตุหลายชนิด ทำให้น้ำมีฤทธิ์เป็นด่าง

คลองเขาแดง ตำบลเขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นคลองที่ไหลมาจากทุ่งสามร้อยยอด ไหลลงสู่ทะเลบริเวณบ้านเขาแดงด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ปากคลองเขาแดงเชื่อมต่อกับทะเล จึงส่งผลให้น้ำในลำคลองขึ้นลงตามระดับน้ำทะเล เป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลขึ้นมาผสมกับน้ำจืดจนกลายเป็นน้ำกร่อย นำมาบริโภคไม่ได้ แต่เป็นประโยชน์

อย่างสูงต่อระบบนิเวศของการอยู่อาศัยและเป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำหลายชนิด ด้านการท่องเที่ยวมีกิจกรรมให้บริการได้แก่ การล่องเรือ โดยล่องเรือที่ทำน้ำหน้าวัดเขาแดงล่องไปตามลำคลอง ๓-๔ กิโลเมตรผ่านหมู่บ้านชาวประมงและสิ้นสุดที่ปากคลองเขาแดง ใช้เวลาเดินทางไปกลับ ๑ ชั่วโมงระหว่างการล่องคลองจะได้ชมทิวทัศน์ภูเขาหินปูน ป่าชายเลน พันธุ์ไม้ที่พบ เช่น แสม-

ทะเล โกงกางใบใหญ่ โกงกางใบเล็ก และปรัง เป็นต้น นักและสัตว์น้ำในระบบนิเวศชายเลนนานาชนิด รวมทั้งวิถีชีวิตชาวประมงช่วงเวลาล่องเรือชมธรรมชาติที่ดีที่สุด คือ ๑๖.๓๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา เพราะอากาศกำลังดีและชมความงามของอาทิตย์ตกได้อย่างสวยงาม

อยู่ที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 08.594 E99° 56.972

ค่ายธนรัชต์

ค่ายธนรัชต์ ตำบลเขาน้อย อำเภอปรางบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ห่างจากอำเภอปรางบุรี ๒ กิโลเมตร เป็นค่ายทหารกองทัพบก มีพื้นที่ ๑,๑๒๐ ตารางกิโลเมตร (๗๐๐,๐๐๐ ไร่) ครอบคลุม ๒ อำเภอคือ อำเภอปรางบุรีและอำเภอกันทรวิชัย สภาพนิเวศหลากหลายทั้งภูเขา ป่าไม้ แม่น้ำ และชายฝั่งทะเล ค่ายธนรัชต์นอกจากจะมีภารกิจหลักด้านการทหารแล้ว ภายในค่ายยังเปิดให้ประชาชนได้เข้าเที่ยวชม มีกิจกรรมไว้คอยต้อนรับ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม มีสถานที่สำคัญ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานทหารราบ ก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมและจัดแสดงอาวุธยุทโธปกรณ์ และเครื่องแต่งกายทหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อีกแห่งคือ อนุสรณ์สถาน จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นสถานที่รวบรวมเกียรติประวัติ และผลงานในอดีตของท่าน

กลุ่มที่ ๒ แหล่งท่องเที่ยวแนวผจญภัยที่จัดสร้างขึ้น ได้แก่ กระโดดหอสูง ๓๔ ฟุต ไต่หน้าผาจำลองหรือหน้าผาจริง เลื่อนบกหรือเลื่อนช่วยชีวิต สนามชุดปฏิบัติการรบยิงปืนเพนท์บอล กิจกรรมวอลเลย์บอล มีสนามกีฬาที่สำคัญ ได้แก่ สนามกอล์ฟมาตรฐานจำนวน ๑๘ หลุม สนามยิงปืนสระว่ายน้ำ สนามเทนนิส และสนามฟุตบอล

กลุ่มที่ ๓ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ จุดชมวิวน้อยและท่าเสด็จ อยู่ริมแม่น้ำปรางบุรี ด้านตะวันตกของค่ายธนรัชต์ บรรยากาศร่มรื่น มีอาคารที่พักและพื้นที่สำหรับกางเต็นท์พักผ่อน ริมน้ำมีท่าเรือขนาดเล็กให้ลงเล่นน้ำ รอบบริเวณตกแต่งด้วยสวนพันธุ์ไม้ในวรรณคดี บริเวณท่าเสด็จยังมีศาลาไม้สักที่ประทับและสงฆ์ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสต้น ภายในศาลามีพระบรมรูปของพระองค์ประดิษฐานอยู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน

จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๑ เป็นบุตรของพันตรีหลวงเรืองเดชอนันต์ (ทองดี ธนะรัชต์) กับนางจันทิพย์ ธนะรัชต์ สมรสกับท่านผู้หญิงจิตรา ธนะรัชต์ จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหารบก เข้ารับราชการทหารครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒ จากนั้นในปี ๒๔๙๕ ได้รับตำแหน่งรองผู้บัญชาการทหารบก ยศพลเอก ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๐ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้แต่งตั้งให้จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้บัญชาการ ๓ เหล่าทัพ เพื่อกอความคุมสถานการณ์ทางการเมือง เมื่อคืนวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้นำกำลังทหารเข้ายึดอำนาจจอมพล ป. พิบูลสงคราม และวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ ขึ้นดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ ๑๑ ของประเทศไทย จนถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ รวมอายุ ๕๕ ปี และเป็นนายกรัฐมนตรีคนเดียวที่เสียชีวิตในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ได้เคยเสด็จฯ มาทรงพระแสงปืนที่นี่ด้วย ค่ายธนรัชต์จึงสร้างศาลาทรงพระแสงปืนไว้เป็นอนุสรณ์เช่นกัน

ศูนย์การทหารราบ ค่ายธนรัชต์ ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๔๕ รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทองค์กรส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

ดูที่ พิพิธภัณฑสถานทหารราบ/ อนุสรณ์สถานฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.366 E99° 55.193

งานตักบาตรเทโวเขาช่องกระจก

งานตักบาตรเทโวเขาช่องกระจก จัดขึ้น ณ วัดธรรมิการามวรวิหาร ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นงานบุญประจำปีที่มีมาช้านานพุทธศาสนิกชนจะร่วมทำบุญตักบาตรในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ หรือหลังวันออกพรรษา ซึ่งเป็นวันที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงจาก

สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ หลังได้แสดงธรรมเทศนาแก่พระมารดา ในงานจะมีการทำบุญตักบาตรพระภิกษุ ณ บริเวณเชิงเขาช่องกระจก ภายในงานจะมีนิทรรศการพระเครื่องพระบูชา ประเพณีชักพระ และขบวนแห่รถพุทธประวัติ

ดูที่ [เขาช่องกระจก/ วัดธรรมิการามวรวิหาร](#)

สวรรค์

สวรรค์ในความเชื่อทางพระพุทธศาสนา หมายถึง ภูมิหรือดินแดนที่มีอารมณ์เลิศด้วยดี จำแนกออกเป็น ๖ ชั้น คือ จดุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต นิมมานรดี และปรนิมมิตวสวัตดี

งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณหัวหิน (Hua Hin Vintage Car Parade)

งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณหัวหิน (Hua Hin Vintage Car Parade) จัดขึ้น ณ บริเวณศูนย์การค้าหัวหินมาร์เก็ตวิลเลจ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม เพื่อรณรงค์การอนุรักษ์รถโบราณที่หาชมได้ยากของประเทศ ในงานมีรถโบราณและคลาสสิกจำนวนมาก พร้อมขบวนพาเหรดที่พากันแต่งกายย้อนยุคเข้ากับบรรยากาศหัวหินในอดีต ซึ่งโรงแรมเจ้าภาพจะจัดให้แตกต่างกันไปในแต่ละปี

งานเทศกาลหัวหิน แจ๊ส เฟสติวัล (Huahin Jazz Festival)

แจ๊ส (Jazz)

เป็นลักษณะดนตรีชนิดหนึ่ง พัฒนามาจากกลุ่มแอฟริกัน-อเมริกันในสหรัฐอเมริกา ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ แจ๊สถือเป็นลักษณะดนตรีคลาสสิกชนิดหนึ่งของสหรัฐอเมริกา จุดเด่นหนึ่งที่ทำให้แจ๊สได้รับความนิยม คือ การเล่นแบบด้นสด หรืออิมโพรไวเซชัน (Improvisation) หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า อิม-โพรไวส์ ทำให้องค์ประกอบดนตรีเกิดความสด มีชีวิตชีวา บรรเลงแต่ละครั้งจึงแตกต่างกันไปทุกครั้งแม้จะเป็นเพลงเดียวกัน ต่อมาระหว่าง ค.ศ. ๑๙๓๐-๑๙๔๐ ดนตรีแจ๊สเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด กลุ่มศิลปินต่างพยายามที่จะผลักดันแนวดนตรีในรูปแบบใหม่ ๆ เข้ามาผสมผสานกับดนตรีแจ๊ส จนแตกสาขากันไปมากมายที่ส่งผลมาถึงงานดนตรีในทุกวันนี้

งานเทศกาลหัวหิน แจ๊ส เฟสติวัล จัดขึ้น ณ ชายหาดหัวหิน บริเวณหน้าโซฟิเทล เซ็นทารา แกรนด์ รีสอร์ท แอนด์ วิลล่า อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเทศกาลงานดนตรีเพลงแจ๊สริมหาดหัวหิน ระดับแนวหน้าของเมืองไทย มีนักท่องเที่ยวยุคใหม่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหลั่งไหลกันไปร่วมงานเป็นจำนวนมาก จัดให้ชมกันเป็นประจำทุกปี ท่ามกลางบรรยากาศย้อนยุคที่เปี่ยมมนต์เสน่ห์ของเมืองหัวหิน กับบทเพลงแจ๊สจากเหล่าศิลปินที่มีชื่อเสียงทั้งไทยและต่างประเทศที่มาร่วมบรรเลงกันอย่างคึกคัก

ดูที่

หาดหัวหิน

งานเทศกาลอาหารหัวหิน

เทศกาลอาหารหัวหิน จัดขึ้นบริเวณสวนหลวงราชินี ขอยหัวหิน ๑๙ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหัวหิน และแนะนำอาหารที่ขึ้นชื่อ

ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย โดยเฉพาะอาหารทะเลและสินค้าท้องถิ่น ภายในงานมีอาหารทะเลสด อาหารท้องถิ่น อาหารนานาชาติ สินค้าหลากหลายประเภท และการแสดงคอนเสิร์ตจากศิลปินชื่อดัง

ดูที่

สวนหลวงราชินี

งานวันทีระลึกวีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔

งานวันทีระลึกวีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ จัดขึ้น ณ กองบิน ๕ ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นงานรำลึกและเชิดชูเกียรติทหารไทยที่เข้า

ร่วมต่อสู้ในเหตุการณ์ที่กองกำลังทหารญี่ปุ่น ยกพลขึ้นบกที่อำเภอมะนาว ช่วงสงครามโลก ครั้งที่ ๒ จัดขึ้นในเดือนธันวาคมของทุกปี ภายในงานมีนิทรรศการของหน่วยงานทหาร

อากาศ การแสดงต่างๆ และการออกร้าน จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

วีรกรรมเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ คือช่วงเหตุการณ์ที่ทหารญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่อำเภอมะนาวและอำเภอประจวบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กองบิน น้อยที่ ๕ ได้ทำการต่อต้านอย่างเต็มความสามารถ แต่เนื่องจากไทยมีกำลังพลน้อยกว่า ทหารญี่ปุ่นจึงสามารถเข้ายึดพื้นที่บางส่วนได้ รัฐบาลไทยยินยอมให้ กองทัพญี่ปุ่นเคลื่อนพลผ่านดินแดนไปได้

ราวเที่ยงวันของวันที่ ๘ ธันวาคม เมื่อสำรวจความเสียหายภายหลังการสู้รบ พบว่าฝ่ายไทยมีทหารอากาศเสียชีวิต ๓๘ นาย ตำรวจ ๑ นาย ยุวชนทหาร ๑ นาย และครอบครัวทหาร ๒ คน

งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสตีวัล (Hua Hin/Cha-am Golf Festival)

กอล์ฟ (Golf)

เป็นกีฬาสากลประเภทหนึ่ง ใช้อุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายบอลขนาดเล็ก โดยผู้เล่นจะใช้ไม้หลากหลายชนิดที่มีลักษณะแตกต่างกัน ไปตีลูกบอลให้ลงหลุม วิธีเล่นเริ่มตีจากแท่นตั้งลูก (TEE) ไปให้ลงหลุม ด้วยการสโตรกหรือตีหนึ่งครั้งหรือหลายครั้งก็ได้ต่อเนื่องกัน ตามกฎข้อบังคับ กอล์ฟจัดเป็นกีฬาประเภทที่ใช้บอลเพียงไม่กี่ชนิดที่ไม่มีอาณาเขตการเล่นที่แน่นอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะสนามกอล์ฟแต่ละแห่งจะมีรูปร่างและขนาดต่างกันไป ขึ้นอยู่กับภูมิประเทศและผู้ออกแบบ

งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสตีวัล (Hua Hin/ Cha-am Golf Festival) จัดขึ้น ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ชื่นชอบกีฬากอล์ฟได้เล่นกอล์ฟในสนามที่ได้มาตรฐานระดับนานาชาติเกือบ ๑๐ สนามด้วยราคาเดียว และจัดให้มีการแข่งขันในสนามกอล์ฟชั้นนำ

ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียง งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสตีวัล จัดขึ้นทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ตลอด ๑ เดือน ในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี

จุดชมวิวเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง

ทั้งตัวอำเภอปรางบุรี บนเขาเป็นที่ตั้งศาลเจ้าแม่ทับทิมทอง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านปากน้ำปราง โดยเชื่อกันว่าเจ้าแม่ทับทิมทองจะช่วยปกปักรักษาให้คนในชุมชนปลอดภัยและทำกิจการประมงเจริญรุ่งเรือง

ในศาลประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่เทียนโหว เซียวบ้อ หรือเจ้าแม่ทับทิมทอง ด้านข้างศาลจะมีรูปปั้นจระเข้ ซึ่งถือว่าเป็นบริวารของเจ้าแม่ คอยช่วยขับไล่คนที่ประพฤติตนไม่ดีให้ออกไปจากชุมชนแห่งนี้

จุดชมวิวเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง ตำบลปากน้ำปราง อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นจุดชมทิวทัศน์ที่มีความ

สวยงามของเมืองปรางบุรี จากยอดเขามองลงมาจะเห็นวิวแม่น้ำปรางบุรีวิถีชุมชนบ้านเรือนปากน้ำปรางบุรีที่เรียงรายอยู่ รวม

ดูที่
เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง/ แม่น้ำปรางบุรี/ ปากน้ำปรางบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.548 E99° 58.622

จุดชมวิวเขาแดง

จุดชมวิวเขาแดง บ้านเขาแดง ตำบล
เขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เป็น
จุดชมวิวที่ต้องเดินเท้าขึ้นยอดเขาแดงเป็น
ระยะทาง ๓๒๐ เมตร ไปตามเส้นทางที่ลาดชัน
ช่วงเวลาที่เหมาะแก่การชื่นชมทิวทัศน์ คือ
ตอนเช้าตรู่เวลา ๐๕.๐๐ นาฬิกา จะมองเห็น

พระอาทิตย์ขึ้นเหนือขอบทะเลบ้านเขาแดง
งดงามมาก เบื้องล่างเป็นบ้านเรือนเรียงราย
ริมคลองเขาแดง และปากคลองเขาแดงที่
เชื่อมต่อกับทะเล ไกลออกไปเป็นชายหาดยาว
และทิวเขาสลับซับซ้อน

นอกจากนี้ บริเวณเขาแดงยังมีสภาพ
ธรรมชาติแวดล้อมที่น่าสนใจ มีพันธุ์ไม้เด่นที่

พบขึ้นกระจัดกระจายทั่วบริเวณ ได้แก่ เสม
สัตว์ป่าที่พบเห็น ได้แก่ ลิงแสม ค่างแว่น
ถิ่นใต้ เลียงผา และนกนานาชนิด

คูที่	คลองเขาแดง/ อุทยานแห่งชาติเข สามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์	N12° 08.110 E99° 57.204

ค่างแว่นถิ่นใต้

ชื่อสามัญ: Dusky Leaf-monkey

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Trachypithecus obscurus*

ค่างแว่นถิ่นใต้ มีสีขนหลายแบบ ช่วงบนอาจมีสีน้ำตาล เทา หรือดำ ช่วงล่าง ขาหลัง และหางสีเทาอ่อน ใบหน้าสีเทา รอบปากสีขาว มักมีแต้มขาว
รอบดวงตาเหมือนใส่แว่น ความยาวหัว-ลำตัว ๔๒-๖๑ เซนติเมตร หางยาว ๕๐-๘๕ เซนติเมตร ความยาวหางแต่ละตัวต่างกัน บางตัวสั้น ไม่มีขนหาง
บางตัวหางยาวและขนหางแน่น ตัวผู้และตัวเมียคล้ายกัน ตัวผู้ตัวใหญ่กว่าเล็กน้อย น้ำหนักเฉลี่ยของตัวผู้ ๗.๔ กิโลกรัม ตัวเมีย ๖.๕ กิโลกรัม อุ้งมือและ
อุ้งเท้าสีดำไม่มีขน อาศัยอยู่ในสภาพพื้นที่หลากหลาย แต่ชอบป่าดิบที่มีต้นไม้สูงใหญ่ ค่างกินใบไม้ ยอดไม้ ผลไม้เป็นอาหาร บางครั้งกินแมลงเป็นอาหาร
เสริมด้วย แหล่งที่พบค่างแว่นถิ่นใต้คือ บริเวณคาบสมุทรมลายูและหมู่เกาะใกล้เคียง ภาคใต้ของประเทศไทยและสหภาพพม่า

จุดชมวิวเขามหาชัย (ศาลพระพรหม)

หัวหินรวมทั้งตัวเมืองหัวหินได้ง่าย บนเขามี ศาลพระพรหมซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้านในชุมชนเขาตะเกียบ สร้างโดย ดร.สุสดี จิตรชุม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ จากนั้น มีการบูรณะใหม่จนแล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๔๒ จุดเด่นของจุดชมวิวเขามหาชัยคือ บรรยากาศร่มรื่น และสัญลักษณ์ต่างๆ ที่สอดแทรกอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทางเดินในสวนที่มีทางเดินเชื่อมถึงกันได้ ๔ ด้าน และมีบ่อ ๔ บ่อ ได้แก่ บ่อดิน บ่อลม บ่อน้ำ และบ่อไฟ พร้อมป้ายอธิบายถึงความเป็นมาของแต่ละบ่ออย่างน่าสนใจ

จุดชมวิวเขามหาชัย (ศาลพระพรหม) ตำบลหนองแก อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี บริเวณเขามหาชัย ห่างจาก

ตัวเมืองหัวหินไปทางใต้ ๕ กิโลเมตร (ทางไปเขาตะเกียบ) เป็นจุดชมทิวทัศน์อีกจุดหนึ่งที่ขึ้นไปชื่นชมความงามของชายฝั่งทะเล

อยู่ที่ ศาลพระพรหม
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 31 394 E99° 58.155

จุดชมวิวเขาหลวง

จุดชมวิวเขาหลวง ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ป่าเขาหลวงซึ่งเป็นจุดสูงสุดของอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง มีความสูง ๑,๒๕๑ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง มีหน้าผาสูงชันกันเขตแดนประเทศไทยกับสหภาพพม่า บนยอดเขาปกคลุมด้วยป่าดงดิบเขา สภาพภูมิอากาศ

เย็นชื้น ต้นไม้ส่วนใหญ่มีมอสส์ขึ้นปกคลุม ลำต้น พื้นที่ยางส่วนใหญ่เป็นทุ่งหญ้า มีทุ่งดอกกระเจียวบานในฤดูฝน จากยอดเขาหลวงสามารถมองเห็นทิวเขาดินนาครี

ยอดเขาหลวง เป็นป่าต้นน้ำของน้ำตกห้วยยาง จากที่ทำการอุทยานแห่งชาติฯ มีทางเดินเท้าขึ้นสู่ยอดเขา ระยะทาง ๗ กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ ๕ ชั่วโมง ผ่าน

ป่าดงดิบร่มครึ้มและลำห้วย ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการขึ้นไปชมวิวคือ เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ถือเป็นจุดชมวิวที่เห็นทิวเขาดินนาครีได้งามที่สุด

อยู่ที่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง/น้ำตกห้วยยาง
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 40.466 E99° 35.544

ป่าดงดิบเขา (Hill Evergreen Forest)

เป็นป่าดงดิบที่ขึ้นอยู่บนพื้นที่สูงตั้งแต่ ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลางขึ้นไป และมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๕๐๐-๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี กระจายอยู่บนยอดเขาสูงทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย แบ่งลักษณะตามโครงสร้างของป่าเป็น ๒ สังคมย่อย ดังนี้

๑. ป่าดงดิบเขาระดับต่ำ อยู่ในระดับสูง ๑,๐๐๐-๑,๘๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ประกอบด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ที่มีเรือนยอดชั้นบนสูงถึง ๓๐ เมตร มีไม้ยืนยันทนนาน พันธุ์ไม้เด่น คือ ไม้วงศ์ก่อ (Fagaceae)

๒. ป่าดงดิบเขาระดับสูง อยู่ในระดับ ๑,๘๐๐-๒,๐๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลางขึ้นไป มีลักษณะโครงสร้างของสังคมป่าแตกต่างกันชัดเจน คือ ไม้ที่ขึ้นมีเรือนยอดชั้นบนสูงประมาณ ๒๐ เมตร กิ่งก้านจะคดงอรวมตัวเป็นกระจุกบนกิ่งใหญ่ ลำต้นจะมีพอยลม กล้วยไม้ และมอสส์เกาะหนาแน่นเนื่องจากอากาศหนาวเย็น ความชื้นสูงและลมแรง พื้นป่ามักแน่นทึบ

ด่านสิงขร

ด่านสิงขร หรือช่องสันพร้าว ตำบล คลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นช่องเขาในทิวเขา ตะนาวศรีตอนใต้ ซึ่งในอดีตเส้นทางนี้ถือเป็น

ยุทธศาสตร์สำคัญ ใช้เป็นเส้นทางติดต่อกับ เมืองมะริดและเมืองอื่นๆ ระหว่างไทยกับ พม่า และเป็นเส้นทางลัดระหว่างมหาสมุทร อินเดียกับอ่าวไทย ใช้ติดต่อคมนาคมทาง

ด้านค้าขายและการคมนาคมยาวนาน ปัจจุบันเป็น จุดผ่อนปรนทางการค้าระหว่างชายแดนไทย และพม่า มีสินค้าพื้นเมืองของชาวบ้านทั้งสอง ฝั่งจำหน่ายทุกวัน ได้แก่ ต้นไม้ เฟอร์นิเจอร์ ไม้แกะสลัก เครื่องประดับที่ทำจากหินและ พลอย เป็นต้น โดยเฉพาะวันเสาร์จะเปิดด่าน ให้ชาวบ้านทางฝั่งพม่านำของพื้นเมืองมา จำหน่าย และเป็นเส้นทางสัญจรของชาวบ้าน ทั้งไทยและพม่าเดินทางไปมาหาสู่กัน

ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี มีการแสดง ดนตรีวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวบ้านทั้งสอง ฝากชายแดน และช่วงสงกรานต์จะเปิดด่าน สิงขรให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปในหมู่บ้าน บูดอง เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ ของหมู่บ้านเล็กๆ ริมชายแดนพม่า พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 47.117 E99° 39.133

ตลาดจ๊กจั่น

ตลาดจ๊กจั่น (Cicada Market) หรือ CICADA = Community of Identity Culture Arts and Dynamic Activities คือ แหล่งรวม ศิลปะร่วมสมัย และไลฟ์สไตล์ยุคใหม่โดย ศิลปินนักสร้างสรรค์และผู้ชื่นชอบงาน ศิลปะแขนงต่าง ๆ มารวมตัวกันจัดแสดงและ จำหน่ายงานศิลปะ งานแฮนด์เมด ของ ตกแต่งบ้าน เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์แนวสร้างสรรค์ พร้อมกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย เช่น เล่า นิทาน ถ่ายภาพ นักแสดงเปิดหมวก ฯลฯ

ตลาดจ๊กจั่นจัดขึ้น ณ สวนศรี เขา ตะเกียบ อำเภอหัวหิน เปิดทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๐๐-๒๒.๐๐ นาฬิกา

ตลาดฉัตรไชย

ตลาดฉัตรไชย ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บริเวณหัวหินซอย ๗๐-๗๒ เป็นตลาดเก่าแก่ที่อยู่คู่หัวหินมาเนิ่นนาน สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙ อาคารมีความสวยงามโดดเด่น หลังคามีสลักหระโค้งครึ่งวงกลมต่อเนื่องกัน ๗ โค้ง

ปัจจุบันตลาดฉัตรไชยยังเป็นตลาดเทศบาลที่ผู้คนไปจับจ่ายใช้สอย มีสินค้าหลากหลายทั้งอาหารสด อาหารแห้ง อาหารทะเล ผลไม้ ขนมไทย ของฝากต่าง ๆ ตลอดจนแผงอาหารให้เลือกรับประทานกันหลากหลายชนิด

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.313 E99° 57.374

ตลาดโต้รุ่งหัวหิน

ตลาดโต้รุ่งหัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บริเวณถนนเดชาขุฑิต ไม่ไกลจากตลาดฉัตรไชยมากนัก คนหัวหินและนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศต่างก็คุ้นเคยกับตลาดแห่งนี้

เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นตลาดที่มีสินค้าหลากหลายชนิดให้เลือกสรร ทั้งอาหารคาวหวาน โดยเฉพาะซีฟู้ด ขนมหวาน ผลไม้ รวมถึงของฝากของที่ระลึก และของใช้ต่างๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ งานหัตถกรรม

และสินค้าหลากหลายประเภท ตลาดโต้รุ่งหัวหินจึงถือเป็นสีสันยามราตรีของเมืองหัวหินเลยทีเดียว

ดูที่ ตลาดฉัตรไชย

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.328 E99° 57.501

ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์

ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์ หรือ ตลาดแกรนด์ อยู่ในบริเวณโรงแรมหัวหิน แกรนด์ไฮเทล แอนด์ พลาซ่า ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นตลาดนัดยอดนิยม สถานที่สะอาด สะดวกสบาย แบ่งพื้นที่เป็น ๓ ส่วน ส่วนแรกคือด้านหน้า ติดถนนเพชรเกษม ส่วนที่สองเป็นโซนติดเครื่องปรับอากาศ และด้านในสุดคือส่วนที่สามเป็นลานอเนกประสงค์ ตกแต่งอย่างสวยงาม และมีสินค้าจำหน่ายหลากหลายประเภท ทั้งสินค้าอุปโภคบริโภค โดย

เฉพาะเครื่องแต่งกาย แฟชั่น ทั้งมือหนึ่งและมือสอง ลานอเนกประสงค์เป็นพื้นที่รวมสินค้าศิลปหัตถกรรม และงานศิลปะที่มีแนวคิดสร้างสรรค์

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 33.800 E99° 57.564

ตำนานตามองลาย อ่าวประจวบ

ตำนานตามองลาย อ่าวประจวบ เป็นนิทานพื้นบ้านของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับจังหวัดเพื่อนบ้านใกล้เคียง การติดต่อกับชาวต่างชาติ ต่างอาชีพ และภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบด้วยภูเขาใหญ่น้อย รูปร่างสวยงามแปลกตา ก่อเกิดเป็นจินตนาการมาเป็นองค์ประกอบร้อยเรียงเป็นนิทานพื้นบ้าน ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาจนถึงปัจจุบัน

ตามตำนานตามองลาย เล่าว่า ณ หมู่บ้านอ่าวน้อย มีสามีภรรยาชื่อตามองลายและยายรำพึง มีลูกสาวชื่อนางยม ซึ่งมีรูปโฉมงดงามเป็นที่หมายปองของชายหนุ่ม รวมถึงเจ้าลายบุตรชายของเจ้าเมืองเพชรบุรี และเจ้ากรุงจีน

ต่อมาเจ้าลาย บุตรเจ้าเมืองเพชรบุรี ได้ส่งผู้ใหญ่ไปสู่ขอนางยม ยายรำพึงตกลงยอมยกให้ ซึ่งในขณะนั้นตามองลายไม่อยู่บ้าน ฝ่ายเจ้ากรุงจีนก็ติดต่อสู่ขอนางยมกับตามองลายเช่นกัน ตามองลายได้ตกลงยกให้

โดยไม่ปรึกษายายรำพึง นับเป็นเรื่องบังเอิญที่ทั้งสองฝ่ายนัดหมายให้มีพิธีแต่งงานในวันเดียวกัน เมื่อถึงกำหนดทั้งสองจึงต่างยกขันหมากมาพร้อมกัน เมื่อตามองลายและยายรำพึงรู้เรื่องเข้าก็ต่างโทษกันไปมา จนทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรง และต่างหยิบสิ่งของเครื่องใช้ขว้างปาใส่กัน โดยหมวกได้ลอยไปตกกลายเป็นเขาชื่อเขาล้อมหมวก ริมหาดประจวบ กระบุงเป็นเกาะกระบุง ที่จังหวัดตราด ส่วนงอบก็กระเด็นไปตกเป็นแหลมงอบ ที่จังหวัดตราด ส่วนสากถูกขว้างไปโดนเกาะจนทะลุ กลายเป็นเกาะทะลุ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสากไปตก กลายเป็นเกาะสาก หรือเขาสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด

ตามองลายยังคงไม่หายโมโห จึงจับนางยมลูกสาวฉีกเป็นสองซีก โยนไปทางเจ้าลายซีกหนึ่ง ไปตกเป็น เกาะนมสาว ที่บ้านบางปู อำเภอปราณบุรี อีกซีกโยนไปทางเจ้ากรุงจีนไปตกเป็น เกาะนมสาว ที่จังหวัดชลบุรี และ

โยนข้าวของในขบวนขันหมากทั้งหมดมากลุมกระจุกกระจายไปตกในที่ต่าง ๆ มากลุมเป็นหอยพลูมวน หมากตกเป็นเกาะหมาก ขนมหินตกไปกลายเป็นสาหร่ายทะเล ปูทอดตกลงไปเป็นปูหิน กระเจี๊ยบองแห้งลอยไปติดที่ภูเขาเป็นเขาช่องกระเจี๊ยบ ส่วนตะเกียบเป็นเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จานก็ตกเป็นเกาะจาน อยู่หน้าอ่าวคลองวาฬ เครื่องเพชรเครื่องทองทั้งหลายตกลงไปเป็น หอยดาว หอยทับทิม และแมวไปตกกลางทะเลกลายเป็นเกาะแมว ที่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ก่อนจะมานั่งเสียใจดื่มเหล้าจนเมามายและเสียชีวิตลงกลายเป็น เขาตามองลาย

ส่วนยายรำพืงนั้นโมโหจนเหนื่อยหอบเมื่อหมดแรงก็ลงไปนอน จึงกลายเป็น เขาแม่รำพึง ที่อ่าวบางสะพานใหม่ เจ้าลายเองก็รู้สึกเศร้าเสียใจในเรื่องราวที่เกิดขึ้น และได้เสียชีวิตลงกลายเป็น เขาเจ้าลาย

ตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ หรือชื่อเต็มว่า พระตำหนัก พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์ อยู่บนยอดเขาธงชัย ในเขตบ้านกรูด

อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชื่อกันว่าเป็นพื้นที่ที่กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์เคยเสด็จ มาประทับ พักทอดสมอ เรือรบมาก่อน จึงได้สร้างพระตำหนักขึ้น ในพื้นที่สำหรับประดิษฐานพระรูปไว้เป็นระลึก เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ

ตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เป็นศาลาจัตุรมุข มุงด้วยกระเบื้องสีแดงเข้ม มียอดปราสาทอยู่ทางด้านบน หน้าบันติด กระเบื้องสะท้อนแสงสีฟ้า ประดับด้วยตรา ประจำพระองค์สีเหลืองทอง เป็นภาพพวงมาลัยเรือ (พวงมาลัยเรือ) มีสมอเรือภายใต้พระมงกุฎ เสาที่รายรอบตำหนักเป็นสีเหลือง ผนังเปิด โล่งติดกระจกใส มองเห็นภายในได้รอบด้าน

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์ เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขต-อุดมศักดิ์ ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงเป็นผู้วางรากฐาน การบริหารงานของกองทัพเรือในประเทศไทย จึงทรงได้รับสมัญญานามว่า พระบิดาของ ทหารเรือไทย

พื้นที่ด้วยหินอ่อนสีขาว ภายในประดิษฐาน พระรูปของพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวง ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ในฉลองพระองค์ ทหารเรือ ประทับยืน ผืนพระพักตร์ไปทาง ด้านทะเล รอบตำหนักมีสวนไม้ดอกไม้ประดับ ตกแต่งอยู่

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 21.540 E99° 34.779

ถนนคนเดิน หัวหิน

ถนนคนเดินในเมืองหัวหิน อยู่ในตลาด
โต้รุ่งหัวหิน และตลาดจึกจั่น ซึ่งนำเสนอไป
แล้ว

ดูที่ ตลาดโต้รุ่งหัวหิน
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.328 E99° 57.501

ถ้ำแก้ว

ถ้ำแก้วเป็นถ้ำที่มีความสวยงามแห่งหนึ่ง
พื้นและเพดานภายในถ้ำเต็มไปด้วยหินงอก
หินย้อยจำนวนมาก ส่งประกายระยิบระยับ
บางจุดมีลักษณะใสโปร่งแสงเหมือนแก้ว
เมื่อถูกแสงไฟจากตะเกียงหรือไฟฉายจะเป็น
ประกาย อันเป็นที่มาของชื่อถ้ำ การเดินทาง
ภายในถ้ำค่อนข้างลำบากและเป็นอันตราย
เนื่องจากภายในถ้ำมืดมาก พื้นถ้ำไม่เรียบ
เต็มไปด้วยหินขรุขระ ผิวดินคดเคี้ยวเป็น
แนวยาวเพราะอิทธิพลของน้ำใต้ดิน บางจุด
มีเหวลึก ทั้งระยะทางยาววนเวียนไปมา การ
เข้าชมถ้ำแก้วจึงควรมีเจ้าหน้าที่อุทยาน
แห่งชาติ เป็นผู้นำทาง

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 11.839 E99° 59.794

ถ้ำแก้ว ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสาม-
ร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริเวณเขา
หุบจันทร์ บ้านบางปู ในเขตอุทยานแห่งชาติ
เขาสามร้อยยอด จากจุดจอดรถบริเวณเชิงเขา

ต้องเดินขึ้นเขาไประยะทาง ๒๕๐ เมตร ก็จะ
ถึงปากทางเข้าถ้ำแก้ว สภาพนิเวศเป็นภูเขา
หินปูนที่ได้รับอิทธิพลจากธรรมชาติกัดเซาะ
จนสลายกลายเป็นโพรงถ้ำ

ถ้ำ (Cave) เป็นปรากฏการณ์ทางธรณีที่มีลักษณะเป็นช่องหรือโพรงที่ลึกเข้าไปในภูเขาหรือพื้นดิน มีขนาดใหญ่เล็กแตกต่างกันไป การเกิดของถ้ำ
ต้องผ่านกระบวนการทางธรรมชาติมาเป็นเวลานานมาก โดยทั่วไป ถ้ำมักเกิดในหินปูนที่มีน้ำใต้ดินไหลผ่านหรือน้ำฝนที่ตกลงบนภูเขา เมื่อ
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศหรือใต้ดินรวมตัวกับน้ำจะเกิดเป็นกรดคาร์บอนิก (H_2CO_3) มีคุณสมบัติสามารถละลายหินปูนได้ จึงกัดเซาะเป็นโพรงถ้ำ
ซึ่งพบมากตามภูเขาหินปูน (Limestone Mountain Range) หรือภูเขาชายฝั่งทะเล เช่น เขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนภายในถ้ำก็จะมี
ความสวยงามของหินงอก หินย้อย และเสาหินรูปร่างแปลกตา

หินงอก (Stalactite) เกิดจากหยดน้ำที่มีส่วนผสมของตะกอนหินปูนที่ไหลลงมาจากหินย้อย เมื่อหยดน้ำถึงพื้นถ้ำและน้ำระเหยแห้ง ทำให้เกิดสารประกอบ
คาร์บอเนตสะสมตัวและค่อยๆ สูงขึ้นเป็นแท่งจากพื้นถ้ำไปหาเพดานถ้ำ

หินย้อย (Stalacmite) เกิดจากน้ำใต้ดินที่มีหินปูนละลายอยู่หยดลงมาจากรอยแตกบนเพดานถ้ำ เมื่อน้ำระเหยแห้งทำให้เกิดสารประกอบคาร์บอเนต
เริ่มสะสมตัวทีละน้อยและพอกยาวลงมาจากเพดานเรื่อยๆ โดยปกติมักมีลักษณะเป็นหลอดกลวงอยู่ตรงกลาง

เสาหิน เป็นลักษณะของหินที่เป็นแท่งหรือเสายาวจากพื้นถ้ำจดเพดานถ้ำ เกิดจากหินงอกหินย้อยมาบรรจบกัน

ถ้ำไก่อหล่น

ถ้ำไก่อหล่นหรือถ้ำไก่อฟ้า ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นถ้ำขนาดกลาง ตั้งอยู่บนยอดเขา มีบันไดเดินขึ้นถึงได้ ระยะทาง ๒๐๐ เมตร ตรงปากถ้ำเป็น

ที่ตั้งของสำนักสงฆ์ถ้ำไก่อหล่น ผ่านปากถ้ำเข้าไปจะพบโถงถ้ำขนาดใหญ่ เพดานถ้ำสูง มีปล่องกว้างให้แสงอาทิตย์ผ่านเข้ามาได้ ๓ ทาง บริเวณด้านบนปล่องเป็นป่าทึบเคยมี

ไก่อป่าอาศัยอยู่ชุกชุม และพลัดตกลงมาเป็นจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ ส่วนภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสีขาวนวลหลายจุด เมื่อกระทบแสงอาทิตย์ทำให้ดูสวยงามแปลกตา ผนังถ้ำบางแห่งมีหินย้อยคล้ายระบายของผ้าม่าน กลางโถงถ้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัยในซุ้มเรือนแก้ว ตรงบริเวณปากถ้ำด้านขวามีทางเดินไปยังถ้ำเจดีย์ ซึ่งเป็นอีกคูหาหนึ่งของถ้ำไก่อหล่น ส่วนนี้มีเพดานต่ำ แต่มีปล่องให้แสงส่องผ่านมายังองค์เจดีย์ได้ ภายในมีหินงอกหินย้อยสวยงาม โดยเฉพาะเสาหิน ซึ่งเป็นหินที่งอกขึ้นมาเชื่อมกับหินย้อยจนกลายเป็นเสาหินขนาดใหญ่

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 36.582 E99° 43.341

ถ้ำไทร

ถ้ำไทร ตำบลสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่ภายในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด การเดินทางไปที่ถ้ำไทรต้อง

เดินเท้าได้เขาค่อนข้างชันระยะทาง ๒๕๐ เมตร เป็นถ้ำขนาดกลาง แบ่งเป็นสามช่วง ช่วงแรกพบหินงอก หินย้อยที่สวยงาม ตรงบริเวณ

ปากถ้ำมีต้นไทรขึ้นอยู่จึงสันนิษฐานว่า ถ้ำนี้ได้ชื่อจากต้นไทรต้นนี้ ถัดเข้ามาพบหินงอก หินย้อยจำนวนมาก บางจุดมองคล้ายรากของต้นไทร จึงอาจเรียกกันว่าถ้ำไทร ส่วนช่วงสุดท้ายของถ้ำพบหินงอก หินย้อย มีลักษณะคล้ายน้ำตกสวยงามมาก ด้านบนจะมีปล่องเล็กๆ ที่แสงส่องเข้ามาได้ ช่วงเวลาที่เหมาะสมเข้าชมถ้ำ คือ ๐๘.๐๐-๑๓.๓๐ นาฬิกา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ภายในถ้ำจะมีแสงสว่างเหมือนสภาพภายนอก หลังจากนั้นภายในถ้ำจะค่อนข้างมืด ต้องใช้ไฟฉายหรือตะเกียงให้แสงสว่าง ถ้ำไทรมีระยะทางจากปากถ้ำถึงด้านในสุด ๒๐๐ เมตร

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 10.585 E99° 59.931

ถ้ำพระยานคร

ตราประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ อันเป็นจุดเด่นของถ้ำพระยานคร ส่วนเกาะในด้านหลังของตรา คือ เกาะหลัก อันเป็นที่ตั้งของเมืองเดิม

สันจระเข้ เป็นทางเดินแคบๆ พื้นดินและหินขรุขระลักษณะคล้ายผิวจระเข้ หินรูปเจดีย์ หินอกหินย้อยรูปร่างคล้ายเจดีย์

โถงถ้ำอีกคุหาหนึ่งเป็นโถงขนาดใหญ่ มีสิ่งที่น่าสนใจซึ่งเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ได้แก่พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ เป็นพลับพลาแบบจัตุรมุข สร้างในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ คราวเสด็จประพาสเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๓๓ เป็นผลงานฝีมือพระหัตถ์ของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าขจรจรัสวงศ์ ทรงสร้างขึ้นที่กรุงเทพฯ แล้วส่งมาประกอบภายหลัง มีพระยาชลยุทธโยธินเป็นนายงานก่อสร้าง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ มาทรงยกช่อฟ้าด้วยพระองค์เอง และพระราชทานนามพลับพลาว่า พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ ที่กำแพงหินด้านขวามีพระปรมาภิไธยย่อ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เป็นตัวอักษรใหญ่สีขาวสะดุดตา หากเข้าชมช่วงเวลา ๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ นาฬิกา จะเป็นช่วงที่แสงอาทิตย์ส่องลงยังพระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ เป็นภาพที่งดงามมาก

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด/หาดแหลมศาลา/ พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 12.196 E100° 00.691

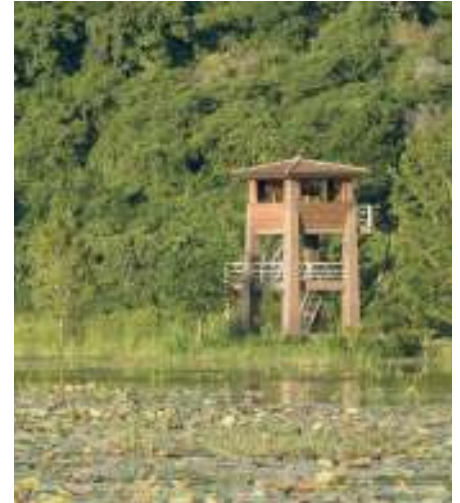
ถ้ำพระยานคร ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มี ๓ คุหา จากปากถ้ำเป็นทางลงค่อนข้างชัน ระยะทาง ๓๐ เมตร เมื่อเข้ามาจะพบโถงถ้ำขนาดใหญ่สองคุหา มีปล่องด้าน

บนเพดานถ้ำ แสงสว่างลอดผ่านเข้ามาได้ด้านล่างในถ้ำมีต้นไม้ขึ้นสูงชะลูด

ภายในถ้ำมีสิ่งที่น่าสนใจตลอดเส้นทางเดิน ได้แก่ น้ำตกแห้ง เป็นหินอกหินย้อยสีเขียวรูปร่างคล้ายน้ำตก สะพานมรณะ เป็นแท่งหินขนาดใหญ่เชื่อมหน้าผาสองฟาก ทาง

ทุ่งสามร้อยยอด

แรมซาร์ไซต์ (Ramsar site)

หมายถึง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ได้รับการประกาศในอนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) หรืออนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ อนุสัญญานี้จัดตั้งขึ้นที่เมืองแรมซาร์ ประเทศอิหร่าน เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นข้อตกลงระหว่างรัฐบาล ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาแรมซาร์เป็นประเทศลำดับที่ ๑๑๐

ทุ่งสามร้อยยอด ตำบลเขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ในอดีตเคยเป็นทะเลหรืออ่าวมาก่อน ต่อมาถูกปิดกั้นด้วยตะกอนและสันทราย ทุ่งสามร้อยยอดได้รับอิทธิพลน้ำจืดจากน้ำบนทิวเขาตะนาวศรีที่ไหลออกสู่ทะเลตามคลองเขาแดง และน้ำจากทิวเขาสามร้อยยอด จึงทำให้พื้นที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) คือ เป็นพื้นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่มีน้ำขัง หรือน้ำท่วมถึงตลอดทั้งปี มีระดับน้ำลึกเฉลี่ย ๓ เมตร ได้

ประกาศเป็นพื้นที่แรมซาร์ไซต์ (Ramsar site) มีเนื้อที่ ๖๙.๒๒ ตารางกิโลเมตร (๔๓,๒๖๒ ไร่) พันธุ์พืชที่พบในบึงน้ำจืดบริเวณทุ่งสามร้อยยอดมีจำนวนมากถึง ๕๐ ชนิด ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกจำพวกกกชนิดต่าง ๆ ต้นธูปฤาษีหรือต้นกกช้าง อ้อ แขน บัวเฟื่อน บัวสายชนิดต่าง ๆ จอก ตาลปัตรฤาษี ห้วแห้ว ฯลฯ และพืชชั้นต่ำจำพวกสาหร่ายสีเขียวรวมทั้งสัตว์นานาชนิด

ทุ่งสามร้อยยอดยังเป็นแหล่งดูนกที่สำคัญของประเทศ พบนกถึง ๑๑๖ ชนิด ทั้ง

นกประจำถิ่นและนกอพยพ ประเภทนกน้ำ นกทุ่ง และนกชายเลน เวลาที่เหมาะสมแก่การดูนกอพยพคือในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม จุดดูนกที่สำคัญ ได้แก่ จุดดูนกโรงเจ และจุดดูนกเขาคันกระดือ และยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติทุ่งสามร้อยยอดเป็นสะพานไม้ทอดตัวเป็นแนวยาวเข้าไปในทุ่ง สำหรับเป็นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ระหว่างเส้นทางมีป้ายสื่อความหมายของพืชน้ำต่าง ๆ ให้เรียนรู้ นอกจากนี้ ยังมีบึงบัวกว้างกว่า ๐.๘ ตารางกิโลเมตร (๕๐๐ ไร่) นับเป็นจุดล่องเรือเที่ยวทุ่งชมธรรมชาติที่น่าสนใจมากสามารถล่องเรือได้ตลอดทั้งปี

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 15.416 E99° 56.169

น้ำตกชาอ่อน (ทับมอญ)

น้ำตกชาอ่อน (ทับมอญ) ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไกล่ช่ายแดนสหภาพพม่า ประกอบด้วยชั้นน้ำตกรวม ๑๓ ชั้น เป็นธารน้ำตกสลับแนวโขดหิน โดยเฉพาะชั้นที่ ๙ เป็นชั้นที่มีผาน้ำตกสูงที่สุด ระยะทางจากน้ำตกชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๙ ยาว ๖๐๐ เมตร

น้ำตกชาอ่อนสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

ดูที่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 26.948 E99° 25.048

น้ำตกเขาล้าน

น้ำตกเขาล้าน ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง บ้านต้นปรู ตำบลเขาล้าน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ประกอบด้วยชั้นน้ำตกทั้งหมด ๗ ชั้น แต่อุทยานแห่งชาติฯ จัดทำเส้นทางเดินป่าระยะสั้นถึงชั้นที่ ๕ เท่านั้น ระยะทางราว ๑.๕ กิโลเมตร จากน้ำตกชั้นที่ ๑ ถึงน้ำตกชั้นที่ ๕ มีธารน้ำตกเล็กๆ ที่สามารถลงเล่นน้ำได้หลายแห่ง และบริเวณน้ำตกชั้นที่ ๔ มีจุดชมวิวกว้างที่มองเห็นสายน้ำไหลจากยอดเขาสู่เบื้องล่าง เป็นมุมมองน้ำตกเขาล้านที่สวยงามที่สุด

ดูที่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 35.885 E99° 33.530

น้ำตกศรีล้อม

น้ำตกศรีล้อม ตั้งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร ด้านทิศเหนือ บ้านธรรมรัตน์ ตำบลช้างแรกอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ น้ำตกแห่งนี้เกิดจากต้นน้ำในป่าบนยอดเขา

เตยใหญ่ในทิวเขาตะนาวศรี มีน้ำไหลตลอดปี เป็นน้ำตกที่มีสายน้ำไหลลดหลั่นลงมาหลายชั้นอย่างต่อเนื่อง สภาพโดยรอบเป็นป่าดิบที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม บริเวณใกล้ๆ พื้นที่เขาศรีล้อมยังมีน้ำตก

ที่สวยงามกลางป่าทึบอีกหลายแห่ง เช่น น้ำตกพนาสวรรค์ น้ำตกเขือเอียง เป็นต้น การเดินทางไปยังน้ำตกศรีล้อมต้องมีผู้นำทางและต้องเดินเท้าขึ้นไปตามเส้นทางที่สูงชัน

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร ด้านทิศเหนือ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร ด้านทิศเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๐ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๑ องศา ๑๙ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๘ องศา ๕๓ ลิปดา ถึง ๙๙ องศา ๒๔ ลิปดาตะวันออก ที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตั้งอยู่ที่บ้านดวงดี หมู่ที่ ๗ ตำบลสองพี่น้อง อำเภوتاบชะ จังหวัดชุมพร เขตฯ ด้านทิศเหนือ ครอบคลุมเขตการปกครอง ๒ จังหวัด ๓ อำเภอ ๘ ตำบล ในพื้นที่จังหวัดชุมพรและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

น้ำตกห้วยดงมะไฟ

น้ำตกห้วยดงมะไฟ ในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นน้ำตกที่มีต้นกำเนิดจากต้นน้ำกุยบุรี แพรกซ้ายไหลลดหลั่นกันลงมา ๑๕ ชั้น ชั้นที่สวยงามที่สุด คือ ตั้งแต่ชั้นที่ ๘ ไปจนถึงชั้นที่ ๑๕ บริเวณน้ำตกชั้นที่ ๑๔ จะเป็นหน้าผาขนาดใหญ่ มีน้ำตกไหลลงมาแอ่งน้ำเบื้องล่าง ความสูง ๑๐ เมตร ประกอบกับความ

สวยงามร่มรื่นของสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์ และสายน้ำที่ใสสะอาด เหมาะต่อการเล่นน้ำ สภาพนิเวศโดยรอบอุดมไปด้วยพันธุ์ไม้นานาชนิด โดยเฉพาะต้นมะไฟป่า ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของชื่อน้ำตก จุดเด่นอีกประการคือ ต้นตะเคียนใหญ่อายุ ๒๐๐ ปี ที่มีต้นไทรโอบล้อมเอาไว้

บริเวณน้ำตกแห่งนี้ยังสามารถพบเห็น

นกเงือกกรามช้าง รวมทั้งนกอื่นๆ อีกหลายชนิด ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการไปชมน้ำตกห้วยดงมะไฟ คือตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม เป็นช่วงที่มีน้ำมาก การเข้าถึงต้องเดินป่าเข้าไป ควรติดต่อเจ้าหน้าที่อุทยานฯ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

น้ำตกไทรคู่

น้ำตกไทรคู่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุทยานเสด็จในกรม กรมหลวงชุมพร บ้านเขาแก้ว ตำบลทองมั่งคล อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีต้นน้ำอยู่บริเวณทิวเขาตะนาวศรี น้ำตกไทรคู่เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีน้ำไหลตลอดทั้งปี สูง ๙ ชั้น น้ำตกชั้นที่ ๒-๔ มีขนาดไม่ใหญ่มาก สามารถนั่งชมทิวทัศน์และเล่นน้ำได้ ชั้นที่ ๕ ได้ชื่อว่ามี ความสวยงามที่สุด มีลักษณะเป็นหน้าผาขนาดใหญ่สูง ๑๐ เมตร บนหน้าผามีต้นไทร

ขนาดใหญ่สองต้นขึ้นอยู่ จึงเป็นที่มาของชื่อน้ำตกไทรคู่ ปัจจุบันต้นไทรล้มลงไปต้นหนึ่ง จึงเหลืออยู่เพียงต้นเดียว ส่วนน้ำตกชั้นที่ ๖ มีรากไม้ใหญ่ที่สามารถปีนไต่ไปตามหน้าผา เมื่อขึ้นไปจะพบลานหินขนาดใหญ่ มีสายน้ำไหลผ่านลงมาตามร่องหินเป็นระยะทาง ๕๐ เมตร สามารถชมทิวทัศน์ได้ที่บริเวณลานหินแห่งนี้

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 14.871 E99° 20.063

น้ำตกป่าละอู

คุณค่าความสำคัญของผีเสื้อ

ผีเสื้อเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในระบบนิเวศของป่าไม้ กล่าวคือ ทำหน้าที่ช่วยปรับสมดุลให้แก่ธรรมชาติและพรรณพืช เพราะในวงจรชีวิตของผีเสื้อ มีการเติบโตแบ่งออกเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ และระยะผีเสื้อตัวเต็มวัย ที่เด่นชัดที่สุดคือ ในช่วงเป็นตัวหนอนและผีเสื้อตัวเต็มวัย อาหารของหนอนผีเสื้อคือใบไม้ พืชบางชนิดจึงถูกกำจัดไปโดยกลไกของธรรมชาติ หากมีหนอนผีเสื้อมากเกินไป นักและสัตว์อื่นๆ ก็มากินตัวหนอนอีกต่อหนึ่ง เป็นการควบคุมจำนวนให้เกิดสมดุล และทำให้เกิดห่วงโซ่อาหาร ระยะผีเสื้อตัวเต็มวัย มีความสำคัญคือการออกบินไปทั่วบริเวณป่าเพื่อผสมพันธุ์ วางไข่ และหาอาหาร ซึ่งอาหารของผีเสื้อนอกจากน้ำหวานของดอกไม้ต่างๆ แล้ว ยังมีเกลือแร่ที่อยู่ตามพื้นทรายที่ขึ้นและ น้ำจากผลไม้สุกหรือเน่า มูลสัตว์ ในระยะที่ผีเสื้อออกบินตอมดอกไม้หาอาหารไปทั่วพื้นที่ป่า ช่วยกระจายพันธุ์พืชจากเกสรที่ติดขาผีเสื้อจากดอกไม้ดอกหนึ่งไปสู่ดอกอื่นๆ โดยเฉพาะพืชที่อาศัยการสืบพันธุ์โดยแมลง ทำให้เกิดการเกื้อกูลกันในระบบนิเวศ

น้ำตกป่าละอู อยู่ในเขตห้วยป่าเลา (ป่าละอู) เขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำว่า ละอู เป็นภาษากะเหรี่ยงแปลว่า ไร่ หมายถึงป่าไร่ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สูง ๑๕ ชั้น ประกอบด้วยน้ำตกขนาดใหญ่และน้ำตกละอูน้อย แวดล้อมด้วยธรรมชาติที่สวยงาม บรรยากาศเงียบสงบ และร่มรื่น น้ำตกป่าละอูมีน้ำตลอดทั้งปี และมีแอ่งน้ำให้เล่นน้ำได้หลายแห่ง

น้ำตกชั้นที่ ๑-๓ เป็นชั้นที่เหมาะสมสำหรับการเล่นน้ำมากที่สุด นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมได้ตั้งแต่ชั้นที่ ๑-๕ หากต้องการไปต่อต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ น้ำตกชั้นที่ ๗ เป็นชั้นที่สวยงามที่สุด มีแอ่งน้ำใหญ่อยู่ท่ามกลางผืนป่า อุดมไปด้วยพรรณไม้และสัตว์ป่าหายากหลายชนิด และเป็นแหล่งดูนกและผีเสื้อที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ

สำหรับผู้ที่ต้องการชมผีเสื้อต้องเดินเลียบลำห้วยป่าละอู จุดชมผีเสื้อที่สำคัญได้แก่ สะพานข้ามห้วยชลนาฏ และวังสมพงษ์ ผีเสื้อที่พบเห็นได้ง่ายมีหลายชนิด ได้แก่ ผีเสื้อจระก้า ผีเสื้อสีอิฐธรรมดา ผีเสื้อตาลหางแหลม ฯลฯ ผีเสื้อที่หายาก เช่น ผีเสื้อเจ้าชายดำ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการชมผีเสื้อคือ ๐๗.๐๐-๑๐.๐๐ นาฬิกา ฤดูกาลที่เหมาะสมในการดูผีเสื้อคือ ช่วงกลางฤดูร้อนย่างเข้าต้นฤดูฝน ประมาณเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ส่วนช่วงเดือนที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวชมน้ำตกมากที่สุดคือ เดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคมเพราะมีน้ำมากและฝนเริ่มทิ้งช่วง ทางอุทยานแห่งชาติฯ มีพื้นที่กางเต็นท์ บ้านพักและค่ายพักแรมไว้ให้บริการ

ดูที่

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 32.317 E99° 27.755

น้ำตกผาหมาหอน

น้ำตกผาหมาหอน ในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกิดจากต้นน้ำกุยบุรีแพรกซ้าย ลักษณะเป็นหน้าผาส่งชันเกือบตั้งฉาก ๙๐ องศา มีระดับชั้นน้ำตกลดหลั่นกันลงมา ๓ ชั้น สายน้ำไหลแรงตลอดเวลา บริเวณตอนกลางมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ และบริเวณพื้นล่างมีพันธุ์ไม้ประเภทเฟินและปาล์มจำนวนมาก เหมาะแก่การเดินศึกษาธรรมชาติและระบบนิเวศของป่า ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการไปชมน้ำตกผาหมาหอนคือ ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีน้ำมากและน้ำตกมีความสวยงาม

พืชจำพวกเฟิน (Ferns) และปาล์ม (Palmae) พบมากในสังคมป่าดงดิบชื้น (Tropical evergreen rain forest) หรือเรียกทั่วไปว่า ป่าดงดิบ หรือป่าฝนที่มีความชุ่มชื้น เป็นสังคมป่าที่พบมากในภาคใต้และภาคตะวันออกของประเทศไทย สภาพป่ามักรกทึบ มีพันธุ์ไม้มากมายหลายร้อยชนิด ไม้ชั้นบนส่วนใหญ่เป็นไม้วงศ์ยาง (Dipterocarpaceae) ที่ลำต้นสูงตั้งแต่ ๓๐-๕๐ เมตร โดยพบเถาวัลย์และปาล์ม (Palmae) ปรากฏอยู่มากเช่นกัน เช่น เต่าร้าง (Caryota urens Linn.) ค้างคาวหรือลูกชิด (Arenga pinnata Merr.) ระกำ (Salacca wallichiana Mart.) รวมทั้งพืชประเภทเฟิน (Ferns) ที่มักขึ้นปกคลุมลำต้นหรือกิ่งก้านของไม้ใหญ่

ดูที่ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

น้ำตกแพรกตะคร้อ

น้ำตกแพรกตะคร้อ ในเขตอุทยานแห่งชาติกุยบุรี ตำบลบึงนคร อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มี ๑๐ ชั้น น้ำตกแพรกตะคร้อเป็นต้นน้ำของแม่น้ำปราณบุรี มีลำธารไหลคดเคี้ยวไปตามป่าดงดิบ แอ่งหิน และวังน้ำกระจายอยู่ทั่วไป มีน้ำไหลตลอดทั้งปี การเดินทางค่อนข้าง

ลำบาก เพราะต้องเดินทางย้อนไปตามลำธาร และบางช่วงต้องไต่ไปตามโขดหิน

นอกจากจะได้เที่ยวชมและศึกษาธรรมชาติ บริเวณน้ำตกแพรกตะคร้อแล้ว นักท่องเที่ยวยังสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมของชนเผ่ากะเหรี่ยงบริเวณบ้านป่าหมาก บ้านแพรก-ตะคร้อที่ยังวิถีชีวิตดั้งเดิมไว้ได้อีกด้วย

ดูที่ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

น้ำตกห้วยดินดาษ

น้ำตกห้วยดินดาษ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง อำเภอกาบสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มี ๑๐ ชั้น ลักษณะของน้ำตกอยู่ในซอกเขา

ความสูง ๕ เมตร ตกลงสู่ลำธารด้านล่าง สายน้ำมีความกว้าง ๖ เมตร สามารถท่องเที่ยวได้ทุกฤดู แต่มีน้ำมากในฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม

ดูที่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง

น้ำตกห้วยยาง

น้ำตกห้วยยาง ในเขตอุทยานแห่งชาติ น้ำตกห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภอ ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นน้ำตก ขนาดใหญ่ มีทั้งหมด ๙ ชั้น สูงตั้งแต่ ๒-๕ เมตร แต่อุทยานแห่งชาติฯ อนุญาตให้ขึ้นชม ได้แค่ ๕ ชั้นเท่านั้น เนื่องจากทางขึ้นน้ำตก ขึ้นบนสูงชันมาก ผู้ที่ต้องการเดินขึ้นไปชม ความงดงามของน้ำตกชั้นบนจำเป็นต้องได้ รับอนุญาตจากอุทยานแห่งชาติฯ ก่อน และ จะต้องมีเจ้าหน้าที่นำทางขึ้นไปด้วย

น้ำตกห้วยยางเป็นน้ำตกที่มีความสำคัญ เนื่องจากบริเวณแอ่งน้ำตกบนชั้นที่ ๗ ถูก กำหนดให้เป็นแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์สำหรับนำไป ใช้ในพระราชพิธีสำคัญของประเทศ ส่วนชั้น อื่นๆ เช่น ชั้นที่ ๕ เป็นผาน้ำตกสูง ๑๕ เมตร ทางขึ้นค่อนข้างชันและลื่น การไต่ขึ้นไป

ปลาพลวง

ชื่ออื่นๆ: พลวงหิน มุง

ชื่อสามัญ: Soro brook carp

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Neolissochilus stracheyi*

ปลาพลวงมีลักษณะลำตัวทรงกระบอกแบน ข้างเล็กน้อย หัวมน ปากเล็ก เกสโตใหญ่ ลำตัว มีสีน้ำตาลอมเขียวหรือเหลืองสีกอง ด้านข้างมี สีเหลืองเงิน มีแถบสีคล้ำพาดยาวไปถึงโคนหาง ครีบหางเว้าลึกเป็นแฉก มีแถบสีคล้ำที่ขอบทั้ง ๒ แฉก กินแมลงและผลไม้เป็นอาหาร อาศัยรวม อยู่กันเป็นฝูง บริเวณน้ำตกและลำธารบนภูเขาที่ มีน้ำไหลแรง

อาจเป็นอันตรายได้ น้ำตกชั้นที่ ๔ เป็นจุดชม พระอาทิตย์ขึ้นที่งดงามมาก สามารถมองเห็น ทศนิยภาพได้ไกลถึงชายทะเล ส่วนชั้นที่ ๓ ก่อปูนเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ มีปลาพลวง อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ดูที่

อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 37.549 E99° 36.872

ปากน้ำปราณบุรี

ปากน้ำปราณบุรี ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบ้านลาด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะเป็นที่ราบมีแนวยาวลงมาติดกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เป็นพื้นที่ภูเขาสลับกับที่ราบทะเลงสู่ทะเล พื้นที่เป็นดินปนทราย มีชายหาดยาวประมาณ ๒ กิโลเมตร และมีแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่านลงสู่อ่าวไทย เดิมมีชื่อเรียกว่า ปากคลองปราณ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น ปากน้ำปราณบุรี เพราะแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่านเมืองปราณบุรีไปลงสู่ทะเลอ่าวไทยที่บริเวณนี้ ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนหรือหมู่บ้านปากน้ำปราณบุรี ผู้ไปเยือนสามารถชมวิถีชีวิตของชาวปากน้ำปราณด้วยการนั่งเรือหางยาวชมทัศนียภาพตลอด

ลำน้ำไปยังปากน้ำปราณบุรี ผ่านศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ศาลเจ้าแม่ทับทิม ไร่สับปะรด หมู่บ้านชาวประมง

นอกจากนี้ ยังสามารถเลือกซื้ออาหารทะเล ปลาหมึกสด ปลาหมึกแดดเดียว ปลาหมึกแห้ง กะปิเคียว กุ้งแห้ง ฯลฯ ในบริเวณใกล้เคียงกันมีศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งเป็นที่เคารพของชาวเรือและชาวปากน้ำปราณ รอบๆ ศาลเป็นสวนสาธารณะติดกับชายหาดปราณบุรี

ดูที่	แม่น้ำปราณบุรี/ หมู่บ้านชาวประมง ปากน้ำปราณ/ หาดปราณบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์	N12° 24.621 E99° 59.454

กะปิ

กะปิตามาจากเคย (Krill) เป็นแพลงก์ตอนชนิดหนึ่ง เป็นอาหารของวาฬ กระเบนราหู ฉลามวาฬ และนกทะเล ลักษณะคล้ายกุ้ง แต่ขนาดเล็กกว่ามาก สีขาวใส มีตาสีดำ ขนาดยาวประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร เปลือกบางและนิ่ม อาศัยอยู่บริเวณรากไม้ตามป่าชายเลน ชอบอยู่ใกล้ผิวน้ำ ชาวประมงจะออกไปจับในทะเลในเวลาเช้าเพื่อนำมาหมักทำกะปิ กรรมวิธีในการทำ เริ่มจากนำมาคลุกกับเกลือ ก่อนแล้วนำไปตำให้ละเอียด เคยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ซึ่งได้จากธรรมชาติ ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง เนื้อกะปิเคียวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จะมีสีน้ำตาลและมีเม็ดสีดำๆปนอยู่ ซึ่งเป็นตาของเคยผสมติดมาด้วย มีกลิ่นหอมและไม่คาว

ป่าเขาจ้าว

ป่าเขาจ้าว ตำบลเขาจ้าว อำเภอปรางมูรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์แห่งหนึ่งของอำเภอปรางมูรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอปรางมูรี ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสูงชันสลับซับซ้อน แล้วค่อยๆ ลดต่ำลงจนเป็นหุบเขาขนาดใหญ่ในบริเวณตอนกลางคือ พื้นที่ของตำบลเขาจ้าว ซึ่งเป็นที่รองรับน้ำของเขื่อนปรางมูรีในปัจจุบัน

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของป่าเขาจ้าว ได้แก่ น้ำตกแพรกตะคร้อ น้ำตกแพรกตะลุย หรือน้ำตกสวนทุเรียน น้ำตกอินทนิล น้ำตกห้วยกบ นอกจากนี้ ยังมีหมู่บ้านกะเหรี่ยงให้ได้สัมผัสวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอีกด้วย

ดูที่ น้ำตกแพรกตะคร้อ/ เขื่อนปรางมูรี

ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี

โกงกางใบเล็ก

ชื่ออื่นๆ: โกงกาง (ระนอง) โกงกางใบเล็ก (ภาคกลาง) พังกาทราย (กระบี่) พังกาใบเล็ก (พังงา)

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Rhizophora apiculata* Blume

พันธุ์ไม้สำคัญที่พบมากในป่าชายเลน ลักษณะคล้ายคลึงกับโกงกางใบใหญ่ (*Rhizophora mucronata* Poir.) แต่ใบมีขนาดเล็กกว่า สูงประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร ลำต้นแตกกิ่งก้านมาก ตรงโคนต้นแตกรากจั่นระเกะระกะไม่เป็นระเบียบ ใบรูปรี แผ่นใบหนา หูใบแคบ ผลสีน้ำตาลคล้ำ ผิวค่อนข้างขรุขระ ฝักมีขนาดเล็ก ยาวประมาณ ๓๐ เซนติเมตร เมื่อร่วงหล่นลงสู่พื้นจะปักดินและงอกขึ้นมาเป็นต้น มักขึ้นอยู่ริมชายฝั่งของเขตแนวป่าด้านนอก

และพันธุ์ไม้ป่าชายเลนหลากหลายชนิด เช่น โกงกางใบเล็ก ตะบูนขาว และแสมขาว รวมทั้งสัตว์น้ำ อย่างปูก้ามดาบหลากหลาย และปลาตีน เป็นต้น ตลอดเส้นทางศึกษาธรรมชาติมีป้ายสื่อความหมายเกี่ยวกับสภาพป่า และสิ่งมีชีวิตในป่าชายเลน พร้อมป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้เป็นระยะๆ

การชมนิเวศป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรีสามารถล่องเรือไปตามเส้นทางคลองเก่า-แม่น้ำปราณบุรี ลัดเลาะต่อไปยังบริเวณใกล้ปากน้ำปราณบุรีเพื่อเที่ยวชมหมู่บ้านชาวประมง การล่องเรือหาปลาในลำน้ำ และระบบนิเวศชายทะเล โดยป่าชายเลนวนอุทยานปราณบุรีมีพื้นที่เชื่อมต่อกับศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี

ดูที่ วนอุทยานปราณบุรี/ แม่น้ำปราณบุรี/ ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.855 E99° 59.055

ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี ตำบลปากน้ำ ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคลองเก่า-คลองคอบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ป่าชายเลนแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรีตามพระราชประสงค์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อพัฒนาให้เป็นป่าชายเลนและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน

วนอุทยานปราณบุรีมีความอุดมสมบูรณ์

และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ประกอบไปด้วยต้นไม้ขนาดใหญ่ เช่น สนทะเล สน-ประติพัทธ์ โกงกาง ประดู่ นนทรี ทางนกยูง สะเดา กระถินณรงค์ หูกวาง เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นแหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำตามธรรมชาติ ตอนกลางของผืนป่ามีแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่านลงสู่ปากน้ำปราณบุรี ภายในวนอุทยานมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน เป็นเส้นทางสะพานไม้ระยะทาง ๑ กิโลเมตร เพื่อชมนิเวศป่าชายเลน และป่าโกงกางอายุ ๑๐๐ ปี

พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์

พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลสามร้อยยอด อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นพลับพลาพระที่นั่งที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในบริเวณถ้ำพระยานคร เนื่องจากทรงทราบว่าภายในถ้ำพระยานครมีทัศนียภาพที่งดงาม ประกอบไปด้วยหินงอกหินย้อยที่สวยงามแปลกตา จึงมีพระราชประสงค์เสด็จประพาส โดยทรงมอบหมายให้ช่างประจำราชสำนักเป็นผู้ออกแบบพลับพลาที่ประทับ มีลักษณะเป็นพลับพลาจัตุรมุขขนาดย่อม มีความกว้าง ๒.๕๕ เมตร ยาว ๘ เมตร สูง ๒.๕๕ เมตร ๒๐ เมตร พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เสด็จประพาสถ้ำพระยานคร เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๓๓ และประทับ ณ พระที่นั่งองค์นี้ และได้พระราชทานนามว่า พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ พร้อมทั้งลงพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. ไว้ที่ผนังถ้ำด้านเหนือของพลับพลา ปัจจุบันพระปรมาภิไธยได้ลบเลือนไปแล้ว

ถัดมาอีก ๓๖ ปี ในวันเดียวกัน คือวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๙ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เสด็จประพาสถ้ำพระยานครและประทับ ณ พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ และทรงจารึกพระปรมาภิไธย ป.ป.ร. ไว้ที่ผนังถ้ำด้านตะวันตกของพลับพลาและในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาล

ที่ ๙ ก็ได้เสด็จประพาสถ้ำพระยานครอย่างไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๑

พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์เป็นพระที่นั่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทางราชการจึงได้นำเอาภาพของพระที่นั่งคูหาคฤหาสน์คู่กับภาพเกาะหลักเป็นตราจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในปัจจุบัน

คูที่	ถ้ำพระยานคร/ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์	N12° 12.196 E100° 00.691

พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติเริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยมีมติของคณะรัฐมนตรี ให้มีวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติขึ้นเมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย เนื่องด้วยพระปรีชาสามารถ ที่พระองค์ทรงคำนวณการเกิดสุริยุปราคาเต็มดวงที่ตำบลหว้ากอ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ได้อย่างแม่นยำ และต่อมาได้มีการสร้างอุทยานวิทยาศาสตร์ที่ตำบลหว้ากอ

ตั้งอยู่บนเนินสูง ๑๒ เมตร บริเวณโดยรอบตกแต่งด้วยพรรณไม้ดงงาม แต่เดิมสถานที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์เคยเป็นสถานที่ตั้งค่ายหลวงเพื่อทอดพระเนตรสุริยุปราคาเต็มดวง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑ โดยมีหลักฐานคือ โบราณสถาน ๕ กลุ่ม รวมทั้งเสาหินที่นักโบราณคดีกรมศิลปากรเคยสำรวจและสรุปว่าเป็นค่ายหลวงของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๑๘ สิงหาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พร้อมด้วยหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนชาวประจวบคีรีขันธ์พร้อมใจกันจัดพิธีบวงสรวงสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระเจ้าจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็นพระบิดาแห่งวงการวิทยาศาสตร์ไทย

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประดิษฐานอยู่ในพื้นที่ของอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า

หว้ากอ พระบรมรูปหล่อด้วยโลหะสำริด ขนาดเท่าครึ่งของพระองค์จริง ฉลองพระองค์เครื่องแบบทหารเรือ ประทับนั่งบนพระเก้าอี้ ผืนพระพักตร์ไปทางอำวมะนาว ฐานของพระบรมราชานุสาวรีย์ทำด้วยหินแกรนิต

ดูที่ อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า
ณ หว้ากอ

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 33.954 E99° 56.664

พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗)

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ อยู่บนเขาหินเหล็กไฟ ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บนฐานหินธรรมชาติ มีลักษณะเป็นพระบรมรูปประทับข้างแท่นศิลา ผินพระพักตร์ไปทางชายทะเล พระหัตถ์ทั้งสองประคองพระมาลาไว้ทางขวาของพระบรมรูป ด้านหน้าของพระบรมราชานุสาวรีย์มีแท่นสำหรับวางเครื่องบูชา พวงมาลัย ดอกไม้ ธูป เทียน เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้ถวายสักการะ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกฯ พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ลำดับที่ ๗ แห่งราชอาณาจักรสยาม เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันพุธ แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีมะเส็ง เวลา ๑๒.๒๔ นาฬิกา ตรงกับวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๖ เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๗๖ หรือองค์สุดท้ายในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในสมเด็จพระพันปีหลวง (สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ) ขึ้นเสวยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘ ทรงสละราชสมบัติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ (นับศักราชแบบเก่าที่เริ่มปีในเดือนเมษายน) รวมเวลาครองราชย์ ๙ ปี พระองค์ทรงประทับอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ และเสด็จสวรรคตด้วยโรคพระหทัยพิการ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๔

ดูที่ [เขาหินเหล็กไฟ](#)

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 33.954 E99° 56.664

พุทธธรรมสถานอุทยานวัดทางสาย

พุทธธรรมสถานอุทยานวัดทางสาย ตำบลเขาร่องชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บนเขาร่องชัย แต่เดิมเป็นสำนักปฏิบัติธรรม ต่อมาพัฒนาจนได้อนุมัติให้ตั้งเป็นวัดเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒

ภายในวัดมีสถานที่ที่น่าสนใจประกอบด้วย พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ จัดสร้างเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระเกียรติในโอกาสสมทวงมงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ

การออกแบบพระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศยึดหลักการใช้เลข ๕ และเลข ๙ เป็นแนวคิดในการออกแบบ ดังจะเห็นได้จากขนาดของเจดีย์ทรงระฆังตั้งอยู่บนฐานไพทีรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส กว้างด้านละ ๕๐ เมตร สูง

๕๐ เมตร หมู่พระเจดีย์ ๙ องค์ ภายในประกอบด้วยชั้นต่างๆ ๕ ชั้น เป็นต้น แต่ละชั้นมีความน่าสนใจแตกต่างกันไป โดยเฉพาะชั้นที่ ๓ นอกจากใช้สำหรับประกอบกิจกรรมธรรมต่างๆ แล้ว ตรงกลางประดิษฐานพระพุทธรูป ๔ อริยาบถ ประจำ ๔ ทิศ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังอันงดงาม ชั้นที่ ๔ เป็นอุโบสถ และชั้นที่ ๕ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุอยู่ภายในบุษบกและประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำปางประจำพระชนมวารของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในส่วนของชั้นที่ ๑-๔ เปิดให้พุทธศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมได้ทุกวัน ตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา ส่วนชั้นที่ ๕ เปิดเฉพาะเทศกาลวันวิสาขบูชา ในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี

พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ ได้คัดเลือกจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้เป็นหนึ่งในความมหัศจรรย์ของประเทศไทย หรืออันซีนไทยแลนด์ (Unseen Thailand) ครั้งที่ ๓

ภายในพุทธสถานอุทยานวัดทางสายยังมีพระพุทธรูปที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธรูปสิริชัย หรือหลวงพ่อใหญ่ เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิแบบศิลปะคันธาระ ประทับบนดอกบัว หันพระพักตร์ออกทะเล ชาวบางสะพานสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ

นอกจากนี้ ยังมีพระตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อันเป็นที่เคารพสักการะยิ่งของชาวเรือ เชื่อกันว่ากรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์เคยเสด็จฯ มาประทับ ณ ที่แห่งนี้เพื่อพักทอดสมอเรือรบ จึงมีการสร้างสมอเรือจำลองไว้ที่พระตำหนัก และหันหน้าออกสู่ทะเล บริเวณรอบๆ มีสวนไม้ดอกไม้ประดับและสำนักสงฆ์ ภูมิทัศน์โดยรอบมีทิวทัศน์ที่สวยงาม

ดูที่ เขาร่องชัย
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 21.692 E99° 34.800

พลับพลาสถานีรถไฟหัวหิน

พลับพลาสถานีรถไฟหัวหิน ถนนพระปกเกล้า ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมชื่อ *พลับพลาสนามจันทร์* เป็นพลับพลาที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในบริเวณพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการเสด็จประทับทอดพระเนตรกองเสือป่าและลูกเสือทั่วประเทศ

ที่ทำการฝึกซ้อมยุทธวิธีเป็นประจำทุกปี ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ เสด็จสวรรคต จึงได้มีการรื้อถอนไปเก็บรักษาไว้ จนใน พ.ศ. ๒๕๑๑ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้นำมาปลูกสร้างใหม่ที่สถานีรถไฟหัวหิน เพื่อใช้เป็นที่พักพิงและลงรถไฟของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ และตั้งชื่อใหม่

ว่าพลับพลาพระมงกุฎเกล้าฯ

พลับพลาพระมงกุฎเกล้าฯ เป็นพลับพลาจัตุรมุข หลังคาซ้อนชั้นตามอย่างสถาปัตยกรรมไทย

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.045 E99° 57.282

เสือป่าและลูกเสือ

เสือป่าและลูกเสือ ถือกำเนิดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โดยเสือป่าสถาปนาขึ้นเมื่อวันเสาร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เพื่อฝึกอบรมข้าราชการ พ่อค้า และคหบดีให้ได้รับการฝึกหัดอย่างทหาร ทำให้เป็นราษฎรที่มีคุณภาพ มีวินัย เคารพกฎหมายบ้านเมือง และเพื่อปลุกใจให้มีความรักในพระมหากษัตริย์ ขาดศาสนา และส่งเสริมความสามัคคี โดยเสือป่าจะมีหน้าที่ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่รักษาความสงบทั่วไปในบ้านเมือง อีกสองเดือนต่อมา เมื่อวันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๔ พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้น นับเป็นลำดับที่ ๓ ของโลกที่มีกิจการลูกเสือ ด้วยมีพระราชปรารภว่า เมื่อฝึกผู้ใหญ่เป็นเสือป่า เพื่อเตรียมพร้อมในการช่วยเหลือชาติบ้านเมืองแล้ว เห็นควรที่จะมีการฝึกเด็กชายที่ยังอยู่ในวัยเยาว์ให้มีความรู้เบื้องต้นตามหลักการของเสือป่าด้วย เมื่อเติบโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่และประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง

พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์การทหารราบ (ค่ายธนะรัชต์)

พิพิธภัณฑสถาน (ค่ายธนะรัชต์) ตำบลเขาน้อย อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก่อสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมอาวุธยุทโธปกรณ์ และเครื่องแต่งกายทหารตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จัดแสดงอาวุธสงครามทั้งอาวุธโบราณ และอาวุธสมัยใหม่ เช่น ดาบ รถม้า ยานเกราะ ฯลฯ และเครื่องแต่งกายของทหารไทยตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงปัจจุบัน

พิพิธภัณฑสถาน ตั้งอยู่ในค่าย

ธนะรัชต์ ซึ่งเป็นศูนย์การทหารราบ หรือเหล่าหน่วยสายวิทยาการ ขึ้นตรงกับกรมยุทธศึกษาทหารบก ทหารราบถือเป็นหน่วยทหารเหล่ารบ ๑ ใน ๒ เหล่าของการแบ่งเหล่าทหารบก กองทัพบกไทยร่วมกับเหล่าทหารม้า โดยเหล่าทหารราบนั้นมีหน้าที่เข้าดำเนินกลยุทธ์ในการรบโดยใช้อำนาจการยิงจากอาวุธประจำกาย เพื่อเข้ายึดพื้นที่ และทำลายข้าศึก มีขีดความสามารถเคลื่อนที่โดยตนเอง ไม่จำเป็นต้องพึ่งยานพาหนะ ถือได้ว่าเป็น

เหล่าทหารที่มีจำนวนมากที่สุดของประเทศในปัจจุบัน จนได้รับฉายาว่า ราชนิเวศนามรบ ภายในค่ายธนะรัชต์ยังมีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น อนุสรณ์สถาน ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (พิพิธภัณฑ) และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ

ดูที่ ค่ายธนะรัชต์/ อนุสรณ์สถาน ฯพณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.284 E99° 54.873

เพลินวาน

เพลินวาน เป็นศูนย์การค้าบรรยากาศย้อนยุค ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ระหว่างหัวหินซอย ๓๘ และ ๔๐ ใกล้พระราชวังไกลกังวล ภายในศูนย์การค้าได้บริการออกแบบและตกแต่งให้มีลักษณะเสมือนพิพิธภัณฑ์ย้อนยุคที่มีชีวิต จำลอง

บรรยากาศของหัวหินในอดีต มีทั้งร้านกาแฟโบราณ ร้านอาหารและขนมหวาน ร้านของฝากของที่ระลึก ตลอดจนเสื้อผ้าเครื่องประดับตามสมัยนิยม และงานศิลปหัตถกรรมต่างๆ อีกมากมาย

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 35.649 E99° 56.954

แม่น้ำปรางบุรี

แม่น้ำปรางบุรี มีต้นกำเนิดจากภูเขาทางทิศใต้ของเขาวะเนินทุ่งบนทิวเขาตะนาวศรี อำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี แล้วไหลลงทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เข้าเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เริ่มต้นจากอำเภอหัวหิน แล้วไหลเข้าเขตอำเภอปรางบุรี โดยช่วงหนึ่ง

ของแม่น้ำที่ไหลผ่านช่องเขาเดียวกับเขาน้ำตกแม่น้ำจะถูกกั้นเพื่อสร้างเขื่อนปรางบุรีสำหรับการชลประทานในเขตท้องที่อำเภอปรางบุรี อำเภอกุยบุรี และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ หลังจากนั้นไหลต่อลงมาทางตำบลเขาน้อย แล้วไหลลงทางทิศตะวันออกไปลงอ่าวไทยที่บ้านปากน้ำปรางบุรี

แม่น้ำปรางบุรีเป็นแม่น้ำสายสำคัญของอำเภอปรางบุรี มีความยาวทั้งสิ้น ๗๕ กิโลเมตร มีน้ำไหลตลอดทั้งปี ชาวบ้านมักเรียกแม่น้ำสายนี้ว่า แม่น้ำปราง แต่เดิมมีจระเข้ชุกชุมมาก (อักขรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๗:

๘๘๖) ปัจจุบันแม่น้ำปรางบุรียังประโยชน์แก่ประชาชนอย่างมากมาย ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรกรรม อีกทั้งยังสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ระบบนิเวศและป่าชายเลน อันเป็นแหล่งชุมชนประมงที่มีความเจริญยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจในหลายจุดและใช้จัดเทศกาลงานประเพณีสำคัญอีกด้วย

คู่มือ เขื่อนปรางบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 23.861 E99° 58.028

โรงเรียนภัทราวดีมัธยมศึกษา หัวหิน

โรงเรียนภัทราวดีมัธยมศึกษา หัวหิน อยู่ในเขตหมู่บ้านหัวนา ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก่อตั้งโดย ดร.ภัทราวดี มีชูธน เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒ เปิดให้การศึกษา

ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

โรงเรียนภัทราวดีมัธยมศึกษา หัวหิน จัดการศึกษาด้วยการบูรณาการระบบการศึกษา จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการกับนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ศิลปะและการ

ละครเข้ามาเป็นสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และลงมือปฏิบัติจนเกิดความเข้าใจ ถ่องแท้ และความเชี่ยวชาญ

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 27.478 E99° 57.997

ภัทราวดี มีชูธน

เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ศึกษาที่โรงเรียนราชินี อายุ ๑๒ ปี เดินทางไปศึกษาต่อยังประเทศอังกฤษ ก่อนย้ายไปสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาด้านการแสดง เข้าสู่วงการด้วยการแสดงภาพยนตร์เรื่อง ไม่มีสวรรค์สำหรับคุณ และได้รับรางวัลตุ๊กตาทองจากภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว หลังจากนั้น มีผลงานภาพยนตร์และละครมาตลอด ภายหลัง พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นผู้สร้างละครโทรทัศน์ ผู้ประพันธ์ กำกับการแสดง และร่วมแสดงละครโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๒๗ สร้างละครเวที จนก่อตั้งคณะภัทราวดี (Theatre and Dance company) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ ปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการโรงละครภัทราวดี เอ็นเตอร์ และครูสอนการแสดงให้แก่โรงละครภัทราวดีเอ็นเตอร์ เป็นครูสอนพิเศษและบรรยายวิชาศิลปะการแสดง และเปิดโรงเรียนภัทราวดีมัธยมศึกษา หัวหิน

ไร่่องุ่นหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ด (Hua Hin Hills Vineyard)

ไร่่องุ่นหัวหิน ฮิลล์วินยาร์ด บ้านคอกช้าง-พัฒนา ตำบลหนองพลับ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บนพื้นที่เดิมที่เคยเป็นถิ่นอาศัยของช้างป่ามาก่อน มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒.๔ ตารางกิโลเมตร (๑,๕๐๐ ไร่)

แบ่งเป็นพื้นที่ปลูกองุ่น จำนวน ๐.๖๔ ตารางกิโลเมตร (๔๐๐ ไร่)

ไร่่องุ่นหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ดเป็นไร่่องุ่นครบวงจรแห่งแรกของหัวหิน มีองุ่นพันธุ์ดีกว่า ๒๐ สายพันธุ์ อีกทั้งยังเป็นแหล่ง

ผลิตไวน์รสเลิศ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศริมทะเลทำให้ผลองุ่นที่ได้มีกลิ่นหอมและมีรสชาติพิเศษเฉพาะตัว ไวน์ของหัวหินฮิลล์วินยาร์ดจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นไวน์ไทยชั้นนำและมีชื่อเสียง

ไร่่องุ่นหัวหิน ฮิลล์วินยาร์ด นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ให้ความรู้เรื่องไวน์อย่างครบวงจร นับตั้งแต่การกระบวนการปลูกองุ่นไปจนถึงการผลิตไวน์ อีกทั้งสภาพแวดล้อมยังโอบล้อมด้วยทิวเขาเหมาะแก่การเที่ยวชมธรรมชาติ ซึ่งไร่่องุ่นฯ มีบริการนั่งช้างชมไร่ ทั้งยังมีร้านอาหาร และไวน์บาร์ไว้คอยบริการอีกด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 31.466 E99° 42.348

ลานข่อย

ลานข่อย ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นลานข่อยที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติข้างที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ลานข่อยแห่งนี้ได้รับการจัดแต่งให้มีรูปทรงที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เพิ่มความงดงามให้แก่ภูมิทัศน์โดยรอบ ทั้งยังเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข่อย ซึ่งเป็นพืชโบราณที่มีสรรพคุณเป็นสมุนไพรอีกด้วย

ข่อย

ชื่ออื่น: ตองชะแทน (กาญจนบุรี) กักไม้ฝอย (ภาคเหนือ) ส้มพอ (เลย)

ชื่อสามัญ: Siamese rough bush, Tooth brush tree

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Streblus asper* Lour.

เป็นไม้ต้น แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มทึบ กิ่งก้านคดงอ เปลือกต้นบาง ขรุขระเล็กน้อย สีเทาอมเขียว มียางสีขาวข้น ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงเวียน รูปรี กว้าง ๒-๔ เซนติเมตร ยาว ๔-๘ เซนติเมตร โคนใบสอบ ปลายใบแหลม ขอบใบหยัก แผ่นใบสีเขียว สากมือ เนื้อใบหนาซ้อนข้างกรอบ ดอกออกเป็นช่อสั้นตามซอกใบ ก้านดอกสั้น ก้านดอกยาว ผล รูปทรงกลม มีเนื้อผนังผลชั้นในแข็ง เมื่ออ่อนสีเขียวสุกเป็นสีเหลืองใส เมล็ดเดี่ยว แข็ง กลม กิ่งข่อยเล็กๆ ชาวบ้านนิยมนำมาทุบให้เป็นฝอยล้างน้ำให้สะอาด ตากแห้ง ใช้ทำแปรงขัดฟันแทนแปรงสีฟันได้ เพราะยางข่อยเป็นสมุนไพรทำให้ฟันขาว

วนอุทยานเขาตม่องล่าย

วนอุทยานเขาตม่องล่าย ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาตม่องล่าย ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ ๑.๓ ตารางกิโลเมตร (๘๖๒ ไร่) กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็น

วนอุทยานเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

เขาตม่องล่ายเป็นทิวเขาหินปูนสูง ๒๕๐-๓๒๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาตั้งอยู่ติดกัน

สองลูก พื้นที่ส่วนใหญ่ยื่นล้ำเข้าไปในทะเล มีหน้าผาสูงชัน สภาพนิเวศเป็นป่าเบญจพรรณ และป่าชายหาด พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ไม้รวก ตะแบก ตะเคียนทอง เสลา โกงกาง แสม และผักบึงทะเล ฯลฯ สัตว์ป่าที่พบได้แก่ เลียงผา หมูป่า กระเจิง อีเห็น เสือปลา และไก่ป่า ฯลฯ

สิ่งน่าสนใจภายในวนอุทยานเขาตม่องล่ายคือ จุดชมทิวทัศน์หน้าผาริมทะเล เมืองประจวบคีรีขันธ์ที่สามารถมองเห็นอ่าวประจวบคีรีขันธ์และตัวเมืองได้อย่างสวยงาม โดยเฉพาะในยามเช้าช่วงพระอาทิตย์ขึ้น

ที่ทำการวนอุทยานฯ อยู่บริเวณเชิงเขาติดชายทะเล มีที่พักและลานสำหรับกางเต็นท์ บริเวณด้านหน้าเป็นหาดเลน ชายหาดด้านหัวเขามีโขดหินสวยงาม หาดนี้ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 50.722 E99° 49.757

วนอุทยานท้าวโกษา

วนอุทยานท้าวโกษา ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบ้านนา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเนื้อที่ ๐.๘ ตารางกิโลเมตร (๕๐๐ ไร่) กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ลักษณะเป็นภูเขาที่ตั้งอยู่ในทะเลครึ่งหนึ่งและอยู่บนบกครึ่งหนึ่ง คนทั่วไปรู้จักกันในชื่อ เขาทะโลก เนื่องจากมีรูปร่างคล้ายเขาทะโลก ศีรษะ มีความสูง ๒๕ เมตร ด้านทิศตะวันออก ทิศเหนือ และทิศใต้เป็นชายหาด มีหาดหินปูนโผล่ออกมา บริเวณภูเขาพบถ้ำจำนวนมาก ภายในมีหินงอก หินย้อยทั้งงดงาม ส่วนบนยอดเขามีจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นชายหาดได้ทั้งหมด

พันธุ์ไม้ที่พบภายในวนอุทยานท้าวโกษา ได้แก่ ไทร ช่อย จันทน์ผา สลัดได และเสม

ฯลฯ มีพืชสมุนไพรหลายชนิด ได้แก่ จันทน์แดง มะเกลือ มะค่าไก่ โคคลาน และกำลังวัวเถลิง ฯลฯ

สิ่งที่น่าสนใจภายในวนอุทยานฯ ได้แก่ หาดเขาทะโลก ซึ่งมีลักษณะเป็นหาดทรายสีน้ำตาลยาว ๓ กิโลเมตร เมื่อน้ำทะเลลด ชายหาดจะกว้างใหญ่ มองเห็นเรือประมงจอดเรียงรายหลบลมบนพื้นทรายสวยงามมาก

หาดเขาทะโลกเป็นชายหาดที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน มีร้านอาหาร มีกิจกรรมสันทนาการทางบกและทางน้ำให้บริการครบครัน

ดูที่ เขาทะโลก/ หาดเขาทะโลก
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 20.201 E100° 00.074

วนอุทยานปราณบุรี

สนทะเล

ชื่อสามัญ: Common Ironwood, Beefwood
ชื่อวิทยาศาสตร์: *Casuarina equisetifolia* J. R. & C. Forst.

เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ความสูงเฉลี่ย ๑๐-๒๕ เมตร ลำต้นตรง มีเปลือกนอกสีน้ำตาลปนเทา ใบเป็นเกล็ดเล็กละเอียด เรียงกันเป็นช่อดวงกลม (whorled) ลักษณะคล้ายหนามแหลม รูปสามเหลี่ยม กิ่งย่อยสีเขียวเป็นเส้นแหลมๆ คือ ส่วนที่ทำหน้าที่ในการปรุงอาหารเลี้ยงลำต้น ดอกมีขนาดเล็ก ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียแยกกัน อยู่คนละดอก ผลเล็กเป็นรูปกลม (cone) เปลือกแข็ง ผลอ่อนสีเขียวนวล เมื่อแก่สีน้ำตาล และจะแตกออกตามรอยประสาน ขยายพันธุ์จากเมล็ด เมล็ดมีน้ำหนักรับขนาดเล็กมาก ลมสามารถพัดพาให้ลอยไปไกลได้ เป็นไม้พื้นเมืองของไทย พบขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ ในแถบพื้นที่หาดทราย ชายทะเลทั่วไป เช่น ตามหาดทรายชายทะเลในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระนอง พังงา ภูเก็ต ตรัง สงขลา กระบี่ และตามเกาะต่างๆ

วนอุทยานปราณบุรี ตำบลปากน้ำ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ ๓.๑๗ ตารางกิโลเมตร (๑,๙๘๔ ไร่) เดิมเป็นพื้นที่รกร้างของป่าบกผสมป่าชายเลน มีแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่าน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชประสงค์ให้ทำโครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรีขึ้น โดยกำหนดเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองเก่าและป่าคลองคอบ เพื่อพัฒนาเป็นป่าชายเลนและเป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับประชาชนกรมป่าไม้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานปราณบุรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน

พ.ศ. ๒๕๒๕ บริเวณนี้จึงกลายเป็นผืนป่าขนาดใหญ่ อาณาเขตทิศเหนือจดเขาเต่า ทิศใต้จดโรงเรียนและหมู่บ้านตำบลปากน้ำปราณบุรี ทิศตะวันออกจดทะเล (อ่าวไทย) ทิศตะวันตกจดภูเขาและที่ดินของประชาชน

สังคมป่าในวนอุทยานปราณบุรี ประกอบด้วย ๓ ระบบนิเวศคือ นิเวศป่าดิบแล้ง นิเวศป่าชายหาด และนิเวศป่าชายเลน พันธุ์ไม้ที่พบมาก เช่น สนทะเล สนประดิพัทธ์ นนทรีย์ และโกกงาง ฯลฯ สัตว์ป่าที่พบ เช่น กระแต กระต่าย เม่น ฯลฯ นกกินปลาและสัตว์เลื้อยคลานชนิดต่างๆ

สิ่งที่น่าสนใจในวนอุทยานฯ ได้แก่ ชายหาด

ปราณคีรี ซึ่งเป็นชายหาดที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ มีน้ำทะเลใสสะอาด มีชายหาด ซึ่งเป็นแนวยาวของทิวสนทะเล และสนประดิพัทธ์ สามารถค้างแรมและเดินป่าเพื่อศึกษาธรรมชาติและระบบนิเวศป่าชายเลน ตลอดเส้นทางจะมีป้ายสื่อความหมายแสดงข้อมูลอธิบายอยู่เป็นระยะ นอกจากนี้ ยังมีทางเดินขึ้นเขาไปยังจุดชมวิวซึ่งสามารถเห็นทิวทัศน์ของเมืองปราณบุรี และพื้นที่ป่าชายเลนได้อย่างชัดเจน

ดูที่ หาดปราณบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.881 E99° 59.133

วนอุทยานป่ากลางอ่าว

วนอุทยานป่ากลางอ่าว เขตป่าสงวนแห่งชาติป่ากลางอ่าว ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ ๑.๙๒ ตารางกิโลเมตร (๑,๒๐๐ ไร่) กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ ๑

ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ อดีตเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยต้นยางนาขนาดใหญ่จำนวนมาก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ บริเวณป่ากลางอ่าวเคยใช้เป็นสถานที่รับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ครั้นเสด็จพระราชดำเนินไปอำเภอบางสะพาน ปัจจุบันได้มีการอนุรักษ์ป่าผืนนี้ไว้ โดยอยู่ในการดูแลของอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ (บ้านโป่ง) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วนอุทยานป่ากลางอ่าวมีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าไม้ ซึ่งตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชนเมืองของอำเภอบางสะพาน มีถนนล้อมรอบ

จึงกลายเป็นป่าดิบที่อยู่กลางเมือง และใกล้ชายทะเล (หาดสมบรุณ) พันธุ์ไม้ที่พบมากคือ ยางนา พะยอม ตะเคียน สัตว์ป่าที่พบเช่น ค่าง เก้ง เม่น ฯลฯ

ยางนา

ชื่ออื่น: ยางขาว ยางหยวก ยางแม่น้ำ

ชื่อสามัญ: Yang

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Dipterocapus alatus* Roxb.

เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ สูงถึง ๔๐-๕๐ เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกหนาเรียบ สีเทาหรือเทาปนขาว โคนต้นมักเป็นพูสูงขึ้นมาเล็กน้อย ยอดและกิ่งอ่อนมีขนทั่วไป และมีรอยแผลใบปรากฏชัดเจนตามกิ่ง เรือนยอดเป็นพุ่มกลมแน่นทึบ พบขึ้นในที่ลุ่มต่ำ ริมห้วยลำธาร และตามหุบเขาทั่วทุกภาคของประเทศไทย ในระดับความสูงเฉลี่ย ๓๕๐ เมตร ต่างประเทศพบที่ บังกลาเทศ พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนามใต้ และมาเลเซีย

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 12.639 E99° 31.439

วัดเขากำคั่นกระได (วัดอ่าวน้อย)

วัดเขากำคั่นกระได หรือวัดอ่าวน้อย ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ณ เชิงเขาบริเวณ อ่าวน้อย ภายในบริเวณวัดมีโบสถ์ที่สร้างจากไม้เกือบทั้งหลังยกเว้นแต่เพียงหลังคาเท่านั้น ที่มุงกระเบื้อง ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว

พญานาคขนาดใหญ่แผ่พังพาน ขึ้นไปตามบันไดมีถ้ำขนาดเล็กที่ต้องเดินเท้าขึ้นไป ตามบันไดคอนกรีต ระหว่างทางมีจุดชมวิว ทิวทัศน์ที่สามารถมองเห็นอ่าวน้อยได้

ภายในถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ขนาดใหญ่ เป็นพระพุทธรูปโบราณอายุกว่า

๓๐๐ ปี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยา ตอนปลาย เป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ลักษณะนอนตะแคงซ้าย ซึ่งถือว่าแปลกกว่าที่พบเห็นโดยทั่วไป

ดูที่ อ่าวน้อย
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 52.249 E99° 48.537

วัดตาลเจ็ดยอด

วัดตาลเจ็ดยอด ตำบลศาลาลย์ อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภายในวัดประดิษฐานรูปหล่อองค์พระสมเด็จ พระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก หล่อจากทองเหลือง สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาล ๙ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๗ รอบ

ภายในวัดตาลเจ็ดยอดยังมีศาลาบ่อน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ จำลองจากบ่อน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ วัดอินทรวihar หรือวัดบางขุนพรหมใน ซึ่งเป็นวัดที่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) มรณภาพ ด้านในมีรูปปั้นหุ่นขี้ผึ้งจำลองเทวองค์จริงของสมเด็จ

พระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้ปฏิบัติธรรม ภายในบ่อน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์มีรูปปั้นองค์พระพุทเจ้า ๒๘ พระองค์โดยรอบ ด้านข้างเป็นศาลาปฏิบัติธรรม

วัดตาลเจ็ดยอด ตั้งชื่อตามหมู่บ้านตาลเจ็ดยอด ตำบลไร่เก่า อำเภอสามร้อยยอด ซึ่งอยู่ในละแวกเดียวกัน หมู่บ้านตาลเจ็ดยอดเดิมมีต้นตาลที่มีเจ็ดยอด แต่ถูกตัดระหว่างที่มีการสร้างทางรถไฟสายใต้เพราะขึ้นขวางแนวทางรถไฟ โดยวิธีปล่อยให้ตายโดยธรรมชาติ แล้วตัดทิ้งภายหลัง

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 14.236 E99° 52.834

วัดถ้ำเขาม้าร้อง

พระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา เป็นพิธี
สาบานตนในการรับราชการ ปฏิญาณว่าจะ
ซื่อตรงต่อแผ่นดิน และปกป้องชาติบ้านเมือง
ให้เกิดความสงบสุข โดยข้าราชการทั้งหลาย
จะต้องดื่มน้ำสาบานตนจำเพาะพระพักตร์
พระมหากษัตริย์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง
โดยพราหมณ์จะทำพิธีเสกน้ำสาบานนี้แล้วนำ
พระแสง (อาวุธ) ต่าง ๆ ของพระมหากษัตริย์
ลงชุบน้ำที่เสกนั้น เพื่อหมายให้ผู้ที่ไม่
ซื่อตรงต่อแผ่นดินจะต้องได้รับโทษต่าง ๆ
นานา

วัดถ้ำเขาม้าร้อง ตำบลพงษ์ประสาน
อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ภายในถ้ำเขาม้า มีถ้ำสำคัญหลายแห่ง
ถ้ำที่เข้าไปเที่ยวชมได้คือ ถ้ำน้ำทิพย์ และ
ถ้ำเพลินจิต ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยม
เข้าไปไหว้พระ

ถ้ำน้ำทิพย์เป็นถ้ำขนาดเล็ก ลึกไม่มากนัก
มีหินงอกหินย้อยน้อย ภายในถ้ำมีความชื้น
สูง มีน้ำไหลซึมอยู่ตามผนังถ้ำ เชื่อกันว่าเป็น

น้ำศักดิ์สิทธิ์ เพราะมีน้ำขังอยู่ตลอดปี ใช้ใน
พิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในสมัยโบราณ ใน
รัชกาลปัจจุบันได้อัญเชิญน้ำจากถ้ำแห่งนี้ไป
ร่วมในพระราชพิธีเฉลิมพระเกียรติพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาล
ที่ ๙ เจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อ
วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ณ มณฑล
พิธีท้องสนามหลวง

นอกจากนี้ ยังมีพระพุทธรูปปางสมาธิ

ตั้งเรียงรายอยู่ตามผนังถ้ำ ถ้ำเพลินจิต อยู่
ห่างจากถ้ำน้ำทิพย์ ๓๕๐ เมตร เป็นถ้ำที่ชาว
บ้านนิยมมาบนบานเจ้าพ่อเขาม้าร้อง เมื่อ
สมหวังจึงมาแก้บนโดยการถวายพระพุทธรูป
ซึ่งตั้งเรียงรายอยู่ตามแนวผนังถ้ำ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 12.162 E99° 29.925

วัดธรรมิการามวรวิหาร (วัดเขาช่องกระจก)

วัดสำคัญวัดหนึ่งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง บนยอดเขาช่องกระจกเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง พระธาตุเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานรถพระประเทียบอัญเชิญมาบรรจุไว้ ณ พระธาตุเจดีย์ยอดเขาช่องกระจก นอกจากนี้ ยังมีต้นพระศรีมหาโพธิ์ และโบราณสถานต่างๆ

สำหรับผู้ที่ต้องการขึ้นไปเที่ยวชมและนมัสการรอยพระพุทธรูปจำลองบนยอดเขาช่องกระจก สามารถขึ้นไปได้โดยใช้บันไดที่ทางวัดสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ ซึ่งบันไดคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน ๕๖๖ ขั้น ระหว่างทางมีศาลาให้นั่งพักผ่อน บนยอดเขามองเห็นทัศนียภาพอันงดงามโดยรอบของอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

พระศรีมหาโพธิ์ เขาช่องกระจก

เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๑ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปริณายก วัดบวรนิเวศวรวิหาร ได้ประทานต้นพระศรีมหาโพธิ์ให้ประดิษฐานบนยอดเขาช่องกระจก ต้นพระศรีมหาโพธิ์นี้เป็นหน่อของต้นพระศรีมหาโพธิ์พุทธคยาเดิมจากพุทธคยา เจ้าอาวาสจึงกราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินบรรจุพระบรมสารีริกธาตุและทรงปลูกต้นพระศรีมหาโพธิ์ ในการเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ ทางจังหวัดได้จัดสถานที่เพื่อเป็นที่ประทับพักผ่อนพระอิริยาบถและเสวยพระกระยาหารกลางวัน ณ บริเวณหาดทุ่งมะเเฒ่า คันกระได ก่อนหน้านี้ได้มีการบูรณะถนนให้ดีขึ้นจากตัวจังหวัดถึงที่ประทับชายทะเล เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนใกล้เคียงในการสัญจรไปมาด้วย ทุ่งมะเเฒ่าจึงมีอีกชื่อว่า หาดเสด็จ ตั้งแต่นั้นมา

วัดธรรมิการามวรวิหาร หรือวัดเขาช่องกระจก ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็น

ดูที่

เขาช่องกระจก

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 48.822 E99° 47.790

วัดห้วยมงคล

วัดห้วยมงคล ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมชื่อ วัดห้วยคต ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ พระราชทานนามใหม่ว่า ห้วยมงคล ปัจจุบันใช้เป็นชื่อของหมู่บ้าน และสถานที่ต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านด้วย วัดห้วยมงคลก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ จากที่พำนักสงฆ์เล็กๆ พัฒนามาเป็นวัดในลำดับต่อมา

วัดห้วยมงคลเป็นที่ประดิษฐานรูปหล่อหลวงพ่อดององค์ใหญ่ ซึ่งพระครูปลัดสรวร-พินิจ หรือพระอาจารย์ไพโรจน์ เจ้าอาวาสวัดห้วยมงคลดำริให้สร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในโอกาสสมโภชสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งเป็นสัญลักษณ์เพื่อการสืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนา และยังเป็นที่พักการ-บูชาและที่พึ่งทางใจแก่พุทธศาสนิกชน ในการ

นี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเททองหล่อองค์หลวงพ่อดอง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชทานพระราชนุญาตให้คณะกรรมการจัดสร้างอัญเชิญพระนามาภิไธยย่อ ส.ก. ประดิษฐานที่ฐานชุกชีด้านหน้าองค์รูปหล่อองค์หลวงพ่อดอง

นอกจากนี้ ยังมีหลวงพ่อดองที่แกะสลักจากไม้ตะเคียนทองขนาดใหญ่อายุกว่า ๑,๐๐๐ ปี จากแม่น้ำยม จังหวัดแพร่อนุสาวรีย์องค์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หอพระไตรปิฎก และลอดใต้ท้องช้างสามเศียร คู่บารมีหลวงปู่ทวด หลายมงคล และหลายเจริญ เพื่อความเป็นสิริมงคลในชีวิต

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 33.175 E99° 49.520

หลวงพ่อดองเทียบน้ำทะเลจืด

มีเรื่องราวเล่าขานว่า หลวงพ่อดอง ในขณะนั้นนามว่า เจ้าสามาราม ลงเรือสำเภาเพื่อเดินทางไปกรุงศรีอยุธยา ระหว่างการเดินทางเกิดคลื่นลม ทะเลปั่นป่วน เรือไม่สามารถแล่นฝ่าคลื่นลมไปได้ ต้องทอดสมอยู่นานถึง ๗ วัน ทำให้เสบียงอาหารและน้ำหมด บรรดาลูกเรือจึงตั้งข้อสงสัยว่าเหตุการณ์เกิดอาเพศในครั้งนี้เป็นเพราะเจ้าสามาราม จึงนิมนต์ท่านให้ลงเรือมาดเพื่อขึ้นเกาะ ขณะที่นั่งอยู่ในเรือมาด ท่านได้ห้อยเท้าแชลงไปในน้ำทะเลบังเกิดอัศจรรย์น้ำทะเลบริเวณนั้นเป็นประกายแวววาวโชติช่วง เจ้าสามารามจึงบอกให้ลูกเรือดักน้ำมาดื่ม ปรากฏว่าน้ำทะเลกลายเป็นน้ำจืด จึงช่วยกันดักไว้จนเพียงพอ จากนั้นนายสำเภาจึงนิมนต์ท่านให้กลับขึ้นเรือ เรื่องราวความศักดิ์สิทธิ์และปาฏิหาริย์ของหลวงพ่อดอง เทียบน้ำทะเลจืด จึงสร้างศรัทธาให้แก่พุทธศาสนิกชนในภาคใต้ เป็นที่เคารพบูชามานับนาน

วัดหัวหิน

วัดหัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งของอำเภอหัวหิน สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาล

ที่ ๕ โดยความร่วมมือแรงร่วมใจและศรัทธาของชาวบ้านโดยการนำของขุนศรีเสละคาม สร้างสำนักสงฆ์ขึ้นบริเวณสวนมะม่วงของชายหญิงครอบครัวหนึ่งซึ่งได้ถวายที่ดินให้เป็น

สร้างวัด จากนั้นชาวบ้านจึงนิมนต์พระบุญนาคนุญญาโค (หลวงพ่อนาค) ซึ่งจำพรรษาอยู่วัดวังก้งปรามบุรีมาจำพรรษาที่วัดหัวหิน โดยมีพระภิกษุตามมาอยู่ด้วยอีก ๖ รูป และจำวัดในกุฏิที่สร้างขึ้นอย่างเรียบง่าย ก่อนพัฒนาปรับปรุงให้เจริญรุ่งเรืองเรื่อยมาจนกระทั่งในปัจจุบัน

หลวงพ่อนาค หรือพระครูวิริยธรรมา เป็นพระอริยสงฆ์ที่ชาวหัวหินให้ความเคารพนับถืออย่างสูง ท่านเคยดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหัวหินมาตั้งแต่สมัยก่อตั้งวัดจวบจนมรณภาพ ปัจจุบันวัดได้จัดสร้างรูปเหมือนของท่านประดิษฐานไว้ภายในวิหารเพื่อให้พุทธศาสนิกชนที่เลื่อมใสศรัทธาได้ไปกราบไหว้เพื่อความเป็นสิริมงคล

พิกัดภูมิศาสตร์ N12°34.215 E99°57.451

ศาลพระพรหม

ศาลพระพรหม ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งอยู่บนเขาหมาชัย ห่างจากตัวเมืองหัวหินไปทางใต้ ๕ กิโลเมตร ดร.ผุสดี จิตรชุม ได้บูรณะศาลขึ้นใหม่ แล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒

ชาวบ้านโดยทั่วไปมีความเชื่อกันว่า หากได้มาสักการะศาลพระพรหมแห่งนี้แล้วจะมี

พระพรหม

พระพรหม คือ พระเจ้าผู้สร้างทุกสรรพสิ่งตลอดจนกำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์ทุกคน พระองค์จึงเป็นผู้รู้ความเคลื่อนไหวของสรรพชีวิต เหตุการณ์สำคัญของโลก เป็นมหาเทพผู้ยิ่งใหญ่ มีพระนามหลากหลาย เช่น พระพรหมมา พระพรหม พระพรหมธาดา ท้าวมหาพรหม ปชาบดี อาทิกวี อาตมภู โลกาธิปติ ฯลฯ ในคติพุทธศาสนา พระพรหมเป็นชาวสวรรค์ชั้นสูงชั้นหนึ่งที่สูงกว่าเทวดาในกามาวจรภพทั้ง ๖ ชั้น เรียกว่า พรหม พระพรหมอยู่ในภูมิที่สูงกว่ากามาวจรภพ อยู่ในสวรรค์ที่เรียกว่า พรหมโลก

โชคดีเกี่ยวกับความรัก ศาลพระพรหมเปิดให้ผู้ศรัทธามาสักการะได้ทุกวัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N12°31.394 E99°58.154

ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมะขามจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สร้างขึ้นจากไม้มังคล
ที่อัญเชิญมาจากป่าในเขตอำเภอกุยบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยนำมาประดิษฐาน
ไว้ ณ บริเวณสถานที่ก่อสร้างศาลหลักเมือง
เพื่อประกอบพิธีสมโภชเมื่อวันที่ ๗ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๓๖ แล้วอัญเชิญไปแกะสลักและ
ลงรักปิดทองที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
จากนั้นจึงอัญเชิญกลับมาจังหวัดประจวบ-
คีรีขันธ์ เพื่อประกอบพิธีตั้งศาลหลักเมืองที่
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
มีความสูง ๒.๗๔ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง

๓๗ เซนติเมตร แกะสลักลงลายไทยทั้งองค์
ลงรักปิดทอง ยอดเป็นรูปพรมสี่หน้า ศาล
มีลักษณะเป็นปราสาทจัตุรมุข ประดับสีทึบ
มีทางขึ้นสี่ทิศ ข้างบันไดทุกทิศประดับ
นาคราชแผ่พังพานห้าเศียร มีคูน้ำล้อมรอบ
รอบศาลชั้นในเป็นกำแพงแก้วสามชั้น พื้นปู
ศิลาแลงโดยรอบ มีปราสาททิศขนาด ๑ ใน ๒
ของศาลหลักเมืองทั้งที่ทิศ ลานโดยรอบศาล
ตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับและสวนหย่อม

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 48.672 E99° 47.803

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์

ปลานวลจันทร์ทะเล หรือปลาชะลิน

ชื่อสามัญ: Milkfish

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Chanos chanos* Forskal.

มีลำตัวเพรียวยาว สีขาวเงิน เกือบเกล็ดเล็กละเอียด ด้านบนจะมีสีเขียวอมน้ำเงิน จะอวบปากค่อนข้างแหลม หางหักเว้ารูปป้อม เป็นปลากินพืช โดยเฉพาะพวกสาหร่ายทะเล เป็นปลาที่ปรับตัวได้ดี อาศัยอยู่ได้ทั้งในทะเล น้ำกร่อย และน้ำจืด ปลาชนิดนี้จึงสามารถนำมาเลี้ยงในบ่อน้ำจืดได้ แต่ต้องค่อยๆ เปลี่ยนลดความเค็มของน้ำลงเรื่อยๆ ปลาที่เจริญวัยพร้อมสืบพันธุ์จะวางไข่ในทะเลลึก และต่อมาตามฤดูกาลในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ลูกปลาวัยอ่อนจะเข้ามาอาศัยอยู่ในคลองตามป่าชายเลน จนกว่าจะเจริญเติบโตพร้อมออกสู่มหาสมุทรต่อไป ในประเทศไทยพบลูกปลาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

ทั้งสัตว์เศรษฐกิจและสัตว์น้ำใกล้สูญพันธุ์ โดยมีกระบวนการทำงานตั้งแต่การศึกษาวิจัยสายพันธุ์ รวบรวมพ่อแม่พันธุ์จากธรรมชาติ อนุบาลตัวอ่อนในระยะต่างๆ ศึกษาพัฒนาการจนเมื่อสัตว์น้ำโตเต็มวัยและแข็งแรงพอจึงนำไปปล่อยตามแหล่งธรรมชาติต่อไป เพื่อเพิ่มผลผลิตและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์นั้นๆ

ปัจจุบันศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ประสบผลสำเร็จในการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำหลายชนิด เช่น กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ ปลากระพงขาว หอยชักตีน หอยมือเสือ หอยหวานหรือหอยตุ๊กแก หอยตลับ ปลิงทะเล สาหร่ายทะเลบางชนิด ตลอดจนศึกษาวิจัยสัตว์ทะเลอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ งานวิจัยหอยเป่าชื่อ เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 45.049 E99° 47.563

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์ ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ แรกมีชื่อว่า สถานีประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อรวบรวม ทดลอง และส่งเสริมการ

เลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล ซึ่งสำรวจพบในประเทศไทยเป็นครั้งแรกในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปลานวลจันทร์ทะเลถือเป็นปลาเนื้อเศรษฐกิจ เป็นที่ต้องการของตลาดอาหารทะเล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ศูนย์วิจัยฯ ได้รับงบประมาณก่อสร้างโรงเพาะพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อทำหน้าที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำชนิดต่างๆ ที่เป็น

ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี

ป่าชายเลน (Mangrove forest)

เป็นป่าที่ขึ้นอยู่ในดินเลนริมทะเล และตามบริเวณปากน้ำที่น้ำทะเลท่วมถึง มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ โกงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata* BL.) โกงกางใบใหญ่ (*Rhizophora mucronata* Poir.) ถั่วขาว (*B. cylindrica* BL.) ถั่วดำ (*B. parviflora* Wight & Arn. ex Griff.) โปรงขาว (*Ceriops decandra* Ding Hou) โปรงแดง (*C. tagal* C.B. Robinson.) ฯลฯ นอกจากนี้ ยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ สัตว์ป่า และนกนานาชนิด เป็นแหล่งอนุบาลและผสมพันธุ์ของสัตว์น้ำ ทำหน้าที่เหมือนโรงฟอกอากาศที่สามารถลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และเพิ่มปริมาณออกซิเจนในอากาศ ช่วยสร้างความสดชื่นให้ชายฝั่งทะเล ทั้งยังมีบทบาทในการสร้างสมดุลของระบบนิเวศชายฝั่งทะเลได้เป็นอย่างดี

ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ ๑.๑๒ ตารางกิโลเมตร (๗๐๐ ไร่) เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ในระบบนิเวศป่าชายเลนสาธารณะซึ่งในอดีตมีสภาพเป็นป่าชายเลนเสื่อมโทรมจนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมอุทยานฯ ปราณบุรี และทรงมีความห่วงใยต่อสถานการณ์ป่าชายเลนในบริเวณนี้ หลายภาคส่วนจึงได้ร่วมมือกันพลิกฟื้นสภาพพื้นที่จนระบบนิเวศกลับสู่สมดุลและป่าชายเลนกลับมาอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง

ภายในศูนย์การศึกษา มีการจัดทำสื่อเพื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น การนำเสนอเรื่องการมีส่วนร่วมพลิกฟื้นคืนชีวิตป่าชายเลนปากน้ำปราณในรูปแบบวิถีทัศน์ไว้ในอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ

ส่วนพื้นที่การศึกษาเรียนรู้แบ่งออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ พื้นที่ศึกษาวิจัยและพื้นที่สาธิต

สำหรับการเยี่ยมชม ศูนย์การศึกษา ได้จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์จากเยาวชนในพื้นที่ไว้เป็นอาสาสมัครนำชม พื้นที่เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ประกอบด้วยศาลาที่ประทับและเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะทาง ๑ กิโลเมตร ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติจะพบต้นโกงกางใบใหญ่ ๒ ต้น ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปลูกไว้เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

พื้นที่ศึกษาเรียนรู้ ประกอบด้วย พื้นที่ศึกษาวิจัย พื้นที่สาธิต/ ทดลอง ศูนย์สาธิตการเผาถ่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเรือนเพาะชำกล้าไม้ พื้นที่เชื่อมต่อกับวนอุทยานปราณบุรี เป็นส่วนเชื่อมต่อในบริเวณพื้นที่โดยรอบเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยว เช่น ปากน้ำปราณบุรี วนอุทยานปราณบุรี แม่น้ำปราณบุรี และแปลงปลูกป่า มีท่าจอดเรือไว้รองรับ

ผู้เยี่ยมชม

ส่วนพื้นที่ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วม ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ ซึ่งปล่อยให้เป็นที่ป่าชายเลนตามธรรมชาติ และคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของชุมชนที่ได้พึ่งพิงอาศัยป่าเพื่อการยังชีพทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ยังมีจุดชมทิวทัศน์ชื่อบึงชะคราม เป็นบึงที่มีดินเลนขึ้นไปชมทิวทัศน์ด้านบน สามารถชมทัศนียภาพผืนป่าชายเลนอันอุดมสมบูรณ์แพะระมุงปากน้ำปราณ ศาลเจ้าแม่ทับทิม เขาคะโหลก และอุทยานสามร้อยยอด

ศูนย์ศึกษา ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ ๘ ประจำปี ๒๕๕๓ รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทแหล่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคกลาง

ดูที่ ปากน้ำปราณบุรี/วนอุทยานปราณบุรี/แม่น้ำปราณบุรี

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 23.780 E99° 58.974

สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร

สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร อยู่ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมทีเป็นฟาร์มบางเบิดของหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ที่เข้ามาทำไร่ที่บ้านบางเบิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔ มีการปลูกพืชหลายชนิดในลักษณะการเกษตรแบบผสมผสาน จึงเป็นฟาร์มแห่งแรกในประเทศไทยที่ปลูกพืชแบบหมุนเวียน ทำให้ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการเกษตรแผนใหม่

ต่อมาพื้นที่นี้ได้มีผู้เข้ามาใช้ประโยชน์

ทำให้สภาพความเป็นฟาร์มบางเบิดสูญหายไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงได้ขอพื้นที่มาใช้ประโยชน์ เพื่อจัดสร้างอนุสรณ์สถานและพื้นที่พูนุรักษ์ผลงานของหม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร เพื่อเป็นเกียรติประวัติและอนุสรณ์แด่หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร อีกทั้งเพื่อดำเนินงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรแผนใหม่ อันเป็นการสานต่อเจตนารมณ์ของท่าน มหาวิทยาลัยได้ติดต่อประสานงานเพื่อขอใช้พื้นที่จนสามารถจัดตั้งสถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร ได้สำเร็จเมื่อเดือนมีนาคม

หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร

หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ประสูติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๒๖ จบการศึกษาจากประเทศอังกฤษด้านวิศวกรรมเครื่องกล เข้ารับราชการตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ เป็นอธิบดีกรมฝนในกระทรวงการคลัง และเป็นอธิบดีกรมกษาณ (กรมธนารักษ์ในปัจจุบัน) จากนั้นท่านได้ลาออกไปเป็นเกษตรกรที่ตำบลบางเบิด อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จนสามารถเก็บผลผลิตพันธุ์ดีจากไร่บางเบิดส่งไปขายที่กรุงเทพฯ และปันัง เช่น แดงโมพันธุ์บางเบิด ไข่ไก่พันธุ์เล็กฮอร์น ยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย ฯลฯ ท่านเป็นผู้ทุ่มเทให้การเกษตรและต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของเกษตรกรมาตลอด ได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขาบริการสาธารณะเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านสิ้นชีพิตักษัยเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๔

พ.ศ. ๒๕๓๔

ภายในสถานวิจัยมีสถานที่ที่น่าสนใจ ได้แก่ อนุสาวรีย์หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ตำหนักที่สร้างจำลองตำหนักของหม่อมเจ้าสิทธิพร ซึ่งเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงผลงานและชีวประวัติ พร้อมทั้งเขตตำหนักเดิมและแปลงปลูกพืชสาธิตให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ พิกัดภูมิศาสตร์ N10° 59.218 E99° 29.346

สนามโกคาร์ท หัวหิน (Go Kart Hua Hin)

กว้าง ความยาวรอบสนาม ๗๕๐ เมตร ด้านหลังสนามมีทิวทัศน์เป็นทิวเขาสวยงาม เป็นสนามเช่าแข่งรถโกคาร์ทที่มีรถให้เช่าหลายรูปแบบทั้งแบบ ๑๓ แรงม้า เครื่องยนต์ ๓๙๐ ซี.ซี. มีความเร็วประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขนาด ๖.๕ แรงม้า เครื่องยนต์ ๑๙๐ ซี.ซี. ความเร็วประมาณ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

นอกจากนี้ยังมีโกคาร์ทแบบ ๒ ที่นั่งสำหรับให้เด็กๆ และผู้ปกครองได้ร่วมสนุกกันตลอดจนเปิดให้บริการการแข่งขันเฉพาะกลุ่มหรือองค์กรที่มีความประสงค์จะจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร

สนามโกคาร์ท หัวหิน ถนนเพชรเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ตรง

กันข้ามกับท่าอากาศยานหัวหิน เป็นสนามแข่งรถโกคาร์ทที่ได้มาตรฐาน มีพื้นที่สนาม

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 37.714 E99° 57.026

สวนสนประดิพัทธ์

แห่งนี้ เมื่อพ้นจากแนวต้นสนประดิพัทธ์ จะพบหาดทรายละเอียดที่มีความยาว ๒.๘ กิโลเมตร เป็นชายหาดที่มีลักษณะโค้งสวยงาม เหมาะกับการพักผ่อนและเล่นน้ำจากหน้าหาดสามารถมองเห็นเกาะเล็กๆ ในทะเล ๓ เกาะคือ เกาะสะเดา เกาะชันก และเกาะทราย

หาดสวนสนประดิพัทธ์อยู่ในความดูแลของศูนย์การทหารราบปรามบุรี เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าท่องเที่ยวได้ มีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้ให้บริการ

สวนสนประดิพัทธ์ ตำบลหนองแก อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชายหาด

คู่ขนานไปกับแนวต้นสนประดิพัทธ์ พันธุ์ไม้อันเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่มาของชื่อหาด

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 29.946 E99° 58.283

สวนสาธารณะ โผน กิ่งเพชร

สวนสาธารณะ โผน กิ่งเพชร ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริเวณกลางเมืองหัวหิน สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ให้โผน กิ่งเพชร แชมป์โลกมวยสากลคนแรกของประเทศไทย ผู้เป็นชาวอำเภอหัวหินร่วมจัดสร้างโดยเทศบาลตำบลหัวหินกับหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อให้เป็นสวนสาธารณะที่ประชาชนจะได้มาใช้ประโยชน์ร่วมกัน ด้านหน้าสวนสาธารณะแห่งนี้จะมีอนุสาวรีย์ของโผน กิ่งเพชร

โผน กิ่งเพชร

โผน กิ่งเพชร ชื่อจริง นายมานะ สัตตกบวบ เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๘ จบการศึกษาระดับมัธยมปีที่ ๖ ที่โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย เริ่มชกมวยในย่านบ้านเกิด ก่อนเข้ามาสังกัดค่ายมวยกิ่งเพชร จนสามารถครองแชมป์รุ่นฟลายเวทของเวทีราชดำเนิน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาเป็นแชมป์ภาคตะวันออกไกล (Oriental and Pacific Boxing Federation: OPBF) เริ่มมีชื่อติดอันดับโลก และขึ้นชิงแชมป์โลกกับปาสคาล เปเรซ (Pascual Perez) แชมป์โลกรุ่นฟลายเวทชาวอาร์เจนตินา ณ เวทีมวยลุมพินี เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ต่อหน้าพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ และสามารถเอาชนะเปเรซได้สำเร็จ กลายเป็นนักมวยแชมป์โลกรุ่นฟลายเวทคนแรกของไทย

โผน กิ่งเพชร สามารถครองแชมป์โลกถึง ๓ สมัย ประกาศเลิกชกมวยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เมื่ออายุ ๔๗ ปี

ดูที่ อนุสาวรีย์ของโผน กิ่งเพชร
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.079 E99° 57.413

สวนหลวงราชินี หัวหิน

สวนหลวงราชินี หัวหิน ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสวนสาธารณะริมทะเลหัวหิน มีพื้นที่ ๓๐,๔๐๐ เมตร (๑๙ ไร่) มีพันธุ์ไม้ต่างๆ ปูลูกร่มรื่นไว้ให้ประชาชนได้พักผ่อน มีลานกีฬาและพื้นที่สำหรับใช้จัดกิจกรรมต่างๆ

ได้แก่ งานหัวหินรำลึกและงานกาชาด ฯลฯ รวมทั้งลานสนามเด็กเล่น

นอกจากนี้ บริเวณริมทะเลมีลานเวที สำหรับใช้แสดงดนตรีหรือการแสดงต่างๆ ส่วนด้านหน้าเป็นหาดทรายที่สงบเงียบ น้ำทะเลใส ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการมา

พักผ่อน เดินเล่น ออกกำลังกาย หรือชมทิวทัศน์ทะเลคือ เวลาประมาณ ๑๖.๐๐-๑๘.๐๐ นาฬิกา เพราะเป็นช่วงที่อากาศร่มรื่น เย็นสบาย ด้านหลังจะมีสินค้าประเภทอาหารว่างหรือขนมต่างๆ จำหน่ายและให้บริการ พิกัดภูมิศาสตร์ N12°36.069 E99°57.271

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติห้วยรังและหินจวง

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติห้วยรังและหินจวง ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมเป็นพื้นที่ป่าปลูกผสมผสานกับป่าธรรมชาติที่พื้นดิน พันธุ์ไม้ที่ปลูกได้แก่ เสลา ตะแบก สัก พะยอม สนทะเล และสนประดิพัทธ์

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติห้วยรังและหินจวงเปรียบได้กับห้องเรียนธรรมชาติที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ทำความเข้าใจและเรียนรู้ธรรมชาติ พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาธรรมชาติ แต่ละสถานีแสดงความสัมพันธ์ของชีวิตที่พึ่งพาอาศัยกันในพื้นที่แห่งนี้ ไม่ว่าจะเป็นพืชหรือสัตว์ชนิด

ต่างๆ เช่น ไข่ มะกอกป่า มะม่วงป่า รังมดจอมปลวกและสิ่งมีชีวิตต่างๆ

เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติฯ มีอยู่ทั้งสิ้น ๒๘ สถานี แบ่งเป็นเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ๓ เส้นทาง ระยะทาง ๒-๖ กิโลเมตร ในแต่ละเส้นทางสามารถพบสัตว์ป่าขนาดเล็กและนกชนิดต่างๆ เช่น นกขมิ้นท้ายทอยดำ นกยางทะเล นกแซงแซวหางปลา นกตะขาบทุ่ง และนกอีกหลายชนิด

อยู่ที่ อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
พิกัดภูมิศาสตร์ N11°39.291 E99°42.848

หมู่บ้านกะเหรี่ยง ปากกะญอ (ปาละอู)

หมู่บ้านกะเหรี่ยง ปากกะญอ (ปาละอู) อยู่ในเขตตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหมู่บ้านที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยอยู่ ๓ กลุ่ม ได้แก่ กะเหรี่ยง กะหรั่ง และคนไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไร่ข้าว และหาของป่าดำรงชีพ

หมู่บ้านปาละอูก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยชาวกะเหรี่ยงและกะหรั่งที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานประมาณ ๑๐ หลังคาเรือน เรียกชื่อว่า *บ้านปาละอู* ซึ่งเป็นคำในภาษากะเหรี่ยง แปลว่า *ไม้ไผ่* ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่นี้ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

นายคะ ปัญญาหาญ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก และทรงมีพระราชดำริจัดตั้งศูนย์พัฒนาชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ๗๑๒ ณ บริเวณบ้านปาละอู และให้ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่อาศัยตามหุบเขาอพยพมาอยู่ที่ศูนย์ ๗๑๒ เพื่อความปลอดภัย ต่อมา พ.ศ. ๒๕๑๑ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างโรงเรียนอานันท์ โดยมีตำรวจพลร่มเป็นครูผู้สอน หลังจากนั้นทรงมีรับสั่งให้เข้าทำการปรับปรุงพื้นที่ ช่วยเหลือเรื่องการทำมาหากิน สร้างถนนหนทาง พร้อมพระราชทานที่ดินทำกิน

ชาวบ้านปาละอูยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี การประกอบพิธีกรรม และวิถีชีวิต

เช่น การประกอบอาชีพ นับถือผู้นำเผ่า หรือผู้นำหมู่บ้าน ตลอดจนการเล่นตามประเพณี และการจัดงานวันสำคัญของชนเผ่า

ปัจจุบันหมู่บ้านปาละอูได้ริเริ่มจัดทำที่พักในรูปแบบโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณี โดยใช้พื้นที่สาธารณะกลางหมู่บ้านจำนวน ๑๐ ไร่ สร้างเป็นบ้านพักแบบบ้านกะเหรี่ยง ๒ ชั้น จำนวน ๒ หลัง ส่วนผู้ที่ชื่นชอบธรรมชาติก็สามารถกางเต็นท์ในบริเวณสนามหญ้าได้อีกด้วย

หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปราณ

หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปราณ ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งชุมชนที่ทำการ

ประมงแบบดั้งเดิม บริเวณปากแม่น้ำซึ่งเป็นพื้นที่ป่าชายเลนผืนใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ อันเนื่องมาจากดินตะกอนและแร่ธาตุที่พัดพา

มาทับถมบริเวณนี้

ปากน้ำปราณบุรีเดิมมีชื่อว่า ปากคลองปราณ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น ปากน้ำปราณบุรี เพราะแม่น้ำปราณบุรีไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย ปัจจุบันปากแม่น้ำปราณเป็นที่ตั้งของชุมชน หรือหมู่บ้านประมงขนาดใหญ่ ชาวบ้านนอกจากจะมีอาชีพทำประมงขนาดเล็กแล้ว ยังแปรรูปผลิตผลจากการประมง เช่น การทำปลาหมึกตากแห้ง และปลาทะเลตากแห้ง ปากน้ำปราณบุรียังเป็นที่ตั้งสมาคมประมงแห่งแรกของประเทศอีกด้วย

คู่มือ ปากน้ำปราณบุรี/ แม่น้ำปราณบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.508 E99° 59.485

หมู่บ้านไททรงดำ (อ่าวน้อย)

หมู่บ้านไททรงดำ (อ่าวน้อย) บ้านตาลเจ็ดยอด ตำบลอ่าวน้อย อำเภอมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหมู่บ้านของชาวไททรงดำที่อพยพมาจากจังหวัดเพชรบุรี ชาวไททรงดำกลุ่มนี้ยังคงรักษาประเพณีตามแบบชาวไททรงดำ โดยเฉพาะการจัดงานประเพณีในวันตรุษสงกรานต์ มีการละเล่นตามแบบไททรงดำ เช่น การเล่นคอน การเล่นสะบ้า เป็นต้น

การเล่นคอน เป็นการละเล่นที่นิยมของชาวไททรงดำ โดยชายหนุ่มจะรวมกลุ่มกันกลุ่มละ ๑๐-๑๕ คน นำโดยหมอขับที่มีความเชี่ยวชาญในการร้องเพลงขับ เป็นหัวหน้ากลุ่ม และที่จะขาดไม่ได้คือ หมอแคน และหมอลำที่คอยขับคํากลอนหรือแอ่วลาว ส่วนที่เหลือทำหน้าที่เป็นลูกคู่คอยปรบมือร้องรับออกเดินทางไปยังลานช่วงของสาวที่จะรับ

เล่นคอนด้วย ข้างฝ่ายสาว ๆ จะจัดเตรียมเสื้อผ้าสำหรับใส่ในงาน จัดอาหารการกิน และจัดทำลูกคอนประมาณ ๑๐ ลูกขึ้นไป แต่ละช่วงก็จะมีแม่ขับประจำช่วง ซึ่งสามารถร้องเพลงขับได้คล่องแคล่ว เมื่อฝ่ายชายเดินทางมาถึงก็มีการขับลำนำโต้ตอบกัน ตกลงจะแต่งชุดเสื้อฮีมาทอดลูกคอนหรือที่ไททรงดำเรียกว่า ตีตมะก่อน การเล่นจะแบ่งเป็น ๒ ฝ่ายคือ หญิงและชายจะผลัดกันโยนลูกคอน หากรับไม่ได้จะถูกปรับโทษให้ทำตามทีบอก เช่น ให้อำ ให้เดิน เป็นต้น ระหว่างการทอดลูกคอนจะมีการพูดจาโต้ตอบหยอกล้อกัน การทอดคอนนอกจากจะให้ความสนุกสนานแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายได้เกี้ยวพาราสีฝ่ายหญิงอีกด้วย ขณะที่หนุ่มสาวเล่นคอนกัน พ่อขับและแม่ขับจะขับลำนำโต้ตอบกัน

การเล่นสะบ้า การเล่นจะต้องมีลูกสะบ้าทำด้วยไม้กลม ๆ ขนาดเท่าจาม และมีไม้กลมและแบนอีกแผ่นหนึ่ง มีขนาดเท่าฝ่ากระป๋องนม วิธีเล่นคือ ผู้เล่นต้องนั่งคุกเข่าข้างเดียว เอาไม้แผ่นกลมแผ่นเล็กวางไว้ที่หัวเข่า แล้วใช้ไม้อีกอันหนึ่งทำด้วยไม้ไผ่ตีให้ลูกสะบ้าวิ่งตรงไปยังเป้ากลมใหญ่ ใครตีตถูกเป้า นับว่าชนะ ถ้าไม่ถูกอาจจะถูกปรับโทษเป็นเงินหรือให้รำให้ดู

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 54.950 E99° 45.188

หมู่บ้านปาร์อน

หมู่บ้านปาร์อน ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสถานที่ซึ่งเคยเป็นแหล่งขุดร่อนทองที่ได้ชื่อว่ามีเนื้อทองคำดีที่สุดในประเทศไทย เรียกกันว่าทองบางสะพาน ซึ่งเป็นทองเนื้อเก้า หรือที่เรียกกันว่า *นพคุณเนื้อเก้า* ซึ่งเชื่อกันว่าสามารถป้องกันภัยอันตรายและภูติผีปิศาจได้

การขุดทองในหมู่บ้านปาร์อนเล่ากันว่าเริ่มมีการขุดครั้งแรกในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา พระองค์ทรงเกณฑ์ไพร่พลมาร่อนทองในพื้นที่แถบนี้ และนำทองทั้งหมดไปทูลมอดมณฑลที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปพระบรมมหาราชวัง ต่อมายอดมณฑลได้ถูกเผาหลอมทองออก

ไปเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒

นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๑ ราชบุรี ในปี ๒๕๔๑ ที่บ้านปาร์อน พบหลักฐานโบราณวัตถุจำนวนมาก กระเจาย่อยบนเนินดินเนื้อที่ราว ๒๐ ไร่ (๓๒,๐๐๐ ตารางเมตร) ส่วนใหญ่เป็นเศษภาชนะดินเผา ทั้งแบบเนื้อไม่แกร่งเนื้อแกร่ง และเครื่องเคลือบแบบเครื่องลายคราม ประเภทของภาชนะที่พบมีทั้งหม้อผาจุก โอ่ง ไห และถ้วยชามขนาดเล็ก รวมถึงเศษหินกะเทาะจำนวนมาก ซึ่งคงจะนำมาใช้ในกระบวนการการทำเหมืองแร่ จากหลักฐานที่พบสันนิษฐานว่าบริเวณแหล่งโบราณคดีแห่งนี้แหล่ง

ชุมชนที่อยู่อาศัย ซึ่งอาจมีความเกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ทองคำในเขตบางสะพานสมัยกรุงศรีอยุธยาด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 17.521 E99° 26.003

หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า บ้านฝั่งท่า

หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ตำบลวังก้ง อำเภอบราญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงจากการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า โดยตั้งเป็นชุมชนริมฝั่งแม่น้ำปราณบุรี ที่อุดมสมบูรณ์ทั้งด้านการเกษตร การประมง สัตว์น้ำ และสัตว์บกหลายชนิด ชาวบ้านสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์

สัตว์น้ำป่าชายเลน และพัฒนาให้มีการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชน ชุมชนแห่งนี้มีกิจกรรมที่น่าสนใจ อาทิ ชมสวนเกษตรของชาวบ้านเพื่อเป็นการเรียนรู้ ภูมิปัญญาของชุมชนในรูปแบบสวนเกษตร แบบผสมผสานสารพิษ อาทิ มะพร้าว น้ำหอม สับปะรด ส้มโอ กระท้อน ฯลฯ การสาธิตการ

ทำกระดาดสาจากใบสับปะรด ลิ้มรสข้าวแช่ สูตรโบราณของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นการพักผ่อนแบบโฮมสเตย์ที่มีบริการ อย่างครบวงจร รวมถึงการล่องเรือเที่ยวชม แม่น้ำปราณบุรี

อยู่ที่ แม่น้ำปราณบุรี
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.296 E99° 57.719

หาดเขากะโหลก (หาดนเรศวร)

หาดเขากะโหลก หรือหาดนเรศวร ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอบราญบุรี จังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดทรายสีน้ำตาลอ่อน ยาว ๗ กิโลเมตร ปลายหาดด้านทิศใต้เป็น

ที่ตั้งของวนอุทยานท้าวโกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นเขาเล็ก ๆ ยื่นออกไปในทะเล เมื่อน้ำทะเลลด ชายหาดจะมีพื้นที่กว้างใหญ่จนสามารถเดินลงไปเพื่อมองย้อนกลับเข้ามาบนฝั่ง จะมองเห็นภูเขารูปหัวกะโหลกได้ชัดเจน หาดเขากะโหลกเป็นชายหาดที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนสำหรับครอบครัว มีสถานที่พัก ร้านอาหาร และกิจกรรมสันทนาการทางน้ำ ไว้ให้บริการครบครัน

อยู่ที่ เขากะโหลก/ วนอุทยานท้าวโกษา
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 20.380 E99° 59.908

หาดเขาตะเกียบ

หาดเขาตะเกียบ ตำบลหนองแก อำเภอ ในบริเวณเชิงเขาตะเกียบ เป็นหาดต่อเนื่อง หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชายหาดอยู่ กับชายหาดหัวหิน มีความยาว ๑.๕ กิโลเมตร

ชายหาดมีความลาดชันน้อย แนวหาดค่อนข้างตรง ทรายละเอียด น้ำไม่ลึกและใส มีคลื่นลมน้อยเหมาะแก่การเล่นน้ำ จึงเป็นชายหาดที่ค่อนข้างสงบเหมาะกับการมาพักผ่อนชื่นชมความงามของท้องทะเลฝั่งอ่าวไทย พื้นที่ใกล้ปากคลองตะเกียบมีทิวสนทะเลขึ้นอยู่ประปราย มีป่าชายเลนขนาดย่อมด้านใต้บริเวณนี้หาดจะเป็นทรายปนเลน ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ ใกล้กันเป็นชุมชนชาวประมงบ้านเขาตะเกียบ

ดูที่ หาดหัวหิน
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 31.140 E99° 58.670

หาดดอนสำราญ

หาดดอนสำราญ ตำบลกำเนิดนพคุณ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดทรายขนาดใหญ่ มีความยาว ๘ กิโลเมตร เชื่อมต่อหาดบ้านกรูด และอ่าวบ่อทองหลาง อยู่ใกล้กับสะพานปลาบางสะพาน มีถนนเลียบริมชายหาด สามารถขับรถชมทิวทัศน์ได้ โดยเฉพาะในช่วงเดือนเมษายนหาดจะมีความกว้างมาก เม็ดทรายขาวละเอียด น้ำทะเลใสสะอาด ยังคงสภาพธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์และบริสุทธิ์สวยงาม เพราะเป็นชายหาดที่ไม่ค่อยมีบ้านเรือนประชาชน จึงมีความเงียบสงบ ท้องทะเลบริเวณหาดดอนสำราญยังเป็นแหล่งหากินของฉลามวาฬ ซึ่งถือเป็นสัตว์ทะเลหายากมักจะเข้ามาจับแพลงก์ตอนกินเป็นอาหารตามแนวชายฝั่ง

ดูที่ หาดบ้านกรูด/ อ่าวบ่อทองหลาง/
หาดดอนสำราญ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 16.489 E99° 32.994

ฉลามวาฬ

ชื่อสามัญ: Whale shark

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Rhincodon typus* Smith

เป็นปลาน้ำลึกที่ใหญ่ที่สุด เกือบทั้งหมดที่พบมีขนาดใหญ่กว่า ๓.๕ เมตร บางตัวยาวถึง ๑๒.๖๕ เมตร หนัก ๑๑.๕ ตัน เป็นปลาฉลามที่แตกต่างจากฉลามทั่วไป คือ หัวมีขนาดใหญ่โตมากเมื่อเทียบกับขนาดของลำตัว มีปากอยู่ด้านหน้าแทนที่จะอยู่ด้านล่าง ฉลามวาฬใช้เหงือกในการหายใจ มีช่องเหงือก ๕ ช่อง ครีบอก ๒ ครีบ ครีบหาง ๒ ครีบ และครีบก้น (หาง) ๑ ครีบ หางของฉลามวาฬอยู่ในแนวตั้งฉากและโบกไปมาในแนวซ้ายขวา เคลื่อนที่ช้า กินอาหารแบบกรองกิน อาหารหลักของฉลามวาฬ คือ แพลงก์ตอน (Plankton) สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ขนาดเล็กที่ลอยอยู่ในกระแสน้ำ โดยมีป่าชายเลนเป็นแหล่งกำเนิดแพลงก์ตอน ฉลามวาฬพบอาศัยอยู่ในทะเลเปิดเขตร้อนและอบอุ่น มีช่วงอายุถึง ๗๐ ปี ปลาฉลามชนิดนี้ถือกำเนิดเมื่อประมาณ ๖๐ ล้านปีมาแล้ว

หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย

หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย ตำบลหนองแก อำเภอกว๊าน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชายหาดติดเชิงเขาเต่าด้านทิศใต้ที่ต่อเนื่องมาจากหาดเขาตะเกียบและหาดสวนสนประดิพัทธ์ หาดทรายใหญ่หรือทุ่งทรายใหญ่อยู่ในบริเวณพื้นที่ของโครงการพระราชดำริ

สวนป่าหาดทรายใหญ่ มีพื้นที่ ๑.๖ ตารางกิโลเมตร (๑,๐๐๐ ไร่) มีทั้งภูเขา ที่ราบ และหาดทรายชายทะเล ตั้งอยู่ระหว่างหาดทรายน้อยและหาดปรามบุรี หาดทรายน้อยเป็นชายหาดขนาดเล็ก ยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร อยู่เชิงโค้งเขา เม็ดทรายเป็นสีเหลือง น้ำทะเล

ไม่ลึก ปลายหาดทั้ง ๒ ด้านมีโขดหินที่เกิดจากธรรมชาติระดับอยู่อย่างสวยงามสามารถเดินลงมาจากบริเวณด้านหลังสำนักสงฆ์ถ้าเขาเต่าได้

ดูที่ [เขาเต่า/ หาดปรามบุรี](#)
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 27.210 E99° 58.902

โครงการพระราชดำริสวนป่าหาดทรายใหญ่

อดีตผืนดินบริเวณนี้มีความแห้งแล้งและถูกทิ้งร้าง ครั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมายังอำเภอกว๊าน ทอดพระเนตรเห็นความแห้งแล้งของพื้นที่นี้ จึงได้มีพระราชดำริที่จะพลิกฟื้นแผ่นดินทุ่งทรายใหญ่ให้กลับมาเป็นแผ่นดินที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง จึงมีการพัฒนาจนเป็นโครงการพระราชดำริสวนหาดทรายใหญ่ขึ้นในปี ๒๕๒๖ ลักษณะโครงการดังกล่าวต่างจากโครงการอื่นตรงที่ที่ดินหาดทรายใหญ่เป็นพื้นที่มีชื่อโฉนดเป็นของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงซื้อด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ภายในโครงการฯ ได้เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าและสัตว์ทะเลนานาพันธุ์เพื่อคืนสู่ธรรมชาติ เช่น เก้งหม้อ (*Mutiacus feae*) หมูป่า (*Sus scrofa*) ไก่ฟ้า (*Phasianidae spp.*) เต่ากระ (*Eretmochelys imbricata*) หอยมือเสือ (*Tridacna squamosa* Lamarck) ฯลฯ ทั้งนี้ในบริเวณโครงการพระราชดำริสวนป่าหาดทรายใหญ่มังกรดำหนักที่ประทับส่วนพระองค์ตั้งอยู่ด้วย

หาดทางสาย

หาดทางสาย ตำบลธงชัย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีลักษณะเป็นหาดทรายยาว สีขาวนวล ริมรื้นไปด้วยทิวแถวของต้นมะพร้าวและสนทะเล สามารถพบเห็นซากปะการังเล็กๆ ตามชายหาดจำนวนมาก เพราะตั้งอยู่ไม่ไกลจากเกาะทะลุ เกาะสิงห์ และเกาะสังข์ อันเป็นหมู่เกาะที่เป็นแหล่งปะการังและสัตว์ทะเลจำนวนมาก นอกจากนี้ บริเวณใกล้เคียงกันยังเป็นที่ตั้งของวัดทางสาย วัดสำคัญซึ่งประดิษฐานพระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ และพระพุทธรูปกิตติสิริชัย

ดูที่ เกาะทะลุ/ เกาะสังข์ เกาะสิงห์ เกาะทะลุ/ เขาธงชัย/ พระมหาธาตุเจดีย์ภักดีประกาศ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 22.121 E99° 34.929

หาดบางเบิด

สัญลักษณ์ประจำหาดบางเบิดแห่งนี้ มีชายหาดยาว ๑๔ กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่เขตอำเภอบางสะพานน้อยต่อเนื่องถึงอำเภอบางสะพาน จังหวัดชุมพร หาดบางเบิดมีบรรยากาศเงียบสงบ สามารถลงเล่นน้ำและเดินเลียบหาดทรายเพื่อชมทิวทัศน์ผาแดง ซึ่งเป็นแนวหน้าผาหินสีแดงเข้มอยู่ติดกับชุมชนบ้านบางเบิด

บ้านบางเบิดเดิมชื่อ บ้านคลองอ้อ เมื่อคราวเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้มีระเบิดจากการสู้รบมาตกในบริเวณนี้จำนวนมาก ชาวบ้านจึงเรียกว่า เขาเบิด หรือบางเบิดเรื่อยมา

หาดบางเบิด ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะเป็นหาดทรายโค้งกว้าง มีภูเขาตั้งอยู่เหนืออ่าว เรียกว่า เขาบางเบิด อันเป็น

พิกัดภูมิศาสตร์ N10° 59.321 E99° 29.789

หาดบ้านกรูด

หาดบ้านกรูด ตำบลธงชัย อำเภอ
บางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี
ลักษณะชายหาดสีขาวนวล ยาว ๗ กิโลเมตร
โค้งขนานไปกับถนนเลียบชายหาด แบ่งออก
เป็นสองส่วนคือ หาดด้านทิศเหนือ และหาด
ด้านทิศใต้ ทั้งหาดมีบรรยากาศเงียบสงบ

และสวยงาม ร่มรื่นด้วยทิวต้นสนทะเลและ
ต้นมะพร้าว ตลอดแนวหาดบ้านกรูดสามารถ
เห็นวิถีการทำประมงชายฝั่ง การแปรรูป
อาหารทะเล และวิถีชีวิตของชาวประมงอยู่
ทั่วไป นอกจากนี้ในทะเลยังมีแนวปะการัง
น้ำตื้นขนาดใหญ่และสมบูรณ์ เรียกว่า แนว

ปะการังหินกรูด สามารถดำน้ำชมปะการังได้
ชื่อหาดบ้านกรูดเกิดจากในอดีตบริเวณนี้
มีต้นมะกรูดป่าขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 21.331 E99° 34.226

มะกรูด

ชื่ออื่น: มะขุน มะขูด (ภาคเหนือ) มะขู (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน) ส้มกรูด ส้มมั่วผี (ภาคใต้)

ชื่อสามัญ: Leech lime, Mauritus papeda

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Citrus hystrix* DC.

เป็นไม้ต้นขนาดเล็ก สูง ๒-๘ เมตร เปลือกต้นเรียบ สีน้ำตาล มีหนามแหลมตามกิ่งก้าน ใบ เป็นใบประกอบที่มีใบย่อยเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ
ปลายใบและโคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบเป็นมันสีเขียวเข้ม มีต่อมน้ำมันอยู่ตามผิวใบ มีกลิ่นหอมเฉพาะ ก้านใบมีปีกดูคล้ายใบ ดอกออกเป็นช่อ
ตามซอกใบที่ปลายกิ่ง ดอกสีขาว กลีบเลี้ยงมี ๕ กลีบ กลีบดอกมี ๕ แฉก โคนกลีบดอกติดกัน ผล เป็นรูปทรงกลมหรือรูปไข่ โคนผลเรียวเป็นจุก
ผิวขรุขระ มีต่อมน้ำมัน ผลอ่อนสีเขียวแก่ สุกเป็นสีเหลือง มีรสเปรี้ยว เมล็ดกลมรี สีขาว มีหลายเมล็ด

หาดปราณบุรี

หาดปราณบุรี ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชายหาดที่ยาวต่อเนื่องจากชายหาดหัวหินทอดยาวไปทางทิศใต้ มีความยาว ๗.๕ กิโลเมตร ตั้งแต่ปากน้ำปราณบุรี รวมพื้นที่ชายหาดในวนอุทยานปราณบุรีจรดอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด มีถนนเลียบชายหาดให้ขับรถชมทิวทัศน์ชายทะเลและทิวสน ชายหาดปราณบุรีเป็นหาดที่มีน้ำใส เม็ดทรายสีน้ำตาลเหลือง เมื่อน้ำทะเลลงจะเห็นพื้นทรายกว้างขวาง เรียบสม่ำเสมอจนตลอดริมชายหาดปราณบุรีมีห้องพักรีสอร์ทร้านอาหารทะเลหลายแห่งไว้ให้บริการ

ดูที่ หาดหัวหิน/ ปากน้ำปราณบุรี/ วนอุทยานปราณบุรี

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 24.889 E99° 59.223

หาดวนกร

หาดวนกร ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมเป็นสถานที่ฝึกงานของนิสิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงเป็นที่มาของชื่อ หาดวนกร มีลักษณะเด่นอยู่ที่หาดทรายยาวขนานไปกับทิวสนทะเลและสนประดิพัทธ์ มีความยาว ๗ กิโลเมตร ตั้งแต่คลองน้ำจืดจนถึงห้วยบ้านยาง หาดทรายสีขาวทอดตัวเป็นแนวยาวสลับกับเนินหินที่ยื่นลงไปในทะเลเป็นบางช่วง เหมาะแก่การเล่นน้ำ เมื่อน้ำลงต่ำสุดจะมีหาดยื่นออกไปในทะเลกว้างถึง ๑๕๐ เมตร จากหน้าหาดสามารถมองเห็นเกาะจานและเกาะท้ายทรีย์

ดูที่ อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 38.221 E99° 42.215

หาดสามพระยา

หาดสามพระยา ในเขตอุทยานแห่งชาติ
เขาสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดทรายที่สวยงาม
สงบเงียบ ร่มรื่นด้วยทิวสนทะเลที่ขึ้นอยู่
อย่างเป็นระเบียบ ขนานไปกับชายหาด
ยาว ๑ กิโลเมตร เหมาะสำหรับเล่นน้ำและ
พักผ่อนชมวิว บริเวณชายหาดมีศูนย์บริการ
นักท่องเที่ยว ร้านอาหาร ห้องน้ำ ศาลา
อเนกประสงค์ และสถานที่กางเต็นท์ ด้านทิศ
ใต้ของชายหาดเป็นแหล่งดูนกชายเลนที่ดี

แหล่งดูนกชายหาด

นกชายหาด (Shorebird) เป็นนกที่หากินบริเวณหาดเลน หาดทราย ชายน้ำ พบได้ทั้งน้ำจืดและ
น้ำเค็ม แต่ส่วนใหญ่เราจะพบนกชายเลนได้ตามบริเวณหาดเลน หาดทราย ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่และ
มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะบริเวณปากน้ำ สำหรับในประเทศไทย เราสามารถดูนกชายเลนได้
ตลอดทั้งปี แต่จะพบนกชายเลนจำนวนมากหลาย ๆ พันตัวถึงหมื่นตัวได้ในช่วงฤดูหนาวของทุกปี
ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม

แห่งหนึ่ง ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือ ช่วงน้ำลงใน
ตอนเย็น ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือน
มีนาคม จะมีนกอพยพมาเป็นจำนวนมาก

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด
พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 09.179 E99° 58.929

หาดสามร้อยยอด (หาดนมสาว)

หาดสามร้อยยอด หรือหาดนมสาว ตำบล
เขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ชายทะเลสามร้อยยอดเป็นหาดทรายที่
ทอดยาวจากอำเภอสามร้อยยอดจนถึงเขา
กะโหลก อำเภอบางสะพาน ระยะทาง ๒๐
กิโลเมตร หาดสามร้อยยอด หรือหาดนมสาว
เป็นหาดที่เงียบสงบ มีทัศนียภาพสวยงาม
ร่มรื่นด้วยต้นสนทะเลที่ขึ้นเป็นทิวยาว
น้ำทะเลตื้นและใส หาดมีความลาดชันน้อย
เมื่อมองไปทางทิศใต้จะเห็นเกาะต่างๆ ได้แก่
เกาะโคร้า เกาะนมสาว เกาะระวิง และเกาะ
ระวาง สามารถนั่งเรือไปเที่ยวชมทิวทัศน์
รอบๆ เกาะ หรือดำน้ำดูปะการังได้

ดูที่

เขากะโหลก/ เกาะโคร้า/ เกาะระวิง/
เกาะระวาง/ เกาะนมสาว/ เกาะโคร้า
เกาะระวิง เกาะระวาง

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 14.931 E99° 58.806

อนุสรณ์สถานโผน กิ่งเพชร

อนุสรณ์สถานโผน กิ่งเพชร ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริเวณด้านหน้าสวนสาธารณะโผน กิ่งเพชร จัดสร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงโผน กิ่งเพชร นักมวยสากลชาวไทยคนแรกที่ได้ตำแหน่งแชมป์โลกมวยสากล รุ่นฟลายเวท นับเป็นเกียรติประวัติแก่ชาติไทยและชาวอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยเหตุนี้สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้วันที่ ๑๖ เมษายนของทุกปีเป็นวันนักกีฬายอดเยี่ยม หลังการเสียชีวิตของโผน กิ่งเพชร จึงมีแนวคิดสร้างอนุสรณ์สถานขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนใน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร่วมมือกันจนประสบความสำเร็จ ลักษณะรูปปั้น สูง ๒ เมตร ๒๐ เซนติเมตร อยู่ในท่ายืน มือขวาชูกำปั้น มือซ้ายถือเข็มขัดแชมป์โลก โดยฝีมือการปั้นของนายนวนทิวรรณ จันทนะพะลิน ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (จิตรศิลป์) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 34.079 E99° 57.413

อนุสาวรีย์วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔

รูปทรงกระบอก ลักษณะเป็นรูปหล่อของทหารอากาศในชุดนักบินขนาดเท่าคนจริง ยืนอยู่บนใบพัดเครื่องบินในลักษณะกำลังก้าวเท้าไปข้างหน้า มือขวาถือธง หันหน้าออกสู่ทะเล ด้านล่างของแท่นสลักรายชื่อผู้เสียชีวิตในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒

อนุสาวรีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของผู้สละชีวิตจากการบุกยึดพื้นที่ของกองทัพญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ ด้วยเหตุนี้จึงกำหนดให้วันดังกล่าวของทุกปีจัดพิธีการวางพวงมาลาเพื่อระลึกถึงผู้อุทิศชีวิตเพื่ออธิปไตยของชาติ

อนุสาวรีย์วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ อยู่ภายในกองบิน ๕ กองพลบินที่ ๔ กองบัญชาการยุทธทางอากาศ ตำบลเกาะหลัก

อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริเวณแหลมที่คั่นระหว่างอ่าวประจวบและอ่าวมะนาว ตั้งอยู่บนฐาน

คูที่ อ่าวประจวบ/ อ่าวมะนาว
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 47.253 E99° 48.619

อ่าวเทียน

อ่าวเทียน อยู่บนเกาะทะลุ ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะเป็นหาดทรายที่มีความยาวมากที่สุดบนเกาะ ยาว ๕๐๐ เมตร เม็ดทรายขาวละเอียด มีโขดหินอยู่ทั่วไป บริเวณอ่าว เหมาะกับการพักผ่อนชมวิวยามค่ำคืน ส่วนชื่อของอ่าวนั้นมาจากบริเวณอ่าวมีต้นเทียนขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก

ตำนานเรื่องราวเกาะทะลุ

เกาะทะลุอันเป็นที่ตั้งของอ่าวเทียนนั้น ในตำนานพื้นบ้านของชาวประจวบฯ เรื่องตาม่องล่าย เล่ากันว่า เกาะแห่งนี้เกิดมาจากความโกรธของตาม่องล่าย ซึ่งได้ใช้สากขว้างไปถูกหัวเกาะจนทะลุเป็นรูใหญ่

คูที่

เกาะทะลุ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 04.438 E99° 33.558

อ่าวน้อย (หาดอ่าวน้อย)

อ่าวน้อย หรือหาดอ่าวน้อย ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างเขาตาม่องล่ายและเขาคันกระได เป็นอ่าวเล็กๆ ติดกับอ่าวประจวบ โดยมีเขาตาม่องล่ายคั่นกลาง อ่าวน้อยมีทิวทัศน์ที่สวยงาม มีถนนเลียบชายหาดติดต่อกับถนนเลียบอ่าวประจวบ ชายทะเลด้านที่ติดกับเชิงเขาตาม่องล่ายเป็นชุมชนชาวประมงที่มีเรือประมงจอดอยู่หนาแน่น มีสะพานปลา ด้านที่ติดกับเชิงเขาคันกระไดเป็นหาดทรายขาวสวยงาม สามารถเดินลงเที่ยวชมหาดทางด้านหลังวัดอ่าวน้อยได้

เขาคันกระได เป็นภูเขาที่ตั้งอยู่ระหว่างอ่าวน้อยและอ่าวคันกระได โดยบนเขาคันกระไดมีถ้ำซึ่งเป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์หรือพระนอนขนาดใหญ่ ส่วนบริเวณเชิงเขาด้านล่างเป็นที่ตั้งของวัดอ่าวน้อย

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 51.427 E99° 49.386

อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัว핀

อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัว핀 ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อ่าวบ่อทองหลางอยู่ห่างจากอ่าวแม่รำพึงตามถนนเลียบชายหาด ๔ กิโลเมตร

อ่าวบ่อทองหลาง มีลักษณะเป็นอ่าวเล็กๆ รูปพระจันทร์เสี้ยว ๒ อ่าวอยู่ติดกัน มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีหาดทรายขาว น้ำทะเลใส ระดับน้ำไม่ลึก ปากอ่าวทั้งสองด้านเป็นโขดหิน

สวยงาม อ่าวหัว핀 อยู่ทางทิศเหนือของอ่าวบ่อทองหลาง บรรยากาศเงียบสงบ เหมาะสำหรับนั่งพักผ่อน มีเกาะหัว핀เป็นเกาะหินเล็กๆ ตั้งอยู่ด้านหน้าอ่าว น้ำทะเลบริเวณชายหาดตื้น เหมาะแก่การเล่นน้ำ ในช่วงเวลาที่น้ำลงจะกลายเป็นลานหาดทรายกว้างเชื่อมต่อกัน สามารถเดินไปถึงเกาะหินเล็กๆ ได้ในระยะทาง ๒๐๐ เมตร นอกจากนี้ อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัว핀ยังอยู่ในเขตชุมชนชาวประมง จึงมีร้านอาหารทะเลให้บริการหลายแห่ง

คู่มือ อ่าวแม่รำพึง
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 12.726 E99° 34.768

อ่าวประจวบ (อ่าวเกาะหลัก)

อ่าวประจวบหรืออ่าวเกาะหลัก อำเภอบริเวณเขตตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่เขาตาม่องล่ายทางทิศเหนือโค้งไปจดเขาล้อมหมวกทางด้านทิศใต้ ชายหาดเป็นรูปโค้งคล้ายพระจันทร์เสี้ยว ระยะทาง ๘ กิโลเมตร มีพื้นที่เชื่อมต่อกับอ่าวมะนาวและอ่าวน้อย โดยจะแบ่งออก ๒ อ่าวคือ อ่าวหน้าเมือง ปัจจุบันได้สร้างเขื่อนคอนกรีตขนานไปกับถนนเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ทำให้สามารถนั่งชมทิวทัศน์ได้ ถัดไปทางด้านซ้ายบริเวณปากคลองบางนางรม-บ้านตาม่องล่าย ตั้งอยู่เชิงเขาช่องกระจก

มีหาดยาวต่อเนื่องยาว ๔ กิโลเมตร ไม่เหมาะในการเล่นน้ำ แต่สามารถชมทิวทัศน์ตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์และหมู่เกาะหลักได้ อ่าวประจวบจึงมีความหลากหลายที่ชัดเจนในเรื่องธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น มีชุมชนชาวประมง โรงแรม ร้านค้า หน่วยราชการ สวนสาธารณะ ฯลฯ อยู่ตลอดเส้นทาง ทั้งนี้ถนนที่เลียบไปตามแนวหาดยังเหมาะสำหรับการขี่จักรยานหรือขับรถชมทิวทัศน์ นอกจากนี้ อ่าวประจวบยังเป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่งดงาม ในยามกลางคืนจะมองเห็นประกายแสงไฟมากมายจากเรือประมงในหน้าอ่าวด้วย

หมู่เกาะหลัก

ประกอบด้วย เกาะหลัก เป็นสถานที่ตั้งสถานีวัดระดับน้ำทะเลขึ้น-ลงที่ใช้คำนวณหาระดับทะเลปานกลาง (Mean Sea Level) และหมู่ระดับหมู่แรกของประเทศ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ เกาะแรด เป็นสถานที่ตั้งของกระโจมไฟชื่อว่า วชิรรุ่งโรจน์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ และเกาะไหล่ เป็นสถานที่ประดิษฐานศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ดูที่ อ่าวมะนาว/ อ่าวน้อย
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 50.351 E99° 49.088

อ่าวมะค่า

อ่าวมะค่า ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บริเวณชายฝั่งทะเลระหว่างบ้านวังด้วนจนถึงปากคลองน้ำจืด เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีลักษณะเป็นโค้งอ่าวมีหาดหิน ตลิ่งมีความสูงชัน ลักษณะเป็นหน้าผาริมทะเล จึงเหมาะ

สำหรับชมวิวนักท่องเที่ยวได้พักผ่อนชมทิวทัศน์ท้องทะเล ท่ามกลางบรรยากาศเสียงคลื่นกระทบฝั่ง อากาศเย็นสบาย เมื่อมองออกไปจะเห็นเกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ นับเป็นจุดชมวิวะทะเลที่สวยงามและเจียบสงบอีกจุดหนึ่งของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ดูที่

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร/
เกาะจาน เกาะท้ายทรีย์

พิกัดภูมิศาสตร์

N11° 39.343 E99° 42.892

อ่าวมะนาว

อ่าวมะนาว กองบิน ๕ กองพลบินที่ ๔ กองทัพอากาศ ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลักษณะชายหาดมีความยาว ๓ กิโลเมตร เป็นอ่าวที่ต่อมาจากอ่าวน้อยและอ่าวประจวบ มีลักษณะโค้งจนเกือบเป็นวงกลมคล้ายกับ ผลมะนาว จึงเป็นที่มาของชื่ออ่าว หาดทราย จะค่อยๆ ลาดลงสู่ทะเล เหมาะแก่การเล่นน้ำ เมื่อน้ำลงจะปรากฏสันทรายทอดยาว สามารถเดินไปยังเขาล้อมหมวกที่ตั้งอยู่ตรง กันข้ามกับหาดได้ บนยอดเขาล้อมหมวกเป็น ที่ประดิษฐานพระพุทธบาทจำลอง บริเวณเชิง เขาด้านล่างมีศาลเจ้าพ่อเขาล้อมหมวก และ เขตอนุรักษ์พันธุ์ค้างแว่นถิ่นใต้ ทิวทัศน์ใน ทะเลหน้าอ่าวมีหมู่เกาะเล็กๆ เรียกว่า หมู่

เกาะหลัก มี ๔ เกาะ ได้แก่ เกาะหลัก เกาะ แรต เกาะร่ม และเกาะไทรล่ำ

อ่าวมะนาวเคยเป็นยุทธภูมิในสมัย สงครามโลกครั้งที่ ๒ ระหว่างกองทัพไทย และญี่ปุ่น เป็นวีรกรรมการต่อสู้ของกองบิน ๕๓ กองพลบินที่ ๔ มีอนุสาวรีย์วีรชน ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ เป็นอนุสรณ์ตั้งอยู่ใกล้กัน มีอุทยานประวัติศาสตร์กองบิน ๕ และแท่น หินประวัติศาสตร์ ทุกปีจะมีงานวันรำลึก วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ริมชายหาด อ่าวมะนาวมีที่พัก ร้านอาหาร ร้านบริการ สันทนาการทางทะเลครบครัน นอกจากนี้ สามารถตกปลาได้ที่ปลายสุดของหาด ซึ่งเป็นแหลมหินยื่นออกไปในทะเล

ศาลเจ้าพ่อเขาล้อมหมวกตั้งอยู่บนเขา ล้อมหมวก เป็นภูเขาหินปูนขนาดใหญ่ มีจารึกหน้าศาลว่า เจ้าพ่อเขาล้อมหมวก เป็น ชาวจีนที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากเมืองจีน โดยเดินทางเข้ามาในสมัยกรุงศรีอยุธยา และได้สร้างคุณงามความดีในท้องถิ่นไว้มากมาย เสียชีวิตลงเมื่ออายุ ๙๗ ปี รูปปั้นเจ้าพ่อ เขาล้อมหมวกจึงมีลักษณะเป็นชายจีนมีเครา ยาว

คูที่ อ่าวประจวบคีรีขันธ์/ อนุสาวรีย์ วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔/ งานวันตระลึกวีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 46.460 E99° 47.811

อ่าวแม่รำพึง

อ่าวแม่รำพึง บ้านตลิ่งชัน ตำบลแม่รำพึง อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นอ่าวขนาดใหญ่ มีหาดยาว ๗ กิโลเมตร ชายหาดค่อนข้างเรียบสงบ มีถนนเลียบทะเล ให้ชมทิวทัศน์ตลอดแนว ด้านเหนืออ่าวแม่รำพึง เป็นแหลมยื่นลงไปในทะเล และมีอ่าวขนาดเล็กชื่อว่า อ่าวยาง เนื่องจากประชาชนแถบนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการประมง ดังนั้น นอกจากความสวยงามด้านธรรมชาติทางทะเลแล้ว สามารถพบเห็นวิถีชีวิตชาวประมงได้ทั้งสองฟากถนน เช่น การตากหมึก และปลาทะเลนานาชนิด ตลอดเส้นทางเลียบหาดมีที่พักและร้านอาหารทะเลบริการหลายแห่ง

เขาแม่รำพึง

อ่าวแม่รำพึงและเขาแม่รำพึง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งของวนอุทยานเขาแม่รำพึง ริมหาดมีภูเขาหินปูนสูงยื่นออกไปในทะเล มีสภาพคล้ายผู้หญิงนอนหงายเหยียดริมทะเล และนำไปผูกกับตำนานตามองเล่าชาวบ้านจึงตั้งชื่อว่า อ่าวแม่รำพึงหรือหาดแม่รำพึง มีทั้งชายหาด โขดหิน เกาะแก่ง มียอดเขา ที่สามารถขึ้นไปชมวิวยุทธศาสตร์ มีความสูง ๒๔๘ เมตร จากระดับทะเลปานกลาง สองฝั่งคลองมีป่าชายเลน สามารถล่องเรือชมวิถีชีวิตของชาวบ้านสองฝั่งคลองได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 12.459 E99° 32.541

อุทยานเขาหินเทิน

แตกต่างกัน มาตั้งซ้อนกันหรือพิกันจนเกิดสมดุลในลักษณะต่างๆ ทำให้เป็นที่มาของชื่ออุทยาน และเมื่อก่อนหินขนาดใหญ่ต่างๆ ซ้อนพียงเกลยจึงทำให้เกิดเป็นช่องและทางเดินแคบๆ นำไปสู่ลานกว้างหลายลานบนยอดเขาจากยอดเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์ตัวเมืองประจวบคีรีขันธ์และชายทะเลที่หน้าเมืองอย่างสวยงาม

อุทยานเขาหินเทิน นอกจากจะมีความงดงามและความอัศจรรย์ทางธรรมชาติแล้วยังเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุ นักปฏิบัติ ภายในบริเวณพื้นที่มีถ้ำขนาดพอเหมาะต่อการปฏิบัติศาสนกิจ และกุฏิเล็กๆ อีก ๓ หลัง สำหรับให้พระภิกษุใช้เป็นที่พักอาศัยปฏิบัติธรรม ดังนั้น ในทุกๆ วันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ในบริเวณอุทยานเขาหินเทินจะมีพุทธศาสนิกชนมาร่วมกันถือศีล ทำบุญ และฟังธรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติสืบทอดกันมา

อุทยานเขาหินเทิน ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเนื้อที่ ๐.๑๖ ตารางกิโลเมตร (๑๐๐ ไร่เศษ) ลักษณะธรรมชาติเกิดจากก้อนหินที่มีขนาดใหญ่ รูปทรง

หินเทิน

กองหินเทิน เกิดจากการผุพัง (weathering) การสึกกร่อนหรือกัดเซาะ (erosion) เกิดขึ้นในหินทุกชนิด ทั้งหินอัคนี หินแปร และหินชั้น โดยกลุ่มหินชั้นจะเกิดการสึกกร่อนได้ง่ายที่สุด เป็นกระบวนการทางธรณีวิทยาที่ทำให้ภูมิลักษณะเปลี่ยนรูปไปจากเดิม ตัวการหรือตัวกระทำที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น น้ำ ลม คลื่น สัตว์ พืช ปัจจุบันอาจรวมถึงมนุษย์เข้าไปเป็นตัวการด้วย โดยรูปแบบที่เกิดขึ้นหลังการผุพังสึกกร่อนขึ้นอยู่กับชนิดและโครงสร้างทางธรณีวิทยาของหิน เช่น หินแกรนิต เมื่อผุพังจะมีการเปลี่ยนสภาพของแร่ประกอบหิน จะมีการแตกออกเป็นกบแล้วหลุดออกเป็นแผ่นๆ ทำให้ส่วนของหินแข็งที่เหลืออยู่มีรูปร่างกลม มน หรือรีวางอยู่บนหน้าหิน หรือเป็นการผุพังตามรอยแตก รอยแยกในหิน ทำให้อยู่เหล่านั่นขยายใหญ่ขึ้นจนหินแตกออกเป็นรูปร่างต่างๆ กัน เช่น สวนหินเทิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอีกหลายแหล่งในบริเวณที่มีหินแกรนิต

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 47.830 E99° 41.453

อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ

พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระปรีชาสามารถทางดาราศาสตร์ ทรงคำนวณไว้ว่า ในวันอังคาร เดือน ๑๐ ขึ้น ๑ ค่ำ ปีมะโรง จ.ศ. ๑๒๓๐ (ตรงกับวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑) ระหว่างเวลา ๑๑ นาฬิกา ๒๐ นาที ถึง ๑๑ นาฬิกา ๓๖ นาที ๒๐ วินาที จะเกิดสุริยุปราคาเต็มดวง และจะมองเห็นได้ชัดเจนจากบ้านหว้ากอ ผลปรากฏว่า ได้เกิดสุริยุปราคาตรงกับที่ทรงคำนวณไว้พอดี นับเป็นพระปรีชาสามารถของพระองค์ ที่แสดงให้วงการดาราศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วโลกได้ประจักษ์ เนื่องจากพระองค์ทรงนำหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในเมืองไทยเป็นครั้งแรก รัฐบาลจึงถวายพระสมัญญานามให้พระองค์ทรงเป็น พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ของทุกปี ถือเป็นวันวิทยาศาสตร์ไทย

อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของวงการวิทยาศาสตร์ไทย เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เสด็จฯ ทอดพระเนตรปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงพร้อมด้วย

นักวิทยาศาสตร์และทูตานุทูตชาวต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ ภายหลังรัฐบาลได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์กลางการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีมติให้สร้างอุทยานวิทยาศาสตร์ พื้นที่ดังกล่าวกว้าง ๐.๘ ตารางกิโลเมตร (๕๐๐ ไร่) เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รวมทั้งเป็นสถานที่

ศึกษาและวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป อุทยานฯ ประกอบไปด้วย สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล พิพิธภัณฑ์สัตว์ทางทะเล ศูนย์วิจัยทางดาราศาสตร์ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้งทางธรณีวิทยา สวนพฤกษศาสตร์และอุทยานชายทะเล

สิ่งที่น่าสนใจภายในอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า เป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยทางดาราศาสตร์และอวกาศ โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ภายในจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับดาราศาสตร์และอวกาศ นอกจากนี้ ยังมีส่วนเรียนรู้อีกหลากหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และอื่นๆ

พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 43.000 E99° 45.256

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ช้างเอเชีย

ชื่อสามัญ: Asian Elephant

ชื่ออื่น: ช้างป่า ช้างไทย ช้างอินเดีย

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Elephas maximus*

ลักษณะทั่วไปของช้างเอเชียจะมีผิวหนังบริเวณลำตัวหนาราว ๑.๕-๓.๒ เซนติเมตร มีพื้น ๒๖ ซี่ มีวงยาวเป็นจุกตรงปลายวง มีติ่งหลังเป็นรูปโดมตลอดแนวหลัง เท้าหน้ามี ๕ เล็บ เท้าหลังมี ๔ เล็บ น้ำหนักระหว่าง ๓-๔ ตัน นิยช้างป่าชอบอยู่กันเป็นโขลง มีตัวเมียเป็นจ่าโขลง ส่วนใหญ่ออกหากินกลางคืน และพร้อมผสมพันธุ์เมื่ออายุ ๘-๑๒ ปี ออกลูกครั้งละ ๑ ตัว ตั้งท้องนาน ๑๙-๒๑ เดือน อายุยืนประมาณ ๗๐ ปี มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชียตั้งแต่ตอนใต้ของทิเบตมาลัย ประเทศจีน อินเดีย อินโดจีน เกาะสุมาตรา และบอร์เนียว ปัจจุบันช้างเอเชียถูกจัดไว้ในอนุสัญญา CITES ประเภทที่มีความเสี่ยงสูงที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอบางสะพานบุรี อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ ๙๖๙ ตารางกิโลเมตร (๖๐๕,๖๒๕ ไร่) ภูมิประเทศส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทิวเขาสลับซับซ้อน มีความลาดชันของพื้นที่จากด้านทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก มีแนวเขาทอดขวางในทิศเหนือจรดใต้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทิวเขาตะนาวศรี แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ พื้นที่ภูเขาสูงชัน อุดมด้วยป่าธรรมชาติ และเป็นต้นน้ำลำธาร อีกลักษณะหนึ่งเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ผืนป่าแบ่งได้เป็น ๓ ระบบนิเวศ คือ ป่าผสมผลัดใบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ พันธุ์ไม้ที่สำคัญของป่าชนิดนี้ ได้แก่ จันทน์ ตะคร้ำ ประดู่ โมกมัน ฯลฯ ประเภทที่สอง ป่าดิบแล้ง ประมาณร้อยละ ๔๐ มีพันธุ์ไม้ เช่น ยางนา มะค่าโมง มะเกลือ ฯลฯ และอีกร้อยละ ๓๐

ของพื้นที่เป็นป่าดิบชื้น มีความสูงตั้งแต่ ๖๕๐ เมตร ส่วนใหญ่จะอยู่ทางสันเขาที่เป็นเขตแดนระหว่างประเทศ พันธุ์ไม้เด่น เช่น ตะเคียน ยางแดง ฯลฯ สัตว์ป่า เช่น ช้างป่า วัวแดง กระทิง เลียงผา เก้งหม้อ เสือดาว หมีควาย ฯลฯ นกที่พบไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ชนิด และนกเงือกกว่า ๖ ชนิด เช่น นกกางเขน นกเงือกกรามช้าง นกกระรางหัวขวาน ไก่ฟ้าหน้าเขียว ฯลฯ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำพวกกบหูด ตะพาบ รวมถึงผีเสื้อที่พบมีอยู่หลากหลายชนิด ภูมิอากาศมี ๓ ฤดู ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน มีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมาก เนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล

สิ่งที่น่าสนใจ อุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีน้ำตกหลายแห่ง ได้แก่ น้ำตกห้วยดงมะไฟ นับเป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุด มีความงดงามด้วยลักษณะของน้ำตกที่ลดหลั่นกันลงมา ๑๕ ชั้น ทั้งยังเป็นจุดชมนกเงือกกรามช้างที่บินผ่านยอดไม้ไปมา และยังมีต้นตะเคียนใหญ่ อายุ

ราว ๒๐๐ ปี น้ำตกผาพาดหอน เป็นน้ำตก ๓ ชั้น จุดเด่นคือมีลักษณะเป็นผาลาดสูงชัน จนเกือบตั้งฉาก และมีสายน้ำไหลแรงอยู่ตลอดเวลา น้ำตกแพร่กระว้อ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ธารน้ำไหลลดเลี้ยวไปตามป่าดงดิบ มีแก่งหินและวังน้ำกระจายอยู่ทั่วไปอยู่ทางตอนเหนือพื้นที่อุทยานฯ อีกแหล่งท่องเที่ยวที่โด่งดัง คือ จุดชมช้างป่า สามารถชมได้ที่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ที่ กร.๑ ป่ายาง และบริเวณใกล้เคียงมีจุดชมไม้จันทน์หอม พันธุ์ไม้พิเศษ อยู่บริเวณหลังทำการอุทยานฯ กิจกรรมดูนก ผีเสื้อ และเรียนรู้เส้นทางศึกษาธรรมชาติ

ดูที่ น้ำตกห้วยดงมะไฟ/ น้ำตกแพร่กระว้อ

พิกัดภูมิศาสตร์ N12° 03.447 E99° 37.593

อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด

อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ตำบลเขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอสามร้อยยอด และอำเภอกุยบุรี มีพื้นที่ ๙๘.๐๘ ตารางกิโลเมตร (๖๑,๓๐๐ ไร่) จัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙ นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ ๔ ของประเทศ และเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งแรกของประเทศไทย ต่อมาในวันที่ ๑ เมษายน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ กรมป่าไม้ได้ผนวกทุ่งสามร้อยยอดให้อยู่ในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอดด้วย

สภาพภูมิประเทศแบ่งออกเป็น ๒ ระบบนิเวศ คือ นิเวศบก อันเป็นที่ตั้งของทิวเขา

สามร้อยยอด เป็นภูเขาหินปูน มีลักษณะสลับซับซ้อนเต็มไปด้วยยอดเขามากมายทอดตัวไปตามชายฝั่งอ่าวไทย สภาพทางธรณีเป็นหินปูนที่มีความลาดชันสูง ทำให้เกิดเป็นหน้าผาสูงชันและหุบเหวลึก ความสูงของยอดสูงที่สุดประมาณ ๖๐๕ เมตร จากระดับทะเลปานกลาง และหลายแห่งที่หินปูนถูกอิทธิพลของธรรมชาติกัดเซาะ ผุกร่อนกลายเป็นถ้ำหรือปล่องหุบเหวขนาดใหญ่ภายในถ้ำพบหินงอก หินย้อยสวยงาม ระบบนิเวศที่ ๒ คือ ระบบนิเวศทะเลและชายฝั่งอันประกอบด้วย หาดทราย หาดเลน ห้วงน้ำทะเลตื้น รวมถึงหมู่เกาะหินปูนในทะเลใกล้ชายฝั่ง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ราบน้ำจืดขังคือ

ทุ่งสามร้อยยอด เป็นพื้นที่น้ำท่วมตลอดปีในอดีตเคยเป็นทะเลหรืออ่าว ต่อมาถูกปิดกั้นด้วยตะกอนและสันทราย เมื่อทะเลถอยร่นออกไป ได้รับอิทธิพลน้ำจืดจากแผ่นดิน มีการสะสมของตะกอนที่ราบลุ่ม ค่อยๆ กลายเป็นทุ่งน้ำกร่อยและทุ่งน้ำจืดตามลำดับ โดยทุ่งสามร้อยยอดมีระดับน้ำลึกเฉลี่ย ๓ เมตร ป่าไม้ จากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้สังคมพืชแตกต่างกัน สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะใหญ่ๆ คือ

๑. สังคมพืชที่เกิดในพื้นที่ชุ่มน้ำหรือที่ลุ่มน้ำขัง พบในพรุบึงน้ำจืดบริเวณทุ่งสาม

ทุ่งสามร้อยยอด

ทุ่งสามร้อยยอด เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ประเภทหนึ่ง ที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่มที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีน้ำขังหรือท่วมถึงอย่างถาวร มีทั้งส่วนที่เป็นน้ำจืดและน้ำกร่อย เป็นแหล่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ภายภาพและเคมีที่เป็นเอกลักษณ์ของระบบ ซึ่งมีความหลากหลายของชนิดพืช สัตว์และธาตุอาหาร มีเนื้อที่รวม ๖๙.๒๒ ตารางกิโลเมตร (๔๓,๒๖๒ ไร่) ส่วนที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ๓๖.๖ ตารางกิโลเมตร (๒๓,๐๐๐ ไร่) จัดได้ว่าเป็นทุ่งน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในระบบอุทยานแห่งชาติของประเทศไทย

ร้อยยอด ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกจำพวกกกชนิดต่างๆ หัวทรงกระเทียม อ้อ บัวสายชนิดต่างๆ ตาลปัตรฤๅษี ฯลฯ และพันธุ์ไม้บริเวณป่าชายเลน พบตามแนวชายคลองบางปู คลองเขาแดง และลำรางสาขา ได้แก่ แสมทะเล โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ ฯลฯ ส่วนบริเวณที่โล่งซึ่งเป็นดอนตะกาด จะได้รับอิทธิพลความเค็มของน้ำทะเลท่วมถึง แต่ไม่ท่วมต่อเนื่องกันทุกปี พบพืชล้มลุกพวกชะคราม

๒. สังคมพืชป่าบก พบ ๒ ประเภท ได้แก่ ป่าชายหาด พบตามชายหาดบริเวณที่น้ำไม่ท่วมจนถึงบริเวณเชิงเขา พื้นดินเป็นทรายกรวด และโขดหิน พันธุ์ไม้สำคัญที่พบได้แก่ สนทะเล กระทิง เกด ฯลฯ และป่าเขาหินปูน พรรณไม้ที่ขึ้นหลายชนิดมักเป็นพรรณไม้ยืนต้นที่พบมักมีลำต้นแคระแกร็น เนื่องจากพื้นที่ป่าหินปูนมีเนื้อดินน้อย เช่น จันทน์ผา โมกเขา แก้วผา ฯลฯ ส่วนบริเวณที่เนื้อดินหนาในบริเวณหุบเขาและเชิงเขา เป็นเขตป่าเบญจพรรณ พันธุ์ไม้ที่ขึ้นจะมีลำต้นสูงใหญ่ พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ มะเกลือ พลับดวง ฯลฯ สัตว์ป่ามีความหลากหลายของพันธุ์สัตว์ป่า โดยเฉพาะนกซึ่งมีมากถึง ๓๑๖ ชนิด ทั้งนก

ประจำถิ่น และนกอพยพ เช่น นกฟองนา หิมาลัย และเป็นสถานที่เพียงไม่กี่แห่งของประเทศไทยที่พบนกกระสาแดง สร้างรังวางไข่ รวมทั้งเปิดแดงอาศัยอยู่ตลอดปี เช่นเดียวกับนกอัญชันนอกเขา นกอัญชันคิ้วขาว และนกอีโก้ง สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพบอย่างน้อย ๑๘ ชนิด ได้แก่ เลียงผา กระเจิงเล็ก ลิงแสม ค่างแว่นถิ่นใต้ ฯลฯ และที่พบในน่านน้ำชายฝั่งทะเลคือ โลมาหัวบาตร สัตว์ป่าอื่น ได้แก่ สัตว์เลื้อยคลานและสะเทินน้ำสะเทินบกต่างๆ แมลงและมีเลื้อยหลากหลายชนิด ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ อีกกว่า ๔๕ ชนิด ภูมิอากาศมี ๓ ฤดูกาล ฤดูหนาว ฤดูร้อน ฤดูฝน อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๓๓ องศาเซลเซียส ต่ำสุดประมาณ ๑๙ องศาเซลเซียส

สิ่งที่น่าสนใจ จุดชมวิวดงแดง เหมาะในการชมพระอาทิตย์ขึ้นเหนือท้องทะเล จุดล่องคลองเขาแดง ลงเรือล่องคลองชมธรรมชาติ เขาหินปูน ป่าชายเลน นกและสัตว์น้ำชายเลน หาดสามพระยา เป็นชายหาดที่สวยงามเงียบสงบ มีสนทะเลปลูกอยู่อย่างเป็นระเบียบ หาดแหลมศาลา เป็นหาดสีนวล มีสนทะเลขึ้นอยู่มาก มีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ เขาเทียน ถ้าพระยานคร จุดเด่นอยู่ที่ พระที่นั่ง

คูหาศุภนาสน์ พลับพลาจัตุรมุขกลางโถงถ้ำขนาดใหญ่ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดฯ ให้สร้างขึ้น ถ้ำแก้ว และถ้ำไทร ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อยที่สวยงาม ทุ่งสามร้อยยอด ที่ราบลุ่มน้ำจืดท่วมขังตลอดปี อุดมสมบูรณ์ด้วยพรรณพืชและสัตว์ เป็นถิ่นที่อยู่ของนกนานาชนิด แหล่งศึกษาระบบนิเวศพืชและสัตว์น้ำจืด (แหล่งศึกษาธรรมชาติบึงบัว) ทางเดินศึกษาธรรมชาติพันธุ์ไม้และชมธรรมชาติบึงบัว โดยในระหว่างเส้นทางจะมีป้ายสื่อความหมายของพืชน้ำในทุ่งสามร้อยยอด เส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน มีลักษณะของป่าไม้ใน ๓ ลักษณะให้ศึกษา คือ ป่าชายเลนป่าชายหาด ป่าเขาหินปูน แหล่งท่องเที่ยวในทะเลได้แก่ เกาะโคร้า เกาะนมสาว เกาะระวิง และเกาะระวาง

จุดที่	จุดชมวิวดงแดง/ คลองเขาแดง/ หาดสามพระยา/ หาดแหลมศาลา/ ถ้ำพระยานคร/ ถ้ำแก้ว/ ถ้ำไทร/ ทุ่งสามร้อยยอด/ เกาะโคร้า/ เกาะนมสาว/ เกาะระวิง/ เกาะระวาง
พิกัดภูมิศาสตร์	N12° 07.711 E99° 57.225

อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง

ปูเจ้าฟ้า

ชื่อสามัญ: Panda Crab

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Phricotelphusa sirindhorn*

ปูเจ้าฟ้า ปูพันธุ์ใหม่ของโลกที่ได้ค้นพบในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๒๙ ศาสตราจารย์ไพบุลย์ นัยเนตร และกลุ่มนิสิตปริญญาโทภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค้นพบบริเวณลำธาร ขอพพระราชทานอนุญาตให้ชื่อว่า *Phricotelphusa sirindhorn* หรือปูเจ้าฟ้า เป็นปูน้ำตกที่มีสีสันสวยงาม กระดองและก้ามทั้ง ๒ ข้างเป็นสีขาว ขาเดินทั้ง ๔ คู่เป็นสีดำ เบ้าตาทั้ง ๒ ข้างและบริเวณปากเป็นสีม่วงดำ พบอยู่ตามใต้ก้อนหินบริเวณน้ำตก จากข้อมูลสามารถพบได้ที่น้ำตกหงาว จังหวัดระนอง น้ำตกห้วยยาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขาพะเนินทุ่ง แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี น้ำตกบนเขา อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี อำเภทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอบางสะพาน อำเภอทับสะแก และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ รวมพื้นที่แคบที่สุดของประเทศไทยไว้ด้วย มีเนื้อที่ ๑๖๑ ตารางกิโลเมตร (๑๐๐,๖๒๕ ไร่) เป็นอุทยานแห่งชาติที่สมบูรณ์พร้อมด้วยป่าไม้ ภูเขา น้ำตก มีสัตว์ป่านานาชนิด แต่เดิมนั้นได้รวมหาดวนกรไว้เป็นส่วนหนึ่งด้วย ภายหลังได้แยกออกจากกันเป็น ๒ อุทยานแห่งชาติ โดยได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๗๐ ของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ สภาพนิเวศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนในแนวทิศตะวันตก ลักษณะเป็นเนินเขาสูงตั้งแต่ ๑๐๐-๑,๒๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง โดยมียอดเขาหลวงเป็นยอดเขาสูงสุด ปกคลุมด้วยผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่เกิดจากสันเขาถนนเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพม่า ทางด้านทิศตะวันตก ส่วนด้านทิศตะวันออกติดกับพื้นที่ราบที่เชื่อมต่อชายทะเลอ่าวไทย

สภาพของป่าแบ่งออกเป็น ๓ ระบบนิเวศ คือ ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบเขา และป่าดิบแล้ง

พันธุ์ไม้ที่พบมาก ได้แก่ ตะเคียน เสนา ตะแบก ยางยูง ยมหอม ไข่น้ำ ฯลฯ ส่วนพืชพื้นล่างก็จะเป็นไผ่ชนิดต่างๆ สัตว์ป่า เช่น ช้างป่า หมูป่า หมีควาย หมีหมา เลียงผา เสือดำ ค่าง ฯลฯ นกหลากหลายชนิด เช่น นกกางเขน นกเขาเปล้า นกปรอด ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีปูเจ้าฟ้า พบบนยอดเขาหลวง เป็นปูน้ำจืดที่พบได้เพียงไม่กี่แห่ง

ภูมิอากาศ เพราะมีพื้นที่อยู่ใกล้ทะเล ลักษณะในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ในฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวเย็น เป็นครั้งคราว อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐ องศาเซลเซียส ฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน ลมที่นำฝนมา น้ำตกห้วยยางมีทั้งหมด ๙ ชั้น เป็นน้ำตกขนาดกลาง บริเวณน้ำตกชั้นที่ ๕ จะมองเห็นสายน้ำตกจากผาสูง ๑๕ เมตร อนุญาตให้ขึ้นชมได้ ๕ ชั้น เนื่องจากทางขึ้นสูงชันอาจเป็นอันตรายได้ น้ำตกเขาล้าน มีทั้งหมด ๗ ชั้น ขึ้นบนสุดจะมองเห็นน้ำตกไหลลงมาจากผาสูงกว่า ๕๐ เมตรสู่อ่างน้ำเบื้องล่าง น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ) มีทั้งหมด ๙ ชั้น ชั้นที่ ๕ เป็นชั้นที่มีผาน้ำตกสูงที่สุด น้ำตกห้วยดินดาซ มีทั้งหมด ๕ ชั้นอยู่ใกล้ๆ กัน

ด้วยลักษณะของน้ำที่ตกอยู่ในซอกเขาค่อนข้างสูงและชัน สายน้ำจึงไหลแรง มีลำธารด้านล่างกว้าง ๖ เมตร จุดชมทิวทัศน์ผาชมทะเล ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออก ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติฯ ๓๐๐ เมตร เป็นจุดชมทิวทัศน์ทะเลอ่าวไทยได้ชัดเจน โดยสามารถมองเห็นอุทยานแห่งชาติหาดวนกร เกาะจาน และเขาล้อมหมวก ป่าเขาหลวงสามารถเดินป่าขึ้นยอดเขาหลวง ระยะทาง ๗ กิโลเมตร ใช้เวลา ๕ ชั่วโมง ยอดเขาสูงที่สุดสูงประมาณ ๑,๒๕๑ เมตร จากระดับทะเลปานกลาง เป็นจุดชมวิวที่เห็นทิวเขาตะนาวศรีได้อย่างสวยงาม

ดูที่	หาดวนกร/ อุทยานแห่งชาติหาดวนกร/ น้ำตกห้วยยาง/ น้ำตกเขาล้าน/ น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ)/ เกาะจาน และเกาะท้ายทรีย์ / เขาล้อมหมวก
พิกัดภูมิศาสตร์	N11° 37.476 E99° 36.952

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอบ้านฉะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมเคยเป็นส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่าวังด้วงและป่าห้วยยาง (หาดวนกร) มาก่อนที่จะแยกออกมาเป็นอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง และอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ในภายหลัง มีพื้นที่ครอบคลุม เขตตำบลห้วยทราย ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และตำบลห้วยยาง อำเภอบ้านฉะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ ๓๘ ตารางกิโลเมตร (๒๓,๗๕๐ ไร่) จัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๗๖ ของประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศแบบที่ราบแนวชายฝั่งทะเล และแนวชายฝั่งยกตัว มีระดับความสูงเฉลี่ยตั้งแต่ ๐-๕ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ลักษณะสัณฐานส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ราบลุ่มชายฝั่ง คือมีพื้นที่ค่อยๆลาดลง เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงราบเรียบ มีเกาะเล็ก ๆ ๒ เกาะ คือเกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ซึ่งเชื่อมติดกัน ลักษณะทางธรณีของเกาะเป็นหินอัคนีและหินทราย มีแนวชายหาดทรายสั้น ๆ

ป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นไม้ขนาดเล็ก คือมี

ความสูงอยู่ในช่วง ๔.๐-๖.๕ เมตร ได้แก่ พลับพล่า สารภี สมอติ่นนก เกล้ง ฯลฯ สำหรับพันธุ์ไม้ที่มีความสูงตั้งแต่ ๙ เมตรขึ้นไปนั้น เป็นพันธุ์ไม้ที่ปลูกในระบบสวนป่า จึงพบพันธุ์ไม้ที่ปลูกขึ้นมาใหม่หลายชนิด ได้แก่ สะเดาไทย กระถินณรงค์ สนทะเล ยางแฉ่งแต้ สะแกนา ซึ่งถือเป็นไม้ป่าธรรมชาติดั้งเดิมในพื้นที่ที่สามารถเจริญเติบโตขึ้นมาแทรกไม้ที่ปลูกในสวนป่า ส่วนพันธุ์ไม้ใหญ่ที่พบ ได้แก่ กรวยป่า ตะขบป่า พะยอม เสลา ฯลฯ

สัตว์ป่าที่พบตามที่อยู่อาศัย ดังนี้ สัตว์บก ได้แก่ กระต่ายป่า พังพอนธรรมดา สุนัข-จิ้งจอก กระรอกปลายหางดำ ฯลฯ นกโดยมากจะเป็นนกประจำถิ่น เช่น นกกระแต้แต้แว๊ด นกกิ้งกัก นกเค้าแมว นกตะขาบทุ่ง นกบั้งรอกใหญ่ นกแซงแซวหางป๋อง ฯลฯ มีนกอพยพบ้าง เช่น นกขุนทอง เป็ดลาย นกยางกรอกพันธุ์จีน ในส่วนของสัตว์น้ำ แบ่งได้ดังนี้ ปลาน้ำจืด ได้แก่ ปลาช่อน ปลาดุก ปลาชิว ฯลฯ สัตว์ทะเล ปลาทะเลที่พบตามแนวชายฝั่ง เช่น ปลากระบอก ปลากระเบน ปลาปักเป้าหนามทุเรียน ฯลฯ ปลาที่พบในทะเลหรือตามแนวปะการัง เช่น ปลากระเบนจุดฟ้า ปลาผีเสื้อปากยาว ปลาสลิคตินบั้ง ปลาการ์ตูนอินเดียนแดง ฯลฯ ปะการัง ได้แก่

ปะการังฟุ่มดอกไม้ ปะการังเขากวาง ปะการังโต๊ะ ปะการังช่องดาว ฯลฯ

ภูมิอากาศ โดยทั่วไปได้รับอิทธิพลลมมรสุมเขตร้อนและลมทะเล จะมีความแตกต่างของช่วงฤดูแล้ง และฤดูฝนอย่างเห็นได้ชัดเจน ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ฤดูหนาวตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

สถานที่ที่น่าสนใจ ได้แก่ เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ ทั้งสองเกาะเชื่อมติดกัน มีชายหาดทรายขาวละเอียดสั้น ๆ ยาว ๑๐๐ เมตร และมีแนวปะการังบริเวณท้ายเกาะ บนเกาะทั้งสองมีถ้ำซึ่งเป็นที่อยู่ของนกแอ่นกินรังนับแสนตัว หาดวนกรเป็นชายหาดขาวนวลทอดตัวเป็นแนวยาวสลับกับโขดหินที่ยื่นลงไปในทะเล บนชายฝั่งมีทิวสนทะเล และสนประดิพัทธ์ เป็นแนวยาวขนานไปกับทะเล อ่าวมะค่า เป็นบริเวณคูก้นน้ำชายฝั่งทะเล ลักษณะเป็นหน้าผาริมทะเล มีโขดหินตลิ่งชัน เหมาะสำหรับเป็นจุดชมวิว

ดูที่ เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์/ หาดวนกร/ อ่าวมะค่า/ อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง
พิกัดภูมิศาสตร์ N11° 38.906 E99° 41.139

ดัชนีคำ

ก

กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่ บ้านห้วยเกรียบ ๑๒

การแข่งขันจักรยานเสือภูเขา

หัวหินเมาเทนไบค์ คลาสสิก ๑๒

การแข่งขันเรือใบหัวหินรักัดตา ๑๓

เกาะโครำ ๑๓ ๑๘ ๑๐๒

เกาะโครำ เกาะระวิง เกาะระวาง ๑๔ ๑๐๒

เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ ๑๔ ๑๐๖

เกาะทะลุ ๑๕ ๒๑

เกาะนมสาว ๑๕ ๑๗ ๑๘ ๖๕ ๑๐๒

เกาะระวาง (อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด) ๑๖ ๑๘ ๑๐๒

เกาะระวิง ๑๖ ๑๘ ๑๐๒

เกาะล่ำร่า ๑๗ ๘๘

เกาะสังข์ เกาะสิงห์ เกาะทะลุ ๑๗ ๑๙

เกาะสิงโต ๑๘ ๒๕ ๗๙ ๘๕

ข

เขากะโหลก (วนอุทยานท้าวโกษา) ๑๘

เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง ๑๙

เขาช่องกระจก ๒๐ ๓๒ ๗๒ ๙๗

เขาตะเกียบ ๒๑ ๒๒ ๘๕

เขาเต่า ๒๒ ๘๖

เขาธงชัย ๒๓ ๕๘ ๘๘ ๘๗

เขาหินเหล็กไฟ ๒๔ ๕๗

เขื่อนปราณบุรี ๒๕ ๖๒

ค

คลองเขาแดง ๒๖ ๑๐๒

ค่ายธนระริชต์ ๒๗ ๖๐

ง

งานดักบาตรเทโวเขาช่องกระจก ๒๔ ๒๘ ๗๒

งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณหัวหิน

(Hua Hin Vintage Car Parade) ๒๘

งานเทศกาล หัวหิน แจ๊ส เฟสติวล

(Huahin Jazz Festival) ๒๙

งานเทศกาลอาหารหัวหิน ๒๙ ๘๑

งานวันทะเลลึกวีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ๓๐

งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสติวล

(Hua Hin/Cha-am Golf Festival) ๓๐

จ

จุดชมวิวกาเจ้าแม่ทับทิมทอง ๒๓ ๓๑ ๕๒ ๖๒

จุดชมวิวกาแดง ๓๐ ๓๒ ๑๐๒

จุดชมวิวกาหาชัย (ศาลพระพรหม) ๓๓ ๕๑ ๑๐๔

จุดชมวิวกาหลวง ๓๓

ด

ด่านสิงขร ๓๔

ด

ตลาดจึกจั่น ๓๔

ตลาดฉัตรไชย ๓๕

ตลาดไต้รุ่งหัวหิน ๓๕ ๓๙

ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์ ๓๖

ตำนานตาม่องล่าย อ่าวประจวบ ๓๖

ตำนานกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ๓๗

ถ

ถนนคนเดิน หัวหิน ๓๘ ๓๙

ถ้ำแก้ว ๓๘ ๑๐๒

ถ้ำไก่อ่อน ๓๙

ถ้ำไทร ๓๙ ๑๐๒

ถ้ำพระยานคร ๔๐ ๕๕ ๑๐๒

ท

ทุ่งสามร้อยยอด ๔๑ ๑๐๒

น

น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ) ๔๒ ๑๐๔

น้ำตกเขาล้าน ๔๒ ๑๐๔

น้ำตกศรีล้อม ๔๓

น้ำตกห้วยดงมะไฟ ๔๓ ๑๐๑

น้ำตกไทรคู่ ๔๓

น้ำตกป่าละอู ๔๔

น้ำตกพามาหอน ๔๖ ๑๐๑

น้ำตกแพรกตะคร้อ ๔๖ ๑๐๑

น้ำตกห้วยดินดาษ ๔๖ ๑๐๔

น้ำตกห้วยยาง ๔๗ ๑๐๔

ป

ปากน้ำปราณบุรี ๔๘ ๖๒ ๘๒ ๘๙

ป่าเขาจ้าว ๒๙ ๔๙ ๕๐

ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี ๕๐ ๖๒ ๖๗ ๗๗

พ

พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ ๔๔ ๕๑ ๑๐๒

พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระ

พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔

๕๒ ๑๐๐

พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระ

พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ๒๘

๕๓

พุทธธรรมสถานอุทยานวัดทางสาย ๒๗ ๕๔

พลับพลาสถานีรถไฟหัวหิน ๕๕

พิพิธภัณฑ์ทหารราบ (ค่ายธนระริชต์) ๓๑ ๕๖

เพลินวาน ๕๗

ม

แม่น้ำปราณบุรี ๒๙ ๕๘

ร

โรงเรียนภัทรวดีมัธยมศึกษา หัวหิน ๕๙

ไร่อรุณหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ด

(Hua Hin Hills Vineyard) ๖๐

ล

ลานข่อย ๖๐

<p>ว</p> <p>วนอุทยานเขาตมอ้งล่าย ๖๑</p> <p>วนอุทยานท้าวโกษา ๒๒ ๖๒ ๘๔</p> <p>วนอุทยานปราณบุรี ๖๓ ๘๙</p> <p>วนอุทยานปากกลางอ่าว ๖๔</p> <p>วัดเขาถ้ำคันกระได (วัดอ่าวน้อย) ๖๕ ๙๓</p> <p>วัดตาลเจ็ดยอด ๖๖</p> <p>วัดถ้ำเขาม้าร้อง ๖๗</p> <p>วัดธรรมิการามวรวิหาร (วัดเขาช่องกระจก) ๖๘ ๒๔</p> <p>วัดห้วยมงคล ๖๙</p> <p>วัดหัวหิน ๗๐</p>	<p>หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า บ้านผึ้งท่า ๘๐</p> <p>๖๒</p> <p>หาดเขากะโหลก (หาดนเรศวร) ๒๒ ๘๐</p> <p>หาดเขาตะเกียบ ๘๑</p> <p>หาดดอนสำราญ ๘๑ ๘๘ ๙๔</p> <p>หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย ๒๖ ๘๒ ๘๙</p> <p>หาดทางสาย ๑๙ ๒๑ ๒๗ ๕๘ ๘๓</p> <p>หาดบางเบิด ๘๓</p> <p>หาดบ้านกรูด ๘๔</p> <p>หาดปราณบุรี ๕๒ ๖๗ ๘๕</p> <p>หาดวนกร ๘๕ ๑๐๖</p> <p>หาดสามพระยา ๘๖ ๑๐๒</p> <p>หาดสามร้อยยอด (หาดนมสาว) ๑๘ ๑๙ ๒๒ ๘๗</p>	<p>อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ๑๘ ๘๙ ๙๖</p> <p>๑๐๒ ๑๐๔</p>
<p>ศ</p> <p>ศาลพระพรหม ๗๐</p> <p>ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๑</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง ประจวบคีรีขันธ์ ๗๒</p> <p>ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน สิรินาถราชินี ๕๒ ๖๗ ๖๒ ๗๓</p>	<p>อ</p> <p>อนุสรณ์สถานโพน กิ่งเพชร ๘๘</p> <p>อนุสาวรีย์วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔ ๘๘ ๙๕ ๙๗</p>	
<p>ส</p> <p>สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร ๗๔</p> <p>สวนสนประดิพัทธ์ ๗๕</p> <p>สนามโกคาร์ท หัวหิน (Go Kart Hua Hin) ๗๕</p> <p>สวนสาธารณะ โพน กิ่งเพชร ๗๖ ๙๒</p> <p>สวนหลวงราชินี หัวหิน ๗๗</p> <p>เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติหัวกรังและ หินจวง ๗๗ ๑๐๖</p>	<p>อ่าวเทียน ๑๙ ๘๙</p> <p>อ่าวน้อย (หาดอ่าวน้อย) ๘๙</p> <p>อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัวหิน ๙๐ ๙๘</p> <p>อ่าวประจวบ (อ่าวเกาะหลัก) ๙๑ ๙๓ ๙๗</p> <p>อ่าวมะค่า ๑๘ ๙๒ ๑๐๖</p> <p>อ่าวมะนาว ๓๔ ๙๒ ๙๓ ๙๕</p> <p>อ่าวแม่รำพึง ๙๔</p> <p>อุทยานเขาหินเทียน ๙๕</p> <p>อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า</p>	
<p>ท</p> <p>หมู่บ้านกะเหรี่ยง ปากกะญอ (ป่าละอู) ๗๘</p> <p>หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปราณ ๕๒ ๖๒ ๗๘</p> <p>หมู่บ้านไทยทรงดำ (อ่าวน้อย) ๗๙</p> <p>หมู่บ้านปาร่อน ๗๙</p>	<p>ณ ห้วยกอ ๙๖</p> <p>อุทยานแห่งชาติกุยบุรี ๔๗ ๕๐ ๙๗</p> <p>อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๓๐ ๓๖ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๙๐ ๙๘</p> <p>อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง ๑๘ ๔๖ ๕๑ ๘๙ ๑๐๐ ๑๐๖</p>	

ดัชนีภาพ

ก

กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่ ๑๒
บ้านห้วยเกรียบ

การแข่งขันเรือใบหัวหินรีกัตตา ๑๓
เกาะโครำ ๑๓
เกาะโครำ เกาะระวิง เกาะระวาง ๑๔
เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์ ๑๔
เกาะทะลุ ๑๕
เกาะนมสาว ๑๕
เกาะระวาง (อุทยานแห่งชาติ ๑๖
เขาสามร้อยยอด)

เกาะระวิง ๑๖
เกาะล่ำร่า ๑๗
เกาะสิงโต ๑๘

ข

เขากะโหลก ๑๘
(วนอุทยานท้าวโกษา)
เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง ๑๙
เขาช่องกระจก ๒๐

เขาตะเกียบ ๒๑

เขาเต่า ๒๒

เขาธงชัย ๒๓

เขาหินเหล็กไฟ ๒๔

เขื่อนปราณบุรี ๒๕

ค

คลองเขาแดง ๒๖

ค่ายธนรัชต์ ๒๗

ง

งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณ ๒๘
หัวหิน (Hua Hin Vintage Car Parade)
งานเทศกาล หัวหิน แจ๊ส เฟสติวล (Huahin Jazz Festival) ๒๙
งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสติวล (Hua Hin/Cha-am Golf Festival) ๓๐

จ

จุดชมวิวเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง ๓๑
จุดชมวิวเขาแดง ๓๒
จุดชมวิวเขามหาชัย (ศาลพระพรหม) ๓๓

ด

ด่านสิงขร ๓๔

ด

ตลาดจึกจั่น ๓๔
ตลาดฉัตรไชย ๓๕
ตลาดโต้รุ่งหัวหิน ๓๕

๒๑

๒๒

๒๓

๒๔

๒๕

๒๖

๒๗

ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์ ๓๖

ตำหนักกรมหลวงชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ๓๗

ถ

ถนนคนเดิน หัวหิน ๓๘

ถ้ำแก้ว ๓๘

ถ้ำไก่อหล่ง ๓๙

ถ้ำไทร ๓๙

ถ้ำพระยานคร ๔๐

ท

ทุ่งสามร้อยยอด ๔๑

น

น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ) ๔๒
น้ำตกเขาล้าน ๔๒
น้ำตกไทรคู่ ๔๓
น้ำตกป่าละอู ๔๔
น้ำตกห้วยยาง ๔๗

ป

ปากน้ำปราณบุรี ๔๘
ป่าเขาจ้าว ๔๙
ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี ๕๐

พ

พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์ ๕๑
พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ๕๒
พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ๕๔
พุทธธรรมสถานอุทยานวัดทางสาย ๕๕

พลับพลาสถานีรถไฟหัวหิน	๕๕
พิพิธภัณฑสถานทหารราบ (ค่ายธนบุรี)	๕๖
เพลินวาน	๕๗

ม	
แม่น้ำปราณบุรี	๕๘
ร	
โรงเรียนภัทราวดีมัธยมศึกษาหัวหิน	๕๙
ไร่องุ่นหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ด (Hua Hin Hills Vineyard)	๖๐
ล	
ลานข่อย	๖๐
ว	
วนอุทยานเขาตม่องล่า	๖๑
วนอุทยานท้าวโกษา	๖๒
วนอุทยานปราณบุรี	๖๓

วนอุทยานปากกลางอ่าว	๖๔
วัดเขาถ้ำคันกระได (วัดอ่าวน้อย)	๖๕
วัดตาลเจ็ดยอด	๖๖

วัดถ้ำเขาม้าร้อง	๖๗
วัดธรรมิการามวรวิหาร (วัดเขาช่องกระจก)	๖๘
วัดห้วยมงคล	๖๙
วัดหัวหิน	๗๐

ศ	
ศาลพระพรหม	๗๐
ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๗๑
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง ชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์	๗๒
ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศ ป่าชายเลนสิรินาถราชินี	๗๓

ส	
สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	๗๔
สวนสนประดิพัทธ์	๗๕
สนามโกคาร์ท หัวหิน (Go Kart Hua Hin)	๗๕
สวนสาธารณะ โพน กิ่งเพชร	๗๖
สวนหลวงราชินี หัวหิน	๗๗
เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ หัวกรังและหินจวง	๗๗

ท	
หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปราณ	๗๘
หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า บ้านฝั่งท่า	๘๐

หาดเขากะโหลก (หาดนเรศวร)	๘๔
หาดเขาตะเกียบ	๘๕
หาดดอนสำราญ	๘๕

หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย	๘๒
หาดทางสาย	๘๓
หาดบางเบิด	๘๓
หาดบ้านกรูด	๘๔
หาดปราณบุรี	๘๕

หาดวนกร	๘๕
หาดสามพระยา	๘๖
หาดสามร้อยยอด (หาดนมสาว)	๘๗

อ	
อนุสรณ์สถานโพน กิ่งเพชร	๘๘
อนุสาวรีย์วีรกรรม	๘๘
๘ ธันวาคม ๒๕๕๔	
อ่าวเทียน	๘๙
อ่าวน้อย (หาดอ่าวน้อย)	๘๙
อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัวหิน	๙๐
อ่าวประจวบ (อ่าวเกาะหลัก)	๙๑
อ่าวมะค่า	๙๒
อ่าวมะนาว	๙๓
อ่าวแม่รำพึง	๙๔
อุทยานเขาหินเทียน	๙๕
อุทยานวิทยาศาสตร์ พระจอมเกล้า ธ หัวกอ	๙๖
อุทยานแห่งชาติกุยบุรี	๙๗
อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	๙๘
อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง	๑๐๐
อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	๑๐๒

แหล่งที่มาภาพ

กลุ่มจักสานภาชนะไม้ไผ่บ้านห้วยเกรียบ	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ตลาดโต้รุ่งหัวหิน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
การแข่งขันเรือใบหัวหินรีกัตตา	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ตลาดนัดเปิดท้ายโรงแรมแกรนด์	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะโครำ	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ตำนักรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะโครำ เกาะระวิง เกาะระวาง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ถนนคนเดิน หัวหิน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะจานและเกาะท้ายทรีย์	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ถ้ำแก้ว	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะทะลุ	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ถ้ำไก่อหล่ง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะนมสาว	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ถ้ำไทร	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะระวาง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ถ้ำพระยานคร	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
(อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด)		ทุ่งสามร้อยยอด	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะระวิง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	น้ำตกเขาอ่อน (ทับมอญ)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะล่ำร่า	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	น้ำตกเขาล้าน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เกาะสิงโต	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	น้ำตกไทรคู่	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขากะโหลก (วนอุทยานท้าวโกษา)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	น้ำตกป่าละอู	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	น้ำตกห้วยยาง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาช่องกระจก	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ปากน้ำปราณบุรี	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาตะเกียบ	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ป่าเขาจ้าว	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาเต่า	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ป่าชายเลน วนอุทยานปราณบุรี	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาธงชัย	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พระที่นั่งคูหาคฤหาสน์	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขาหินเหล็กไฟ	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
เขื่อนปราณบุรี	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
คลองเขาแดง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พุทธธรรมสถานอุทยานวัดทางสาย	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
ค่ายธนระชีด	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พลับพลสถานี่รถไฟหัวหิน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
งานเทศกาลพาเหรดรถโบราณหัวหิน (Hua Hin Vintage Car Parade)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	พิพิธภัณฑสถานหทาราบ (ค่ายธนระชีด)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
งานเทศกาล หัวหิน แจ๊ส เฟสติวล (Huahin Jazz Festival)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	เพลินวาน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
งานหัวหิน-ชะอำ กอล์ฟเฟสติวล (Hua Hin/Cha-am Golf Festival)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	แม่น้ำปราณบุรี	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
จุดชมวิวเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	โรงเรียนภัทรวดีมัธยมศึกษาหัวหิน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
จุดชมวิวเขาแดง	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ไร่่องุ่นหัวหิน ฮิลล์ วินยาร์ด (Hua Hin Hills Vineyard)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
จุดชมวิวเขามหาชัย (ศาลพระพรหม)	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	ลานช่อย	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
ด่านสิงขร	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	วนอุทยานเขาตาม่องล่าย	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
ตลาดจึกจัน	บริษัทมูลนิธิ จำกัด	วนอุทยานท้าวโกษา	บริษัทมูลนิธิ จำกัด
ตลาดฉัตรไชย	บริษัทมูลนิธิ จำกัด		

วนอุทยานปารณบุรี	บริษัทณฐานที่ จำกัด	หาดสามร้อยยอด (หาดนมสาว)	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วนอุทยานปากกลางอ่าว	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อนุสรณ์สถานโพน กิ่งเพชร	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดเขาถ้ำคันกระได (วัดอ่าวน้อย)	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อนุสาวรีย์วีรกรรม ๘ ธันวาคม ๒๔๘๔	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดตาลเจ็ดยอด	บริษัทณฐานที่ จำกัด	หาดเทียน	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดถ้ำเขาม้าร้อง	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวน้อย (หาดอ่าวน้อย)	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดธรรมิการามวรวิหาร (วัดเขาช่องกระจก)	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวบ่อทองหลาง และอ่าวหัวหิน	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดห้วยมงคล	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวประจวบ (อ่าวเกาะหลัก)	บริษัทณฐานที่ จำกัด
วัดหัวหิน	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวมะค่า	บริษัทณฐานที่ จำกัด
ศาลพระพรหม	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวมะนาว	บริษัทณฐานที่ จำกัด
ศาลหลักเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อ่าวแม่รำพึง	บริษัทณฐานที่ จำกัด
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมง ชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานเขาหินเทียน	บริษัทณฐานที่ จำกัด
ศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศ ป่าชายเลนสิรินาถราชินี	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ธน หัวกอก	บริษัทณฐานที่ จำกัด
สถานีวิจัยสิทธิพร กฤดากร	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานแห่งชาติกุยบุรี	บริษัทณฐานที่ จำกัด
สวนสนประดิพัทธ์	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	บริษัทณฐานที่ จำกัด
สนามโกคาร์ท หัวหิน (Go Kart Hua Hin)	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง	บริษัทณฐานที่ จำกัด
สวนสาธารณะ โพน กิ่งเพชร	บริษัทณฐานที่ จำกัด	อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	บริษัทณฐานที่ จำกัด
สวนหลวงราชินี หัวหิน	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติหัวกรัง และหินจวง	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หมู่บ้านชาวประมงปากน้ำปารณ	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หมู่บ้านอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า บ้านฝั่งท่า	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดเขากะโหลก (หาดนเรศวร)	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดเขาตะเกียบ	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดดอนสำราญ	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดทรายใหญ่ หาดทรายน้อย	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดทางสาย	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดบางเบิด	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดบ้านกรูด	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดปารณบุรี	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดวนกร	บริษัทณฐานที่ จำกัด		
หาดสามพระยา	บริษัทณฐานที่ จำกัด		

บรรณานุกรม

- กรมทรัพยากรธรณี, กองธรณีวิทยา. **มรดกธรรมชาติทางธรณีวิทยาประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: กรมทรัพยากรธรณี, ๒๕๕๔
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. **ที่สุดอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๗
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, สำนักอุทยานแห่งชาติ. **คู่มือท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. กรุงเทพฯ, ๒๕๕๖
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, สำนักอุทยานแห่งชาติ. **อุทยานแห่งชาติในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, ๒๕๕๖
- กองบรรณาธิการ “นายรอบรู้”. **“นายรอบรู้”: ประจวบคีรีขันธ์**. กรุงเทพฯ: สารคดี, ๒๕๕๕.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **ท่องเที่ยวภาคกลาง**. ๒๕๕๓
- ชิตพัทธ์. **เที่ยวน้ำตก**. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์บ้านหนังสือ ๑๙ จำกัด, ๒๕๕๘
- นิวัติ เรืองพานิช. **ป่าและการป่าไม้ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๕๘
- ปิ้วว แพมิลี่. **เที่ยวหัวหิน**. กรุงเทพฯ: ปิ้วว, ๒๕๕๓
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒**. กรุงเทพฯ: บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๕๖.
- วิชา จิราไพศาล. **ประจวบคีรีขันธ์**. กรุงเทพฯ: PSP, ๒๕๕๑
- สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **๖๐ เส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ๖๐ ปี มศว**. ศรีสะเกษ: กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยยูเนียนกราฟิกส์ จำกัด, ๒๕๕๓
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. **รายงานฉบับสมบูรณ์ แผนการจัดการอุทยานแห่งชาติแก่กระงาน จังหวัดเพชรบุรี/ประจวบคีรีขันธ์**. ๒๕๕๖
- สมัย สุทธิธรรม. สารคดี ชุด ถิ่นทองของ: **ประจวบคีรีขันธ์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. ๒๕๕๓
- สุทธิชัย ปทุมหล่อทอง. **ที่นี่ประเทศไทย ท่องเที่ยวภาคกลาง**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์, ๒๕๕๙

เว็บไซต์

- กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dmr.go.th)
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dmp.go.th)
- กระทรวงวัฒนธรรม (www.m-culture.go.th)
- สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล (lc.mahidol.ac.th)

โครงการจัดทำหนังสือ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในโอกาสเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะที่ปรึกษา

ประธานกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นายกราชบัณฑิตยสถาน
นายวันชัย ศารทูลทัต
นายเสรี วังสไพจิตร
นายพิสิฐ เจริญวงศ์
นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์
คุณหญิงคณิดา เลชะกุล
นางสาววนิดา สถิตานนท์
นางสายสุนีย์ สิงห์ทัศน์
นางศศิอาภา สุคนธ์รัตน์

คณะกรรมการอำนวยการ

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ที่ปรึกษาระดับ ๑๑
รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว
รองผู้ว่าการด้านตลาดในประเทศ
รองผู้ว่าการด้านบริหาร
รองผู้ว่าการด้านนโยบายและแผน
ที่ปรึกษาระดับ ๑๐
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
อธิบดีกรมศิลปากร
อธิบดีกรมการศาสนา
อธิบดีกรมชลประทาน
เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว

ประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการ
กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว	ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคใต้	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคกลาง	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ	กรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองวารสาร	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองข่าวสารการท่องเที่ยว	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการซื้อจัดจ้าง	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่โฆษณาในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการบริการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นางเพ็ญประภา ธนากร
นายพรพล ปิ่นเจริญ
นางสาวเกศมณี รัศมี
นางสาวปุณณดา ยิ่งสว่าง

บริษัท วิเสจ จำกัด

พิสูจน์อักษรและบรรณาธิการ

ดำเนินการผลิต

ฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

© ๒๕๕๖ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สงวนลิขสิทธิ์ การพิมพ์ซ้ำ
และ/หรือลอกเลียนส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าด้วยสื่อใด ๆ
จะกระทำโดยปราศจากการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์มิได้

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ

ISBN 978-974-679-269-1

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๖๕๐ ๕๕๑๑

Website : www.tourismthailand.org E-mail : info@tat.or.th

